

افزایش نرخ ارز خارجی، چالش اقتصاد داخلی

تکرار مداخله نظامی آمریکا در افغانستان

حمله سایبری به تأسیسات برق و آب و وایروس نیتروژن

اشتباهات داوری باز هم تکرار شد

سرمقاله

صبح صادق باز تاب‌ها، ابعاد و اهداف طرح موضوع رفراندوم را بررسی می‌کند

امروز مسئله اصلی کشور چیست؟

بررسی درخواست همه‌پرسی از سوی رؤسای‌جمهور و رئیس مجلس اسبق نشان می‌دهد، آنها در یک نکته و هدف فصل مشترک دارند و آن، «فزون‌طلبی قدرت و تلاش برای شکستن داریست‌های قانونی» کشور بوده است

در برابر حضور ده‌ها میلیون ایرانی غیرتمند در کف خیابان‌های ایران و اعلام موضع صریح در مقابل دشمن، حرف از رفراندوم زدن نه تدبیر است و نه حتی سلیقه!

سرلشکر قاسم سلیمانی در مراسم سالگرد شهید مغنیه

قصاصی خون عماد نابودی

رژیم صهیونیستی است

صداق

دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۶
۲ جمادی‌الثانی ۱۴۳۹
سال هجدهم شمسه ۸۳۸
صفحه ۱۲

صبح صادق فاز: جدید تحرکات دیپلماتیک خارجی و فضا سازی‌های داخلی را رمزگشایی می‌کند

برجامیزه کردن توانمندی موشکی

واقعیت تلخ این است که خطر «جنگ و تحریم» در مذاکرات هسته‌ای اعتبار یافت و دشمن را شرطی کرد که ایران در صورت وقوع یک تهدید معتبر عقب خواهد نشست؛ این یکی از نتایج فضاحت‌بار و پنهان برجام است

برخی از مسئولان هر بار که سخن می‌گویند با فراقکتی و ایجاد فضاهای کاذب و مشغول‌سازی اذهان عمومی و رسانه‌ها به موضوعات حاشیه‌ای و بی‌ربط، زمان را به گونه‌ای مدیریت می‌کنند که فرصت چانه‌زنی بیابند

اعتدال، اطاعت از خدا و معصوم است

گفتاری از مرحوم آیت‌الله شیخ عزیزالله خوشوقت(ره)

جاسوس خائن است نه قهرمان

راز و رمز محبوبیت ائمه جمعه

بانک انصار به عنوان بانکی ارزشی به پیروی از منظومه فکری امام خمینی (ره) و امام خامنه‌ای متعهد است

یادداشت

تضعیف پول ملی تا کجا؟!!

علی قاسمی / افزایش نرخ ارز در چند مرحله، به ویژه در نیمه دوم امسال و همچنین آینده پیش‌بینی‌ناپذیر و حتی بدبینانه التهابات زیادی به فضای اقتصادی کشور وارد کرده است. اگر چه التهاب بازار ارز ناشی از عوامل گوناگونی، همچون تقاضاهای سفته‌بازانه و عوامل روانی و سیاسی است که ما در اینجا به دنبال عوامل آن نیستیم.

آنچه در این یادداشت نقل بحث ما قرار می‌گیرد، بیشتر بر روی راهکارها و وظیفه سنگین دولت در این عرصه است. بانک مرکزی برای مهار این افزایش بی‌رویه باید اقدامات خاص و متنوعی انجام دهد که یکی از این اقدامات راه‌اندازی اوراق سپرده ارزی است که از روز شنبه ۲۸ بهمن در بانک‌ها شروع شده است. به نظر می‌رسد، مصوبه بانک مرکزی برای انتشار گواهی سپرده، با هدف مهار التهاب ارزی راهکار نسبتاً خوبی باشد؛ البته در صورتی که مردم به بانک‌ها اطمینان کنند و با استقبال مردم مواجه شود.

طبق این مصوبه، بانک‌ها به مدت دو هفته با انتشار گواهی سپرده، امکان اخذ سود ۲۰ درصدی را برای گروهی از سپرده‌گذاران بانکی به صورت رسمی فراهم می‌کنند؛ به گونه‌ای که به خریداران این نوع اوراق، سود یک‌ساله ۲۰ درصد و در صورت فروش اوراق در بازه زمانی کمتر از ۱۲ ماه، سود ۱۴ درصد پرداخت می‌شود.

در کل باید گفت، جذاب‌سازی و تنوع مدل‌ها برای جذب پول‌های سرگردان مردم و فاصله‌اندازی بین مردم و بازارهای موازی مانند ارز، طلا و مسکن خوب و مفید است تا بخشی از این متقاضیان بار دیگر به بانک‌ها اطمینان کنند و سرمایه‌های خودشان را به بانک‌ها بسپارند. حال باید منتظر ماند و دید که واکنش بازار به اوراق مشارکت ارزی و ریالی چگونه خواهد بود.

اقدام دیگر بانک مرکزی که به نظر می‌رسد خیلی دیر هنگام شروع شده، ارسال اسامی خریداران ارز به سازمان مالیاتی است تا با اهرم مالیات از روند سفته‌بازی پیشگیری کرده و با نظارت بیشتر جلوی فرار مالیاتی دلان ارز را مسدود کند. در این بین، آنچه بیشتر مورد انتقاد مردم است، اینکه بارها و بارها محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت و رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام می‌کند روحانی، رئیس‌جمهوری اسلامی ایران با بالا رفتن نرخ دلار موافق نیست، حال برای این اظهارات باید راهکار منطقی پیدا کرد؛ چرا که صرف گفتن و تکرار این حرف‌ها دردی را دوا نمی‌کند. بدتر از آن، ناهماهنگی بین دولت است که طبعی در دولت، موافق با افزایش نرخ دلار و رسیدن آن به رقم‌های بالاتر از این هستند.

همگی به این نکته واقفند که اگر قیمت دلار بالا برود و ریال تضعیف شود، پول ملی تضعیف شده و به نوعی بار تورمی دارد و اگر تورم بالا برود، قدرت خرید پایین می‌آید و مضاف بر اینها وجهه و غرور یک کشور با یک پول ضعیف به هم می‌ریزد و این وضعیت هنگام معامله با برخی از کشورهای کوچک منطقه‌ای بیشتر نمایان می‌شود. جا دارد رئیس‌جمهور، بانک مرکزی و وزارت اقتصاد و دارایی به این نکات حساسیت بیشتری داشته باشند.

یکی از شعارهای اساسی دولت همین بود که اجازه نخواهد داد ارزش پول ملی کاهش یابد. از سوی دیگر، صرف دستگیری و برخورد قضایی با چند نفر به بهانه اخلاک‌گرا بازار ارز شاید نتیجه عکس هم داشته باشد. حتی عده‌ای از اقتصاددانان معتقدند، برخوردهای امنیتی تأثیری در ثبات نرخ ارز ندارد و حتی ممکن است به تشدید مشکلات موجود منجر شود. درست است معاملاتی که خارج از سیستم رسمی و کنار خیابان صورت می‌گیرد، مشکوک به پولشویی و جرایم مالی است و اگر این‌گونه رفتارها در هر کشوری صورت بگیرد، بدون اغماض سخت‌تر از این برخورد می‌کنند و ما هم منکر آن نیستیم، ولی راه‌حل نهایی و کارایی نیست.

سردار صفوی

ارتش متحد اسلامی در سوریه به وجود آمده است

قدرت نفوذ ایران در عراق و سوریه و نظام پادشاهی را به جمهوری تبدیل کرد. حسن البکر و صدام حسین هم سال ۱۹۶۸ کودتا کردند. ساختار ارتش عراق و سوریه، روسی است. ایران هم قبل از انقلاب تحت تسلط آمریکایی‌ها بود.

سردار صفوی افزود: «آمریکایی‌ها سال ۲۰۰۳ بر عراق مسلط شدند و آن را از دست روس‌ها بیرون کشیدند. فقط کشوری به نام سوریه باقی مانده می‌برد. منطقه ما در غرب آسیا محل رقابت ژئوپلیتیکی، ژئواستراتژیکی و روسیه و حزب‌الله لبنان در سوریه پیروز شد و ائتلاف آمریکایی‌ها، ترک‌ها، اردنی‌ها و صهیونیست‌ها در عراق بعد از ۸۳ ماه با شکست مواجه شد. البته ترکیه تا سال ۲۰۱۶ جزو ائتلاف بود، از سال ۲۰۱۶ از آن ائتلاف خارج شده است.

وی درباره موضوع جدایی طلبی کردها افزود: «اگر یک دولت کردی

۱۹۵۸ کودتای ژنرال عبدالکریم قاسم نظام پادشاهی را به جمهوری تبدیل کرد. حسن البکر و صدام حسین هم سال ۱۹۶۸ کودتا کردند. ساختار ارتش عراق و سوریه، روسی است. ایران هم قبل از انقلاب تحت تسلط آمریکایی‌ها بود.

سردار صفوی افزود: «آمریکایی‌ها سال ۲۰۰۳ بر عراق مسلط شدند و آن را از دست روس‌ها بیرون کشیدند. فقط کشوری به نام سوریه باقی مانده می‌برد. منطقه ما در غرب آسیا محل رقابت ژئوپلیتیکی، ژئواستراتژیکی و روسیه و اتحادیه اروپا خواهد بود.

وی همچنین تقسیم کشورهای سوریه و عراق را از اهداف آمریکایی‌ها در صورت توان دانست و به تضعیف

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی بر گزار می نماید:

همایش ملی علوم و معارف دفاع مقدس در آموزش و پرورش

یکشنبه ۶ اسفند ۱۳۹۶ | مرکز همایش‌های بین‌المللی صدا و سیما

بر گزار کنندگان:

www.dsrc.ir

سؤال تریبون ۲۲

مهم‌ترین موضوعی که سال آینده باید محور برنامه‌های کشور قرار بگیرد، چیست؟

همراه با ۳ جایزه

پيامک ۳۳-۹۹۰۰۰۰۰۰

جناب آقای دکتر احمد توکلی

عضو محترم مجمع تشخیص مصلحت نظام

با نهایت تأسف و تأثر در گذشت فرزند دلبدتان، محمد توکلی را به جناب‌عالی و خانواده محترم‌تان تسلیت عرض کرده و از خداوند برای آن مرحوم غفران الهی و برای شما و بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌کنیم.

هفته‌نامه صبح صادق

یادداشت

راز و رمز محبوبیت ائمه جمعه

□ **مهدی سعیدی**؛ این روزها موضوع ائمه جمعه به یکی از محورهای خبری مورد توجه افکار عمومی تبدیل شده است. اقدامات جالب و ستودنی حجت‌الاسلام والمسلمین «سیدمحمدعلی اله‌شام» امام جمعه تبریز با استقبال گسترده مردمی روبه‌رو شده و ده‌ها مطلب در تمجید رفتار و شخصیت ایشان انتشار یافته است. آقای آل‌هاشم را می‌توان یک امام جمعه مردمی و مورد پسند عموم جامعه دانست که توانسته است با کنار گذاشتن برخی موانع مادی و معنوی از فاصله امام و مأوم و بکاهد و حقیقت نماز را – که وحدت و همدلی و هم‌زمانی امت اسلامی است – تجلی بخشد. تواضع و ساده‌زیستی، سخن گفتن با زبان مردم، برداشتن میله‌ها میان عوف مردم و مسئولان، تردد در شهر با وسایل نقلیه عمومی و شرکت در تجمعات دهنی نمونه‌ای از اقدامات تحسین‌برانگیز این سید بزرگوار است. وی به ورزشگاه رفت، در جمع جوانان تبریزی تیم مورد علاقه آنان را تشویق می‌کند، از مشکلات مردم سخن می‌گوید، با غم‌های مردم غمگین و با شادی آنها شاد می‌شود و در این مدت کم توانسته است خود را به مثابه وجدان عمومی مردم آذربایجان معرفی کند! ایشان امروز در آذربایجان با جای پای بزرگانی، چون شهید محراب آیت‌الله قاضی، شهید محراب آیت‌الله مدنی، مرحوم آیت‌الله مشکینی، مرحوم آیت‌الله ملکوتی و آیت‌الله شبستری گذاشته و توانسته است محبوبیت خود را روز به روز افزون بخشد و حاصل آن حضور بیشتر اقشار گوناگون مردم با گرایش‌های فکری–سیاسی و نسل‌های مختلف به ویژه جوانان در نماز جمعه و ایجاد شور و نشاط مضاعف در این مراسم سیاسی– الهی است.

پیرو این تحولات، خیر انصاب حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمدحسین ابوترابی به امامت جمعه شهر تهران در هفته گذشته و برگزاری اولین نماز جمعه به امامت ایشان، بار دیگر اخبار مربوط به ائمه جمعه را در صدر قرار داده است. این خبر واکنش‌های مثبت افکار عمومی را به ویژه در فضای مجازی در پی داشته و با استقبال اقشار گوناگون همراه شده است. ابوترابی چهره‌ای معتدل و مورد اعتماد در میان جریان‌های سیاسی است، ضمن آنکه به خاندان بزرگی تعلق دارد که چهره‌های محبوبی در آن حاضر بوده‌اند و این پشتوانه خانواده‌گی به کمک امام جمعه تهران آمده است. وی سال‌ها نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی بوده و نسبت به مسائل سیاسی روز از اشراف لازم برخوردار است؛ هرچند ممکن است تحلیل‌هایش مورد پسند همه گرایش‌های سیاسی نباشد.

آقای ابوترابی برای موفقیت در نماز جمعه تهران به ظاهر از فرصت‌های ممتازی برخوردار است. انتخاب وی به امامت نماز جمعه پایتخت که پرجمعیت‌ترین نماز در کشور به حساب می‌آید، خرسندی یک جریان سیاسی را – که مدت‌هاست به بهانه‌های گوناگون از حضور در این مراسم سیاسی–عبادی سر باز زده است – فراهم آورد است و باید منتظر بود که آیا چهره‌های شناخته شده این جریان در شرایط جدید، حاضر به همراهی با صفوف نمازگزاران هستند یا خیر؟! این شرایط می‌تواند کار را برای موفقیت آقای ابوترابی هموار کند و فضای رسانه‌ای مناسب‌تری را در اختیار وی بگذارد.

این استقبال هرچند به مثابه فرصتی برای آقای ابوترابی به شمار می‌آید، اما می‌تواند به تهدیدی برای ایشان نیز بدل شود. این حمایت نباید سبب شود که امام جمعه پایتخت ناخواسته وادام یک جریان سیاسی شده و با محدودیت‌هایی مواجه شود که از انجام وظایف شرعی و قانونی خود باز ماند. برای نمونه، یکی از انتظارات ائمه جمعه آن است که با کلام نافذ و قول سدید، از آرمان‌های بحق نظام اسلامی در برابر دشمنان این ملت حمایت کند و به واقع صدای رسای نمازگزاران و نظام اسلامی باشد؛ اما تعلقات یک جناح سیاسی که از روحیه انقلابی‌گری فاصله دارد، چندان با دشمن‌ستیزی و استقامت و ایستادگی همخوانی نداشته و از چنین سخنانی استقبال نمی‌کند؛ نمونه دیگر آن است که امام جمعه باید سخنگوی مطالبات بر حق نمازگزاران و توده‌های ملت از مسئولان کشور باشد؛ از این رو طبیعی است که مردم از آقای ابوترابی انتظار داشته باشند تا بهنگام، مشکلات اقتصادی و فرهنگی جامعه را که مردم کوچک و خیابان با آن روبه‌رو هستند، در تریبون نماز جمعه منعکس کند! این نگاه انتقادی نیز به نظر می‌رسد چندان مطلوب جریان حامی دولت نخواهد بود. به نظر می‌رسد، حمایت جریان‌های سیاسی از ائمه جمعه به تنهایی کفایت نمی‌کند و ذات مردمی بودن نماز جمعه اقتضا دارد که امام جماعات ارتباط خود با توده‌های مردم را روز به روز افزایش دهند و به صدای مردم و انقلاب بدل شوند. به واقع، رمز موفقیت ائمه جمعه قدم گذاشتن در مسیری است که آقای آل‌هاشم این روزها پیشگام آن شده است.

سر مقاله

ادامه از صفحه اول

بلکه با استقرار لوازم جاسوسی و رصد در محدوده‌های فعالیت موشکی و نظامی، اطلاعات سَرّی کشور را در اختیار بیگانگان قرار می‌داده‌اند؛ اطلاعاتی که در شرایط خطر می‌تواند امکان وارد ساختن ضربات مهلک و جنایتکارانه علیه توان دفاعی کشورمان را! به دشمنان داده یا بهانه‌های لازم را برای فشار و محدودسازی کشور در این عرصه‌ها دنبال کند. ضمن اینکه استفاده از پوشش سازمان‌های غیر دولتی (NGO) در عرصه زیست‌محیطی موجب بی‌اعتبار سازی این قبیل فعالیت‌ها نیز شده و هم‌زمان، هم سبب ظلم و خبیات به محیط زیست و هم بدنام‌سازی فعالان این عرصه می‌باشد.

سال‌ها فعالیت این متهم به جاسوسی در محافل علمی، نحوه تهیه مکان برای فعالیت‌ها، شبیوه شبکه‌سازی با اغفال برخی دانشجویان یا فعالان زیست‌محیطی، ارتباطات با سرترویس‌های بیگانه و حتی نحوه خودکشی حرفه‌ای در زندان، ویژگی‌هایی است که تنها از یک شخصیت علمی برنمی‌آید، شایسته بود برخی فعالان سیاسی و رسانه‌ای از شتاب‌زدگی در قضاوت‌ها خودداری می‌کردند.

نکته‌ونظر

روش یعنی‌ها

نکته: دیشب که داشتم کامنت‌های(نظرات) زیر یک پست (مطلب) رو می‌خواندم، دیدم به کامنت از پیج(صفحه) شهید محمدرضا دهنقان‌امیری هست، وقتی به تاریخش نگاه کردم، دیدم که تاریخ این کامنت به پیش از شهادتشون برمی‌گرده، یعنی خودشون این کامنت رو گذاشته بودن. شهید مدافع حرم نوشته بود: «فردای روزی که دشمن بعثی خرمشهر را گرفت، جسد بی‌جان و عربان دختری را به تیرکی بسته و از آن سوی کارون مقابل چشمان رزمنده‌های‌مان گذاشته بودند! تکاوران نیروی زمینی ارتش با تقدیم سه شهید بالاخره آن جسد را پایین آوردند!!! نشه شهید برای جسد یک دختر مسلمان ایرانی… حال چه بر سر غیرت شما آمده است که برای انتشار تصاویر دختران مسابقه می‌گذارید؟!»

نظر: در روزهای اخیر جریان ضد انقلاب با ارائه یک تصویر نادرست از حجاب اسلامی سعی کرد با واژه‌سازی، بی‌حجابی را در جامعه ترویج بدهد،
اینکه جریان ضد انقلاب از آمریکا پول می‌گیرد تا این کار را بکند شکی در آن نیست؛ زیرا به دلیل ترویج موضوع آزادی‌های بواشکی یکی از افراد مفسد در آمریکا جواز بی‌ر دریافت کرد؛ اما اینکه برخی از رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی موضوع حجاب را بهانه‌ای قرار دهند برای تخریب نظام اسلامی و با این بهانه چادر و حجاب را از سر دختران و زنان ایرانی می‌کشند، جای تعجب دارد. برخی فراموش کرده‌اند که آنچه در داخل کشور مورد هجمه قرار داده‌اند و تصاویر دختران فریب‌خورده را به بهانه حجاب اجباری منتشر می‌کنند، برنامہ ۲۸ ساله نظام سلطه است برای بی‌حیایی در کشور.

هشدار درباره توطئه تجزیه

دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۶ سال هجدهم ۸۲۸ شماره

علی‌اکبر ولایتی مشاور امور بین‌الملل مقام معظم رهبری در مراسم تأسیس مجمع تقریب وحدت اسلامی عراق، ضمن تأکید بر ضرورت احیای ارزش‌های اصیل اسلامی، درباره هدف آمریکایی‌ها مبنی بر تجزیه جامعه اسلامی هشدار داد و گفت: آمریکایی‌ها و صهیونیست‌ها و رژیم‌های متحجر در منطقه تلاش می‌کنند تا خاورمیانه جدید را محقق سازند و واقعیت این خاورمیانه، تجزیه جوامع اسلامی است. آمریکایی‌ها امروز تلاش دارند تا با حضور در شرق فرات، سوریه را تقسیم کنند.

صبح صادق فاز جدید تحرکات دیپلماتیک خارجی و فضاسازی‌های داخلی را رمزگشایی می‌کند

برجامیزه کردن توانمندی موشکی

بین‌المللی، مهر تأیید بر آن زده‌اند؛ اما متأسفانه برخی از مسئولان در دولت و مجلس و بدنه فکری جریان غربگرا (اصلاح‌طلبان) با همان دلایلی که مردم را به سمت برجام سوق دادند، در مصاحبه‌ها و اظهارنظرها و مطالب رسانه‌های همسو با غرب شد. آخرین بار این موضوع در دستور کار نشست امنیتی مونیخ قرار گرفت و اتحادیه اروپا خواستار طرح جدی این موضوع با اتهام به ایران شد.

هدف جبهه دشمن

دشمن از ابتدای انقلاب اسلامی توطئه‌های زیادی را در همه ابعاد برای نابودی عزم انقلابی ملت بزرگ ایران با هزینه‌های گزاف اجرا کرد که هریک می‌توانست به‌اضمحلال کامل یک کشور در ابعاد کشورهای دارای حق وتوی عضو شورای امنیت سازمان ملل متحد بینجامد. بدیهی است که هر توطئه‌ای برای تضعیف یکی از ارکان نظام مقدس جمهوری اسلامی طراحی می‌شد؛ اما تحقق مجموعه اهداف دشمن نابودی یک نظام بوده است.

یکی از اندیشکده‌های معروف آمریکا، در زمان ریاست‌جمهوری «یبارک اوباما»-رئیس‌جمهور سابق ساختار و موضوع مورد منازعه میان دو جریان چیست و موارد مواجهه و تجربیات منبعث از آن چه بوده‌اند؟

خوانندگان ازجمند در ادامه با بررسی موضوع «مذاکرات موشکی» پاسخ پرسش‌های فوق را خواهند یافت.

طرح موضوع

آغازین روزهای چهلمین بهار آزادی از سلطه طاغوت اعظم یا همان شیطان بزرگ را در حالی پشت سر می‌گذاریم که توطئه‌ها و نقشه‌های شوم «یهود و نصاری و منافقین امت» اعم از داخلی و خارجی، آشکال پیچیده‌تری یافته و هر روز بر شدت آن افزوده می‌شود. در این سوا امام خاتمه‌ای در مقام پیشوای امت مسلمان ایران، در حالی که در سال ۱۳۹۲ جریان بر کشور حاکم شد که معتقد بود با مذاکره می‌توان مشکلات اقتصادی کشور را برطرف کرد و این تئوری را در آذهان جامعه تئوریزه کرد، به آن تفکر مجال داد تا بخت خود را بیازماید؛ اما چند نکته را به تکرار فرمودند:

۱- به مذاکرات خوش‌بین نیستم؛
۲- به دشمن و لبخندش اعتماد نکنید و مواظب مکرش باشید و در نوشتن جزئیات توافق دقت کنید؛
۳- مسئله دشمن با ما موضوع هسته‌ای نیست، آنها با اصل نظام ما مشکل دارند؛
۴- مذاکرات هسته‌ای بهانه است و آنها پس از هسته‌ای به سراغ مسائل دیگری، همچون «موشک، قدرت منطقه‌ای، حقوق بشر و …» خواهند رفت.

حال پنج سال پس از بیانات و پیش‌بینی‌های حکیمانه امام دوراندیش امت، دشمن که حقوق مزح در توافق «برجام» را با زورگویی نداده و

بارها نقض عهد کرده و خیالش راحت است که با سیاست معطل‌سازی، برجام و نتیجه‌دهی آن برای جمهوری اسلامی را مشروط به مذاکرات دیگر کرده و به تاریخ سپرده است، ساز «مذاکرات موشکی و قدرت منطقه‌ای» را کوک می‌کند. طرح موضوع

مذاکرات موشکی و منطقه‌ای اواسط سال جاری

۷۶ سوره شریفه نساء، طاغوت‌ها و هموارکنندگان راه آنان را از اولیای شیطان برمی‌شمارد و در آیه ۱۲۱ سوره شریفه انعام، کسانی را که در آیات و احکام الهی مجادله می‌کنند، به دوستان شیطان می‌افزاید تا نشان دهد هر کسی می‌تواند از دایره ولایت الهی خارج و به ولایت شیطان داخل شود. همچنین در آیه ۱۲۰ سوره شریفه بقره

به مؤمنان ابلاغ می‌کند، هرگز یهود و نصاری از شما راضی نخواهند شد تا به طور کامل، تسلیم خواسته‌های آنها نشوید و از این (تخریف‌یافته)

آنان، پیروی کنی.

طاغوت اکبر زمان ما و هموارکنندگان راه آن کیستند؟ مجادله‌کنندگان بر سر احکام الهی که به صراحت در مصحف شریف قرآن کریم بیان شده، چه کسانی هستند؟

پیروان حسق و رهبر بزرگ و پیشوای حکیم آن‌سان که در مقابل طاغوت اکبر زمان و هموارکنندگان راه آن و همچنین مجادله‌کنندگان بر سر احکام الهی ایستاده‌اند؟
کدامند؟

ساختار و موضوع مورد منازعه میان دو جریان چیست و موارد مواجهه و تجربیات منبعث از آن چه بوده‌اند؟
خوانندگان ازجمند در ادامه با بررسی موضوع «مذاکرات موشکی» پاسخ پرسش‌های فوق را خواهند یافت.

آغازین روزهای چهلمین بهار آزادی از سلطه طاغوت اعظم یا همان شیطان بزرگ را در حالی پشت سر می‌گذاریم که توطئه‌ها و نقشه‌های شوم «یهود و نصاری و منافقین امت» اعم از داخلی و خارجی، آشکال پیچیده‌تری یافته و هر روز بر شدت آن افزوده می‌شود. در این سوا امام خاتمه‌ای در مقام پیشوای امت مسلمان ایران، در حالی که در سال ۱۳۹۲ جریان بر کشور حاکم شد که معتقد بود با مذاکره می‌توان مشکلات اقتصادی کشور را برطرف کرد و این تئوری را در آذهان جامعه تئوریزه کرد، به آن تفکر مجال داد تا بخت خود را بیازماید؛ اما چند نکته را به تکرار فرمودند:

۱- به مذاکرات خوش‌بین نیستم؛
۲- به دشمن و لبخندش اعتماد نکنید و مواظب مکرش باشید و در نوشتن جزئیات توافق دقت کنید؛
۳- مسئله دشمن با ما موضوع هسته‌ای نیست، آنها با اصل نظام ما مشکل دارند؛
۴- مذاکرات هسته‌ای بهانه است و آنها پس از هسته‌ای به سراغ مسائل دیگری، همچون «موشک، قدرت منطقه‌ای، حقوق بشر و …» خواهند رفت.

حال پنج سال پس از بیانات و پیش‌بینی‌های حکیمانه امام دوراندیش امت، دشمن که حقوق مزح در توافق «برجام» را با زورگویی نداده و بارها نقض عهد کرده و خیالش راحت است که با سیاست معطل‌سازی، برجام و نتیجه‌دهی آن برای جمهوری اسلامی را مشروط به مذاکرات دیگر کرده و به تاریخ سپرده است، ساز «مذاکرات موشکی و قدرت منطقه‌ای» را کوک می‌کند. طرح موضوع

علی‌اکبر ولایتی مشاور امور بین‌الملل مقام معظم رهبری در مراسم تأسیس مجمع تقریب وحدت اسلامی عراق، ضمن تأکید بر ضرورت احیای ارزش‌های اصیل اسلامی، درباره هدف آمریکایی‌ها مبنی بر تجزیه جامعه اسلامی هشدار داد و گفت: آمریکایی‌ها و صهیونیست‌ها و رژیم‌های متحجر در منطقه تلاش می‌کنند تا خاورمیانه جدید را محقق سازند و واقعیت این خاورمیانه، تجزیه جوامع اسلامی است. آمریکایی‌ها امروز تلاش دارند تا با حضور در شرق فرات، سوریه را تقسیم کنند.

صبح صادق فاز جدید تحرکات دیپلماتیک خارجی و فضاسازی‌های داخلی را رمزگشایی می‌کند

روی خط خبر

حمایت اصلاح‌طلبان از احمدی‌نژاد

پس از موضع‌گیری‌های ساختارشکن و عجیب‌بند احمدی‌نژاد، اصلاح‌طلبان درباره حمایت یا سکوت درباره اقدامات رئیس‌جمهور اسبق نیز دچار تردید شده‌اند! دکتر صادق زیباکلام در تویترت خود به رفتارهای احمدی‌نژاد اشاره کرد و متعاقب آن پرسشی را فرسزوی اصلاح‌طلبان گذاشته که موضع اصلاح‌طلبان چه باید باشد؟ وی در توییت خود نوشته است: «موضع‌گیری‌های اخیر آقای احمدی‌نژاد اصلاح‌طلبان را با یک پرسش اخلاقی مواجه ساخته، آیا گذشته را می‌بایستی فراموش کرد؟ و احمدی‌نژاد امروز را باور کرد؟ در با‌نظر گرفتن گذشته، چقدر حرف‌های امروز او صادقانه و چقدر از روی تسطیلی و پوپولیسم است که او استادانه به کارگیری کرده است؟»

الف- عقاید و باورهای یهود:

با مؤمنان (مائده/۸۲)، ا-ادیت و آزار مؤمنان (آل عمران/۱۸۶)، ۳- عقیده یهود و نصاری درباره خودشان که خود را فرزندان خدا و دوستان (خاص) او می‌دانند (مائده/۱۸)، ۴- عقیده یهود درباره خداوند که معتقدند دست خدا (با زنجیر) بسته است (مائده/۶۴)، ۵- ظفیان و سرکشی (اسراء/۴ و ۵)، ۶- قساوت و سنگدلی (بقره/۷۴)، ۷- ایمان نداشتن به نبوت (بقره/۵۵)، ۸- کفران نعمت (بقره/۶۱)، ۹- کشتار انبیه (بقره/۶۱)، ۱۰- انداختن نارسایبی‌ها و مشکلات به گردن رهبری (اعراف/۱۳۱)، ۱۱- فراموش کردن خدمات دیگران (ابراهیم/۶)، ۱۲- اذیت و آزار پیشوا و رهبری (صف/۵)، ۱۳- عهدشکنی (مائده/۱۳) و ۱۴- تحریف کلام خداوند (مائده/۱۲).

ب- کارشکنی‌ها و فعالیت‌های تخریبی

علیه مسلمانان:
۱- تفرقه‌افکنی بین مؤمنان (توبه/۱۰۷)، ۲- پناه دادن به عناصر ضد الهی (توبه/۱۰۷)، ۳- آواره کردن شهروندان (منافقون/۸)، ۴- سیاست محاصرهٔ اقتصادی (منافقون/۷)، ۵- ناخرسندی از مسلمانان مگر با پیروی از یهود و نصاری (بقره/۱۲۰).

نتیجه‌گیری

مردم غیور و مسلمان ایران با تبعیت از امام و پیشوای خود هر ساله با حضور معجزوار در همه‌پرسی‌های جاری در طول انقلاب اسلامی، با حضور پرشکوه در راه‌پیمایی‌ها و انتخابات گوناگون پیام خود را به مسئولان داخلی و همچنین همه جبهائیان اعلام می‌دارند. امام امت نیز بارها از مدیران کشور خواستاده به جای معطل نگذاشتن کشور امید داشتند به دست بیگانگان، به ظرفیت‌ها و نیروهای داخلی تکیه کنند؛ اما برخی از مسئولان هر بار که سخن می‌گویند با فرافکنی و ایجاد فضاهای کاذب و مشغول‌سازی آذهان عمومی و رسانه‌ها به موضوعات حاشیه‌ای و بی‌ربط، زمان را به گونه‌ای مدیریت می‌کنند که فرصت چانه‌زنی بیایند. این مسئولان باید بدانند عمر خدمت کوتاه است و اشتباهات‌شان هزینه‌های جبران‌ناپذیر به ملت و کشور تحمیل خواهد کرد و نحوه عمل‌شان در تاریخ خواهد ماند و با قضاوت آیندگان مواجه خواهند شد.

تحلیل

واقعیت تلخ برخلاف مدعیات غرب‌گرای

وطني این است که خطر «جنگ و تحریم» در مذاکرات هسته‌ای اعتبار یافت و دشمن را شرطی

کرد که ایران در صورت وقوع یک تهدید معتبر عقب

خواهد نشست؛ این یکی از نتایج فضاحت‌بار و پنهان

مانند عماد که با شهادتش در عالم اسلامی اندوهی به وجود آورد.»

سرلشکر سلیمانی گفت: «او در جنگ چرکی

متخصص بود؛ اما آنچه دشمن را در مقابلش شکست

می‌داد، تعلق خاطر به چیزی بالاتر بود. انسانی که

او بدنند، لبخند می‌زند.» فرمانده نیروی قدس

سپاه یکی دیگر از ویژگی‌های عماد مغنیه را

تواضع او دانست و افزود: «حاج رضوان قبل از

تأسیس حزب‌الله، حزب‌الله تأسیس کرد و وقتی

امضای ابلاغیه قالیباف

به دست جهانگیری

با وجود آنکه مسئولان دولت فعلی در ایام انتخابات، ادعای آقای قالیباف را تکذیب می‌کردند، در بخش‌نامه معاون اول رئیس‌جمهور همان ادعا، یعنی ایجاد ۲۰۰ هزار فرصت شغلی به ازای مصرف یک میلیون تن محصول در صنایع تکمیلی پتروشیمی تأیید شده است. این شعار یکی از برنامه‌های قالیباف بود که دولت‌مران اجرای آن را محال می‌دانستند.

مهم‌تر از امنیت

فرمانده سپاه حفاظت هواپیمایی گفت: «در سال ۸۸ در پروازی، بمبی

جاسازی شده بود که کشف شد و موضوع جمع شد. به هر حال این

رخته و نفوذ انجام شد و حتماً نباید

از زیر دست نیروهای امنیتی عبور

کنند. این بمب دست‌ساز بود و تایمر

داشت و وقتی هواپیما را بازرسی

کردیم، متوجه وجود آن شدیم.»

سردار موسوی گفت: «سعی ما بر این

است، تا هم امنیت را تأمین کنیم و هم دیده نشویم؛ زیرا احساس امنیت

مهم‌تر از خود امنیت است. همکاران

من زحمت می‌کشند و به روزترین

آموزش‌ها را در آموزشگاه‌های سپاه

حفاظت هواپیمایی ارائه می‌دهند.»

هوشیاری رهبری

جیم دبلیو دین، ستون‌نویس

چندین رسانه گفت: «در سالروز

انقلاب اسلامی مردم ایران یک‌سال

دیگر امتناع خود از پذیرش

امپریالیسم آمریکایی را جشن

گرفتند.» وی برخلاف عقیده برخی

از منتقدان در داخل ایران که حمایت

دفاعی منطقه‌ای ایران را لطمه‌ای به

ساختار کشور در عرصه اقتصادی

می‌دانند با این نظر مخالف است. به

اعتقاد او زمانی که آمریکا، اسرائیل و

کشورهای سنی منطقه با استفاده از

داعش برای تسلط به غرب عراق به

این کشور حمله کرده و از سوی دیگر

با استفاده از شبه‌نظامیان تروریست

سعی در تقسیم سوریه داشتند،

رهبری ایران با هوشیاری متوجه شد

که تمام این مناطق جبهه جنگی برای

خود ایران است.

بن‌بست رئیس جمهور سابق

درباره محمود احمدی‌نژاد هم سه دوره حیات سیاسی را می‌توان تصور کرد. دوره اول، احمدی‌نژاد پیشا ۸۸، رئیس‌جمهور برآمده از گفتمان عدالت و انقلابی‌گری. دوره دوم، احمدی‌نژادی که سعی می‌کند با مشاهده موج گسترده نارضایتی‌های اقتصادی از دولت با انتقال بار منفی دولت خود به کلیت حاکمیت، برخی مرزبندی‌ها را با حاکمیت شفاف کند و در عین حال سعی می‌کند گفتمان آزادی‌های اجتماعی را هم به بدنه اجتماعی خود اضافه کند و دولتی در سال ۹۲ بر سر کار می‌آید که در نقطه مقابل گفتمان دولت اول احمدی‌نژاد بود. احمدی‌نژاد دوره سوم، احمدی‌نژادی است که دیگر در چارچوب‌های حاکمیتی جمهوری اسلامی نمی‌گنجد.

تفکر انقلابی

سعید جلیلی، نماینده رهبر معظم انقلاب در شورای عالی امنیت ملی با اشاره به فعالیت‌های جهادی سعید قاسمی و نیروهای بسیج و سپاه در کرمانشاه نوشت: «به حاج سعید قاسمی تبریک می‌گویم که دوباره کارآمدی تفکر انقلابی را در عمل نشان داد. او که روزی (بازی دراز) را آزاد کرد، امروز دارد این منطقه را آباد می‌کند، چند ماه است اینجا مستقر شده و از بعد اربعین به خانه نرفته و به عشق بچه‌های لشکر ۲۷ امروز هر ۲۷ روز یک واحد مسکونی جدید به مردم زلزله‌زده تحویل می‌دهد. به او تبریک می‌گویم که دوباره کارآمدی تفکر انقلابی را در عمل نشان داد.»

تأثیر منصور به فرد

کمتزر رزمنده‌ای از مقاومت هست که عکس یادگاری با «سیدحسین نصرالله» نداشته باشد. این ماجرا به تدبیر «حاج عماد» برمی‌گشت. یکی از هم‌زمان آن سردار شهید می‌گویند: «این شخصی «حاج عماد» بود که اصرار داشت هر رزمنده عکسی با «سیدحسین نصرالله» داشته باشد و معتقد بود این عکس که معمولاً قاب می‌شود و می‌رود روی دیوار خانه‌ها، تأثیر روحی منحصr به فردی در روزمزد و خانواده‌اش خواهد داشت. این عکس سند محکمی است که ثابت می‌کند این رزمنده یکی از قهرمانان مقاومت اسلامی بوده و در شکست دشمن صهیونیستی سهیم بوده و هم‌رمز «سیدحسین» است و علاوه بر این اعتماده‌بنفس خانواده را هم بالا می‌برد.»

گزارش به رهبری

وزیر امور خارجه کشورمان در مصاحبه‌ای گفته است: «رابطه من با رهبر معظم انقلاب مرید و مرادی است. رابطه همه کارگزاران ایران با رهبری اینچنین است، در دوران فعلی وزارت م که سعادت داشتم به صورت مستقیم با رهبری ارتباط داشته باشم، به همان روش عمل کرده‌ام و ایشان نیز تأکید داشتند هر آنچه را می‌بینیم هر چند مطابق دیدگاه‌شان نباشد، گزارش دهیم.»
طریف افزوده است: «هم ایشان و هم من تأکید داشتیم آنچه در نهایت اجرا می‌شود، سیاست نظام است که در حوزه سیاست خارجی، سیاست کلی نظام را رهبری براساس قانون تعیین می‌کنند و ما هم ملزم به قانون و نظرات ایشان هستیم. این موضوع ارتباط صادقانه‌ای را از طرف بنده ایجاد کرده و ایشان نیز ارتباط بزرگوارانه و سخاوتمندانه‌ای داشتند که همیشه مورد تقدش‌شان بودم؛ البته خود را قابل این تقد نمی‌دانم.»

دلالی برای سازمان ملل
فاطمه آلیا، نماینده سابق مجلس درباره دلالی چند نفر از زنان برای سازمان ملل گفت: «همسر یکی از سفرا در حال حاضر این مأموریت را دارد و قبلاً هم که در ایران بود، مهارتش در همین بخش بود. این خانم همسر سفیر آن هم در کشوری مؤثر، در زمان مسئولیت خانم مولاوردی در معاونت امور زنان، مدیر بین‌الملل بوده که به تبع مأموریت همسر خود، مدتی هم مدیر پروازی بود و همچنان در سمت خود باقی بود. وی در حال حاضر پیگیر و رابط فعالیت‌های مربوط به کمیسون مقام زن و جایگاهی است که در دو سه سال اخیر برقی تحقق اهداف پارلری مسئولیت‌های حقوق بشر زنان و… به ایران داده شده است؛ از همین رو بنیابت در جلسات مربوطه حضور فعال دارد.»

برجام موشکی در کار نخواهد بود

رخداد

تأملی بر نتایج کنفرانس بازسازی عراق

□ **محمدرضا مرادی** / نبرد سه ساله با گروه تروریستی داعش شهرهای مناطق غربی عراق را دچار خسارت‌های بسیاری کرده است. اکنون پس از پایان این گروه تروریستی در عراق، دوران بازسازی شروع شده و مهم‌ترین چالش دولت عراق در این زمینه سرمایه لازم برای شروع بازسازی است. در همین ارتباط کنفرانس سه روزه بازسازی عراق در کویت آغاز شد. این کنفرانس به طور مشترک با همکاری عراق، کویت و سازمان ملل برگزار شد. هدف عراق از این کنفرانس این بود که بتواند ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری برای بیش از ۲۰۰ پروژه کلان و نیمه‌کلان در این کشور به ویژه در مناطقی که زیرساخت‌های آن در جنگ با داعش نابود شد، جمع‌آوری کند. نمایندگانی از ۲ هزار و ۸۵۰ شرکت بین‌المللی در کنار ۳ هزار نماینده از سازمان‌های وابسته به سازمان ملل متحد و دیگر سازمان‌های غیر دولتی در این کنفرانس شرکت کردند. نیاز شدید عراق به بازسازی سبب اهمیت این کنفرانس شده بود. در جریان حمله گروه‌های تروریستی به مناطق مختلف عراق بیش از ۷۰ هزار خانه به طور کامل نابود شده و ۱۴۰ هزار خانه دیگر نیز آسیب دیده‌اند. مقامات عراقی اعلام کرده‌اند که بانک جهانی و حکومت عراق پیش‌بینی کرده‌اند که برای بازسازی در حال حاضر حدود ۸۸ میلیارد سرمایه نیاز است؛ البته نخست‌وزیر عراق این رقم را حدود ۱۰۰ میلیارد دلار برآورد کرده است. مقامات عراقی اعلام کرده‌اند که ۲۲ میلیون دلار

برای بازسازی فوری در عراق نیاز است.

اما این کنفرانس برخلاف پیش‌بینی‌ها به اهداف مورد نظر خود نرسید. «صباح الخالد» وزیر خارجه کویت پس از پایان کنفرانس بازسازی عراق در کویت اعلام کرد که مجموعاً ۳۰ میلیارد دلار توسط کمک‌های مالی کشورهای شرکت‌کننده در کنفرانس، جمع‌آوری شده است؛ ولی نکته مهم درباره این کنفرانس به تلاش برخی کشورها برای نفوذ در عراق از طریق مسئله بازسازی برمی‌گردد. عربستان یکی از این کشورها است که در سال‌های اخیر به این نتیجه رسیده است که در برابر نفوذ ایران در عراق باید از طریق شیوه‌های نرم مقابله کند. به تازگی برخی خبرها منتشر شده نشان می‌دهد که ریاض به دنبال خرید زمین‌های استان بصره است. علاوه بر این تلاش عربستان برای سرمایه‌گذاری بیش از یک میلیاردی در عراق نیز در همین راستا قابل ارزیابی است و این مسئله اهمیت هوشیاری دولت عراق در برابر سرمایه‌گذاری‌ها در بازسازی عراق را دو چندان می‌کند.

در کل کنفرانس کویت از همان ابتدا با انحرافاتی مواجه شد. در ابتدا قرار شد این کنفرانس با هدف اختصاص کمک‌های بلاعوض به عراق برگزار شود که در نهایت این امر میسر نشد و به سرمایه‌گذاری در عراق تبدیل شد. با این وجود کنفرانس سه روزه کویت نتوانست به اهداف خود برسد. عراق در حالی از نیاز خود به ۱۰۰ میلیارد دلار برای بازسازی کویت خرابه بود که در نهایت، کمتر از ۳۰ میلیارد دلار تمهید کشورها را توانست جلب کند. حدود نیمی از این تمهید به شکل وام است و کمتر از دو میلیارد دلار نیز به شکل کمک بلاعوض مستقیم یا غیرمستقیم است. علاوه بر محقق نشدن هدف عراق از کسب مبلغ مورد نظر، باید در نظر داشت که بغداد ۱۲۰ میلیارد دلار نیز بدهی خارجی دارد و با کنفرانس کویت حدود ۱۵ میلیارد دلار آن هم بدون احتساب سود بر حجم بدهی‌هایش افزوده شد.

در نتیجه باید تأکید کرد که دلیل اصلی موفق نبودن کنفرانس کویت آن بود که کشورهای مختلف نه با هدف تلاش برای کمک به دولت عراق در زمینه بازسازی شرکت کرده بودند؛ بلکه به دنبال یافتن جای پایی در عراق جدید بودند. همین مسئله سبب شد تا تلاش این کشورها در راستای افزایش نفوذ در عراق باشد و مسئله بازسازی ایران تبدیل قرار بگیرد. این مسئله می‌تواند به فرصتی برای دیپلماسی جمهوری اسلامی در عراق تبدیل شود که با برعهده گرفتن نقش بیشتر در بازسازی عراق نسبت به مشارکت بیشتر شرکت‌های خصوصی ایران در بازار عراق اقدام کند.

اخبار

چرا دشمن به ایران حمله نمی‌کند؟

نقل از دکتر «ولید عبدالحی» پژوهشگر آکادمیک نوشت: «رویارویی نظامی با ایران قواعد بازی بین‌المللی را به طور کامل تغییر می‌دهد؛ زیرا این امر سبب می‌شود آمریکا مانند تجربه عراق- از گسترش قدرت اقتصادی‌اش با منافع زیادش به گسترش قدرت نظامی با بار هزینه‌های کلان آن کشیده شود؛ امری که با رویکردهای ترامپ همخوانی و هماهنگی ندارد. همچنین هر گونه رویارویی نظامی با ایران به پهنانه اینکه ایران هم‌بیمانان آمریکا در منطقه را تهدید می‌کند، هم‌بیمانان آمریکا در منطقه را به دردرس می‌اندازد.»
در همین حال، سرمقاله رأی‌یوم هم می‌نویسد: «اسرائیل نمی‌تواند به ایران حمله کند؛ چون یک پهباد ۳۵۰ دلاری فرودگاه بین‌المللی بن گورین را تعطیل و اسرئیل را به باز کردن پناهگاه‌ها وادار کرد، چه برسد به اینکه ایران بخواهد موشک‌هایش را بر سر اسرئیل آوار کند.»
دکتر «دام لوتر» عضو هیئت علمی دانشگاه هوایی وابسته به نیروی هوایی ایالات متحده هم چندی پیش گفته بود: «توان نظامی ایران قابل مقایسه با دیگر کشورهایی که طی این سال‌ها آمریکا با آنها وارد جنگ شده، نیست. پس بی شک حمله به ایران می‌تواند تلفات سنگینی را برای آمریکایی‌ها به ارمغان آورد.»

نیروهای انقلاب در ایستگاه دولت پیاده شدند

توانمند استفاده کند. متأسفانه امروز بخشی از نیروهای قطار انقلاب در ایستگاه دولت پیاده شده‌اند. بهتر است که دولت در گام نخست در محدوده سازمانی خود نیروها را سوار قطار انقلاب کند یا حداقل قدیمی‌ترها را به واگن‌های عقب‌تر فرستاده و اجازه دهد جوانان لوکوموتیو را برانند. نیروهای بالاتر از ۶۰ سال حتی از نظر جسمانی نیز توان کار مؤثر را ندارند. لازم است که در مقام عمل نیز همین رویکردی را که از آن صحت می‌کنند، داشته باشند و جوان‌ها را در سمت‌های مختلف قرار دهند. خود آقای روحانی تأکید کردند که هر کسی به قانون اساسی پایبند است، انقلابی است. به این ترتیب اجازه دهند این همه جوان انقلابی توانایی خود را نشان دهند.»
قدرت‌الله علیخانی هم گفت است: «آقای روحانی می‌توانست و می‌تواند با این پشتوانه قوی از جامعه و پایگاه اجتماعی خود برای حل مشکلاتی که کشور و دولت با آن مواجه است، کمک بگیرد؛ اما متأسفانه نه تنها این اتفاق نیفتاده، بلکه برخی مدیران ارشد دولت با مردم رو راست نبوده‌اند و برخی هم انگیزه لازم را برای پیگیری جدی امور ندارند.»

آیت‌الله علیرضا اعرافی امام جمعه شهر قم؛ با اشاره به برخی فشارهای خارجی برای کنار گذاشتن صنعت موشکی و دفاعی کشور، گفت: امروز کنار گذاشتن مسائل موشکی ایران در خارج مطرح می‌شود، اما مسئولان بدانند هرگز برجام موشکی را نخواهیم داشت، باید هوشمندانه در برابر تعرض دشمن ایستادگی کرد و آنان بدانند هرگز از توسعه صنایع دفاعی کشور کوتاه نخواهیم آمد.

دیدگاه

انقلابی کیست؟

□ **حسین عبداللهی‌فرا** / افزون بر طرح مباحث جنجال‌برانگیزی، چون «فراندوم» و «قطار انقلاب» که با واکنش بسیاری مواجه شد، یکی از افاضات رئیس‌جمهور در مراسم ۲۲ بهمن، ادعای «انقلابی بودن کسانی است که قانون اساسی را قبول دارند.»، جمله‌ای که روزنامه «ایران» یک روز بعد آن را به عنوان تیتیر یک خود قرار داد تا اهمیت آن را بیان کند.
در اینکه کلیدواژه «انقلابی» مفهومی مشکک است و مراتبی دارد، تردیدی نیست؛ اما «انقلابی» اسلم نیست تا با یک وجه تسمیه خاص به کسی نسبت داده شود. واژه «انقلابی» صفت است که به شکل افعال التفضیل نیز به کار می‌رود؛ از این رو انقلابی بودن صفتی است که برای دارندگان یک تفکر خاص به کار رفته و البته در رفتار و گفتاری متمایز عینیت می‌یابد. نکته قابل یادآوری برای کاربران این صفت آن است که واژه «انقلابی» سال پیش از پیروزی انقلاب وارد ادبیات انقلاب اسلامی شد و به افرادی اطلاق می‌شد که مبارزه از ویژگی‌های ثابت آنها بود. فرد انقلابی خالص بود و خالصانه برای رضای خدا مبارزه می‌کرد. انقلابی دشمن‌شناس بود و مرعوب نمی‌شد. انقلابی آرمان داشت و از اصولش عقب نمی‌نشست، واقعیت‌ها را می‌دید و برای تغییر قانون‌مدار بود، اما قانون اساسی رژیم گذشته را قبول نداشت؛ به همین دلیل ملاک انقلابی بودن از همان زمان‌ها، قبول قانون اساسی نبود. نکته دیگر اینکه صفت

انقلابی به افرادی اطلاق می‌شود که شاخصه‌هایی داشته باشند؛ این شاخصه در هر دوره‌ای با توجه به شرایط در حال تغییر بوده و ثابت نیست. چنانچه انقلابی بودن در دوره مبارزه با طاغوت به «شجاعت، مقاوم بودن زیر شکنجه، رازداری و رساندن پیام‌های انقلابی به مردم از طریق پخش اعلامیه، شبنامه و دیوارنویسی» خلاصه می‌شد. وقتی هم که مبارزه علنی شد و به مرحله نبرد خیابانی رسید «حضور در راه‌پیمایی‌ها، بستن خیابان و آتش زدن لاستیک، سینه سپر کردن در برابر گلوله، و پاری رساندن به مردم در صحنه و…» شاخص بود. پس از پیروزی، انقلابی ماندن در «پاسداری از انقلاب، رفع نارسایی‌های معیشتی مردم، ورود به نهادهای انقلابی، مقابله با اعضای گروهک‌های راست و چپ، حضور در مناطق پرآشوب، خاموش کردن توطئه‌های مکرر نیروهای ضد انقلاب داخلی و حضور در جبهه‌های دفاع مقدس و همسنگر شدن با شهدا» تبلور می‌یافت.

اکنون که انقلاب اسلامی در مسیر مراحل رشد خود به دوره «دولت‌سازی» رسیده است، انقلابی بودن به شاخصه‌های جدیدی نیاز دارد که تا حدود زیادی نسبت به دوره‌های پیشین پیچیده‌تر و انقلابی ماندن نیز دشوارتر شده است؛ از این رو اینکه با یک شاخصه کلی بتوان افرادی را انقلابی خواند اگر چه تعداد انقلابیون را به میزان ۹۸ درصد مردم افزایش می‌دهد، اما با واقعیات عینی جامعه تطابق ندارد.

ضمن اینکه کسانی که قانون اساسی را قبول ندارند، نقطه مقابل انقلابیون قرار ندارند؛ بلکه در مقابل نظام و انقلاب قرار دارند و باید آنهایی که قانون اساسی نظام جمهوری اسلامی را قبول ندارند، ضد انقلاب خوانند؛ اما افرادی که شاخصه‌های لازم برای انقلابی بودن را ندارند، ممکن است ضد انقلاب نباشند و می‌توان نام‌شان را غیر انقلابی گذاشت.

اشکال دیگری که ملاک قبول قانون اساسی برای انقلابی بودن ایجاد می‌کند، این است که برخی از افراد مانند اعضای نهضت آزادی هستند که می‌گویند ولایت فقیه را قبول نداشته، اما تا زمانی که در قانون اساسی هستس می‌پذیریم. با این حساب این افراد هم به اعتبار اینکه قانون اساسی را قبول دارند انقلابی هستند، اما آیا می‌توان گفت برخی از انقلابیون، ضد ولایت فقیه هم هستند؟!

چنانچه پاسخ از نظر عده‌ای مثبت باشد مشخص می‌شود مفهوم انقلابی از نگاه برخی ارتباطی با اسلام نداشته و از این نظر افراد زیادی از گروهک‌های چپ و راست انقلابی هستند و ملاک قانون اساسی برای انقلابی دانستن آنها کفایت می‌کند.

تبیین

دولت اسلامی در اندیشهٔ امام‌خامنه‌ای-۶

□ **حسن خدّادی** / همچنان که امام‌خامنه‌ای نیز بارها تأکید کرده‌اند، ما هنوز در مرحله دولت‌سازی به سر می‌بریم و در حال گذار از دولت پیشااسلامی به دولت اسلامی هستیم. حال با توجه به اهمیت بررسی این مسئله، ضروری به نظر می‌رسد تا به معیارها و مؤلفه‌هایی که یک دولت در جامعه اسلامی پرداخته شود.

۱۹– توجه به علم و دانش به ویژه اقتصاد دانش‌بنیان

توجه به علم و دانش که بهره‌مندی از آن که از نظر رهبر معظم انقلاب وسیله رشد ملی، بشری و انسانی و اوج گرفتن در محیط عام بشریت است، از خصوصیات دیگر دولت اسلامی می‌باشد. اهمیت علم و دانش به حدی است که از نظر معظلمه جامعه بدون داشتن آن نخواهد توانست آرمان‌های خود را بالا بیاورد. کما اینکه در اندیشه‌های ایشان علم یکی از پیش‌شرط‌های مهمی است که «با داشتن آن می‌توان آرمان‌ها، اهداف و خطوط و جاده‌های روشن صراط مستقیم را که در اختیار جامعه اسلامی است، مطرح نموده و افراد بیشتری را از بشریت به آن هدایت کرد.» (۱۳۸۵/۶/۶)

۲۰– موضع‌گیری صریح و قاطع در قبال مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی

موضع‌گیری صریح و قاطع در قبال مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی و اینکه دولت که سیاست خارجی کشور را مدیریت و اداره می‌کند، مشخصه دیگری است که دولت اسلامی باید از آن برخوردار باشد، به‌گونه‌ای که در این راه، مسیر حق را پیموده و با جرئت و جسارت تمام رویکرد و مواضع خود را در قبال موضوعات و مسائلی که در منطقه و جهان به ویژه جهان اسلام می‌گذرد، اعلام نماید: «شاکله کلی نظام اسلامی و عقبه راهبردی نظام در میان ملت‌ها با را حفظ خواهد کرد.» (۱۳۹۳/۶/۵)

۲۱– ساده‌زیستی و اجتناب از تجمل‌گرایی

ساده‌زیستی و پرهیز از تجمل‌گرایی یکی دیگر از ویژگی‌های دولت اسلامی در اندیشه‌های رهبر معظم انقلاب است.

در اهمیت وجود این شاخصه در دولت اسلامی، معظلم‌له بیان می‌دارند: «ساده‌زیستی چیز بسیار با ارزشی است. ما اگر بخواهیم تجمل و اشرافی‌گری و اسراف و زیاده‌روی را که واقعاً بالای بزرگی است، از جامعه‌مان ریشه‌کن کنیم، با حرف و گفتن نمی‌شود… باید عمل کنیم…»(۱۳۸۷/۶/۲)

۲۲– تعامل نظاممند با نخبگان و اندیشمندان

تعامل مستمر و تنگاتنگ با نخبگان و کسانی که در حوزه‌هایی که مرتبط با کار دولت است، صاحب‌نظر و ایده هستند، شاخصه دیگر دولت اسلامی در اندیشه‌های رهبر معظم انقلاب است. به‌گونه‌ای که امیرمؤمنان علی(ع) نیز در فرمان حکومتی به مالک می‌فرمایند: «در آنچه کار شهرهایت را استوار دارد و نظمی را که مردم پیش از تو بر آن بوده‌اند برقرار می‌سازد، با دانشمندان فراوان گفت‌وگو کن و با حکیمان فراوان سخن در میان نه.»(همان)

۲۳– سعه صدر در مواجهه با انتقادات

انتقادات همیشه وارد نیستند؛ اما گاه دربردارنده اطلاعاتی هستند که شنیدن آنها لازم است؛ از این رو برای اینکه اطلاعات مفید موجود در انتقادات را از دست نداد، بهتر است به همه انتقادات گوش فرا داد. درباره اهمیت این مقوله رهبر معظم انقلاب تأکید دارند: «لژیومی ندارد که انسان بخواهد به هر مطلب یا انتقادی، پاسخ دهد؛ زیرا در برخی موارد سکوت بهتر است ضمن آنکه هر حرفی هم که بر ضد ما زده شود، این گونه نیست که حتماً در ذهن افراد جامعه تأثیر بگذارد و مورد قبول قرار گیرد… انتقاد باید باشد؛ اما انتقاد باید با لحن خوب و منصفانه باشد و هدف از آن نیز بی‌آبرویی و سبک کردن طرف مقابل نباشد که این روش قطعاً غلط است… پاسخ به انتقادها هم باید منطقی و با خونسردی داده شود.»(۱۳۹۲/۶/۵)

یادداشت

روی دیگر نفوذ!

□ **امین پنهانی** / دشمنان ملت ایران در طول چهار دهه عمر بربرکت جمهوری اسلامی ایران انواع و اقسام راه‌ها را برای تحقق رؤیاهای شوم خویش آزموده‌اند؛ توطئه‌هایی که هر چه پیش می‌رویم، پیچیده‌تر شده و شناخت و مقابله با آنها سخت‌تر می‌شود. دشمن با سرمایه نفوذی در طول این سال‌ها همه توطئه‌ها را نقش بر آب کرده، از این رو نظام اسلامی در پروژه نفوذ روی آورده است. توطئه‌ها که چند سالی می‌شود رهبر حکیم انقلاب نسبت به وقوع آن هشدار داده‌اند. هر چند به نظر نگارنده نفوذ هم اشکال گوناگونی دارد و شاید مهم‌ترین اقسام آن را بتوان به نفوذ افکار و نفوذ افراد تعبیر کرد. در واقع، این دو نوع از نفوذ در مواقعی می‌توانند تکمیل‌کننده هم بوده و البته فهم موضوع را نیز پیچیده‌تر کنند.

داستان از این قرار است که در سطوح گوناگون اداره کشور جاسوس‌هایی با پوشش‌های متفاوت حضور می‌یابند و تلاش خود را برای اجرای راهبردهای کشور- مباداشان به کار می‌بندند. دشمن تا آنجایی پیش می‌رود که برای نمونه می‌تواند یک جاسوس را در میان هیئت‌های دیپلماتیک کشور جای دهد و با این کار همواره در جلسات مذاکره که در واقع می‌توان از آن به «جنگ دیپلماتیک» یاد کرد، دست طرف مقابل را از پیش خوانده و حرفه‌های لازم برای آن را مهیا کرده است. اما در اینجا ذکر یک نکته ضروری می‌نماید؛ در واقع ساده‌انگاری است که فکر کنیم می‌توان یک جاسوس را از ظاهر و رفتارهایش شناخت. چه اینکه در تاریخ مواردی داریم که فرد زمانی که برای جاسوسی در بیت علما گمارده شده، چنان مأموریت خود را به خوبی انجام داده که تا درجات بالای فقهی نیز دست یافته است و زمانی که می‌بینیم فردی در دفاع از یک جاسوس به نظرات افراد نزدیک او اتکا می‌کند که او را می‌شناسند، متوجه می‌شویم این جاسوس تا چه حد توانسته است نقش خود را در پوشش مورد نظر خوب انجام دهد.

اما چرا دشمن به فکر نفوذ در میان مسئولان کشور افتاده است؟

در پاسخ باید گفت، این راحت‌ترین و مطمئن‌ترین راه برای دستیابی به اطلاعات و افراد در میان مسئولان است؛ اما این تنها وجه نفوذ دشمن نیست. در واقع باید گفت، این نفوذ ساده‌ترین حالت آن است که گاه تشخیص و تعقیب آن برای نیروهای اطلاعاتی کشور میسر است.

اما مشکل دیگری از نفوذ که دشمن درباره این نوع هم تلاش بسیاری انجام می‌دهد، نفوذ افکار است. نفوذ افکار در زمینه‌های گوناگون اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و غیره امکان‌پذیر است. این نوع از نفوذ از نوعی که پیشتر درباره‌اش بحث کردیم، بسیار پیچیده‌تر و مؤثرتر است و البته در بسیاری از اوقات تکمیل‌کننده نوع اول است. برای نمونه، اینکه شاهد هستیم متأسفانه برخی افراد دخیل در اقتصاد کشور چنان مورد نفوذ قرار گرفته‌اند که همه تلاش‌شان را می‌کنند تا همین‌ظر با دشمن بگویند ما در صنعت و اقتصاد نمی‌توانیم کاری به پیش ببریم و در نهایت اینکه تنها صنعت ما همان آب گوشت بزباش است.

یا اینکه برخی از صحبت‌ها درباره مسائل و اتفاقات روز را جواری از افراد می‌شنویم که حتی رادیوهای آن ور آبی هم جرت بیانش را بدین شکل ندارند یا برای نمونه فردی که نمایندگی مجلس را بر عهده دارد، همه تلاشش را به کار بسته تا مردم را نسبت به نهادهای حاکمیتی کشور بی‌اعتماد کند. این به طور حتم مصداق نفوذ در افکار است. فرد با آنکه در مواردی اشراف اطلاعاتی دارد و در مقام نماینده مجلس می‌تواند در نشر نظرات به خوبی به واقعیت‌مسائل پی ببرد؛ اما به منظور تضعیف نهادهای مزبور آن را پشت بلندگوی مجلس فریاد می‌کشد. در واقع، نفوذی که از همه اشکال دیگر آن خطرناک‌تر است، همین نوع است؛ چرا که با فرد نفوذی مواجه نیستیم؛ بلکه با یک فکر نفوذیافته مواجهیم که پیامدهای آن به مراتب بیشتر از نفوذ در افراد است.

آن روی نسکه

مالیات ستانی عدالت محور

□ **محمد نوری** / مالیات نوعی هزینه اجتماعی است که آحاد یک ملت در راستای بهره برداری از امکانات و منابع یک کشور موظفند آن را پرداخت کنند تا توانایی‌های جایگزینی این امکانات و منابع فراهم شود. به عبارت دیگر، مالیات در واقع انتقال بخشی از درآمدهای جامعه به دولت یا بخشی از سود فعالیت‌های اقتصادی است که نصیب دولت می‌شود؛ زیرا ابزار و امکانات دستیابی به درآمدها و سودها را دولت فراهم کرده است.

بنا به گفته مسئولان دولت دوازدهم، سمت‌وسوی حرکت دولت در سال ۹۷ برای ایجاد درآمدهای پایدار خواهد بود. یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که می‌تواند در این زمینه نقش مؤثر ایفا کند، موضوع مالیات است. بنا بر گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی عملکرد دولت در وصول درآمدهای مالیاتی در سال جاری عملکرد مثبتی بوده است. با بررسی روند فعلی وصول درآمدهای مالیاتی و سایر شرایط و تحولات اقتصادی، پیش‌بینی می‌شود کل وصولی درآمدهای مالیاتی در سال ۱۳۹۶ معادل ۱/۰۷۴ هزار میلیارد ریال از رقم ۱/۱۶۴ هزار میلیارد ریالی پیش‌بینی شده در بودجه سال ۹۶ باشد که معادل ۹۶ درصد از درآمدهای مالیاتی سال ۱۳۹۶ می‌باشد که رشد پنج درصدی در وصول درآمدهای مالیاتی نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد.

دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ معادل ۱/۲۸۷ هزار میلیارد ریال به عنوان درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی کرده است. این رقم نسبت به رقم درآمدهای مالیاتی مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۶ که معادل ۱/۱۶۴ هزار میلیارد ریال بود، از رشدی معادل ۱۱ درصد برخوردار است که نشان از حرکت دولت برای کسب درآمد پایدار می‌باشد.

تحقق درآمدهای مالیاتی الزامات خاص خود را دارد که اگر فراهم نشود نه تنها موجب درآمدی پایدار برای دولت نخواهد شد؛ بلکه چالش‌های فراوانی را نیز به دنبال خواهد داشت. باتوجه به تداوم رکود در واحدهای تولیدی کشور، دولت نباید به دنبال افزایش درآمدهای مالیاتی از طریق افزایش نرخ مالیات باشد؛ بلکه اولویت نخست سازمان امور مالیاتی باید مقابله با فرارهای بزرگ مالیاتی و بهره‌برداری هر چه سریع‌تر از سامانه‌های طرح جامع مالیاتی، برای افزایش تعداد پرداخت نمی‌کنند) باشد؛ چرا که در نظام اقتصادی که رکود حاکم است و بسیاری از اصناف با مشکلات تولید دست‌وپنجه نرم می‌کنند، افزایش دریافت مالیات عملاً امکان‌پذیر نخواهد بود و فعالان اقتصادی ظرفیت پذیرش افزایش مالیات را ندارند. مالیات‌ستانی عدالت‌محور، بهره‌برداری از سامانه‌های طرح جامع مالیاتی و شفاف‌سازی هزینه‌های دولت سه قدم مهمی است که اگر به صورت ناقص انجام نشوند، نمی‌توان امیدوی به تحقق درآمدهای پایدار مالیاتی داشت و اگر درآمد پایداری برای کشور ایجاد نشود، نمی‌توان به خروج همه‌جانبه از بن‌بست‌های فعلی اقتصاد کشور امیدوار بود.

کارشناسان اقتصادی معمولاً از مالیات بر مصرف در مقابل مالیات بر درآمد حمایت می‌کنند. دولت می‌تواند با وضع مالیات مضاعف بر برخی مواد مصرفی بخشی از درآمدهای مالیاتی را ترمیم کند. برای نمونه سیگار از جمله کالاهایی است که دولت‌ها برای جلوگیری از مصرف آن مالیات‌های سنگینی برای آن وضع می‌کنند. وضع مناسب مالیات بر خرده‌فروشی سیگار و دیگر اقلام مصرفی مضر از یک‌سو و جلوگیری از قاچاق آن از سوی دیگر می‌تواند به افزایش درآمد مالیاتی کشور کمک کرده و در عین حال از فشار مالیاتی بر فعالان اقتصادی بکاهد.

نکته گرام

□ **محمدابراهیم میانجی** /

طی دو ماه گذشته، نرخ دلار در عرصه اقتصادی کشور، بیش از ۲۵ درصد افزایش یافته و تا مرز پنج هزار تومان رسیده است. افزایشی که بیش از اندازه لازم و غیر متناسب با تورم موجود در کشور صورت گرفته و شرایط تجارت و برنامہ‌ریزی در اقتصاد را برای فعالان عرصه اقتصادی کشور سخت کرده است. این شرایط در حالی پدید آمده است که مسئولان از جمله رئیس‌جمهور و رئیس بانک مرکزی وعده‌هایی مبنی بر ارزان شدن دلار داده بودند؛ اما روند افزایشی قیمت دلار همچنان در بازارهای داخلی یکه‌تازی می‌کند. علل و عوامل رشد قیمت دلار متعدد و متنوع است که در این مجال برخی از این علل و عوامل بررسی می‌شود.

تفاوت طبیعت نیمه دوم سال با نیمه اول

برخی کارشناسان و صاحب‌نظران اقتصادی معتقدند، طبیعت نیمه دوم سال با نیمه اول سال متفاوت است و هر سال بازار ارز در نیمه دوم به دلایل گوناگون شاهد افزایش تقاضا و به تبع آن نرخ ارز می‌شود. تسویه‌حساب بین‌المللی شرکت‌ها در پایان سال میلادی، مسافرت‌های خارجی در پایان سال، شروع سال نو میلادی، عید نوروز، واردات کالاهای مورد نیاز شب عید و ثبت سفارش کالاهای بازار شب عید و از همه مهم‌تر تسویه‌حساب‌های ارزی ایران با کشورهای دیگر، موضوعاتی هستند که سبب افزایش و نوسان نرخ ارز می‌شود.

این در حالی است که اثر رشد تقاضای ارز در نیمه دوم که به‌طور سنتنی از آذرماه شروع می‌شود و نرخ‌ها را افزایش می‌دهد، امسال دو ماه زودتر از سال‌های گذشته پدیدار شده و از مهرماه شاهد رشد نرخ‌ها و نوسان بازار ارز بودیم.

پایش

۳۰ هزار میلیارد دلار بدهی عمومی آمریکا تا سال ۲۰۲۸

افزایش نرخ ارز خارجی، چالش اقتصاد داخلی

تخلیه اثر تورمی مهار شده دلار در سه سال گذشته

طی سه سال گذشته، نرخ تورم در ایران روندی نزولی داشته است. با وجود تلاش دولت برای مهار تورم، کاهش نرخ تورم، هنوز که هنوز است این نرخ (۱۰ درصد) یکی از بالاترین نرخ‌های تورم در جهان است و از ۹۵ درصد کشورها بیشتر است. تنها سیاست ارزی ممکن و صحیح در این وضعیت تورمی، آن است که نرخ ارز را به صورت تدریجی متناسب با مابه‌التفاوت تورم داخلی و میانگین جهانی بالا برده تا انرژری تورم در داخل نرخ دلار متراکم نشود؛ چرا که ممکن است با کوچک‌ترین نوسان، این انرژی متراکم آزاد شده و سبب جهش نرخ دلار شود.

از همین رو برخی کارشناسان معتقدند، به دلیل اینکه در سه سال گذشته افزایش نرخ دلار کمتر از نرخ تورم داخلی بوده، اثر تورمی سه سال گذشته در حال تخلیه بر روی قیمت دلار در سال جاری است. به باور این کارشناسان، افزایش نرخ مبادله ریال در برابر دلار در مقایسه با نرخ تورم،

مهم‌ترین عامل بنیادی برای افزایش نرخ دلار است و امسال با توجه به حذف ارز مبادله‌ای برای مسافرت و برخی کالاهای وارداتی و رشد نرخ ارز مبادله‌ای، انتظار می‌رود قیمت دلار به بالای پنج هزار تومان برسد.

حذف نرخ مبادله‌ای ارز

بنا بر سیاست‌های ارزی تعریف شده در بانک مرکزی و برای تسهیل در امر تجارت، در سال‌های گذشته توزیع ارز مبادله‌ای انجام می‌گرفت که نرخ آن کمتر از نرخ بازار بود و تجار نیز حجم قابل توجهی از کالاهای و خدمات خود را با نرخ‌های مبادله‌ای انجام می‌دادند. با این روش بخش قابل توجهی از تقاضای بازار با ارزهایی به جز دلار تأمین می‌شد و در نتیجه بخش کمتری از تقاضای بازار متوجه دلار بود؛ اما در سال ۹۶ که نرخ توزیع ارز حذف شد، واردکنندگان و خریداران ترجیح دادند به جای دیگر ارزها، از جمله روپیه، روبل، درهم، یوان و... دلار خریداری کنند و این موضوع تقاضا برای دلار را افزایش داده

دفتر مدیریت و بودجه کاخ سفید اعلام کرده است، بدهی عمومی آمریکا در ۱۰ سال آینده به ۳۰ هزار میلیارد دلار خواهد رسید. از سوی دیگر دفتر نظارت بر پاس‌خگویی بودجه فدرال آمریکا اعلام کرده است، در این سال کسری بودجه آمریکا به ۱۰۱ درصد تولید ناخالص داخلی کشور افزایش خواهد یافت. گفتنی است، هم اکنون بدهی عمومی آمریکا ۲۰/۶ هزار میلیارد دلار است.

صورت مستقل از سیاست‌های ارزی، امکان‌پذیر نیست. تدبیر مناسب در این زمینه آن است که ابتدا سیاست کاهش تدریجی انتظارات تورمی از طریق تعدیل تدریجی نرخ ارز در دستور کار مسئولان امر قرار گیرد تا هم مانع اصلی کاهش نرخ سود بانکی، یعنی انتظارات تورمی از بین برود و هم اینکه مدیریت بازار ارز از دست سیاست‌گذار خارج نشود.

اجرای اقتصاد مقاومتی پایان ارزش و آقایی دلار

حضرت امام‌خامنه‌ای در ۲۸ شهریور ماه سال گذشته و در دیدار با شرکت‌کنندگان در بیست‌ودومین مجمع سراسری فرماندهان و مسئولان سپاه اعلام کردند، «اگر مسئولان و مردم نتوانند اقتصاد مقاومتی را به معنای واقعی محقق و کشور را از جادوی مالی و پولی دشمن خلاص کنند و ارزش و آقایی دلار را در زندگی اقتصادی بشکنند، کشورهای دیگر را نیز نجات داده‌اند و برای آنها الگو خواهند شد.» از این رو مسئولان و دست‌اندرکاران شبکه بانکی کشور، می‌توانند در راستای تحقق این مطالبه رهبر معظم انقلاب(مدظله‌العالی) در پایان بخشیدن به آقایی دلار و کاهش اثرات منفی نوسانات آن بر روی اقتصاد کشور، با استفاده از تجربه قبلی خود در دوران تحریم و تأمین ارز مبادله‌ای، راهکاری دیگر برای استفاده از ذخایر ارزی کشور ارائه داده و تقاضا برای دلار را کاهش دهند. این کار چه از طریق تشویق واردکننده با نرخ‌های تشویقی انجام شود و چه از طریق الزام به ثبت سفارش با ارزهای غیردلاری صورت گیرد، می‌تواند تقاضا برای دلار را کاهش دهد. البته در هر شرایطی باید متناسب با نرخ تورم، اجازه رشد نرخ ارز داده شود تا تخلیه یکباره و تشدید آن برای اقتصاد داخلی مشکل‌ساز نشود.

و عملاً تقاضا و نوسان و رشد نرخ دلار را تشدید کرده است.

تأثیرپذیری بازار ارز از برخی سیاست‌های داخلی و خارجی

در سال جاری و از شهریور ماه و به دنبال اعلام برنامه یکسان‌سازی نرخ ارز از سوی بانک مرکزی، شاهد افزایش نرخ دلار در بازار بودیم. اعمال این سیاست ارزی از سوی بانک مرکزی و تقارن آن با اعلام تأیید یا عدم تأیید برجام از سوی رئیس‌جمهوری آمریکا، موجب شد تأثیر آن بر بازار ارز خود را زودتر از موعد سنتی (آذر ماه) نشان دهد. نکته قابل توجه درباره کاهش نرخ سود بانکی این است که نرخ سود بانکی تابع تورم آینده با انتظارات تورمی است، نه تورم گذشته؛ تثبیت نرخ ارز در دوره تورمی به مفهوم افزایش رو به رشد انتظارات تورمی است و در هیچ کشوری در زمان افزایش انتظارات تورمی، نرخ بهره بانکی را کاهش نمی‌دهند. آموزه‌های علم اقتصاد هم بر این اصل تأکید دارد که طراحی سیاست‌های پولی به

گویا منافی به خطر افتاد!

ندارد.» و مطلب دیگر متعلق به روزنامه اصلاح‌طلب بهار بوده؛ این روزنامه در مطلبی تأمل‌برانگیز با عنوان «یک جشن و این همه مرگ!» نوشت: «شعراهای راه‌پیمایی و جشن ۲۲ بهمن را که می‌شوم به ویژه آنهایی که صدوسیماهای ما پخش می‌کنند، بیش از آنکه بوی بهمن و انقلاب و امید و آرمان‌های بلند ۵۷ بدهد، بوی مرگ می‌دهد. چچه‌های‌مان را راه‌پیمایی می‌بریم می‌گوییم جشن انقلاب است، ولی بیشتر از آنکه از شعارها و آرمان‌های دیروز بگوییم، واژه مرگ را می‌شنویم. آن هم در روز جشن ۲۲ بهمن، آن هم در ۴۰ سالگی انقلاب‌مان. فرزندان‌مان آنچه می‌شنوند مرگ بر... و مرگ بر... و است. ما شاید تنها ملتی باشیم که در یک جشن بزرگ ملی ۲۲ بهمن این همه مرگ بر لب می‌آوریم و مرگ می‌شنویم. در اینکه برخی کشورها با ما کینه‌های دیرینه‌ای دارند و علیه ما هر چه در توان داشته‌اند ناچوانمرسدند و راهمان شده‌اند شکی نیست، ولی آیا باید روز ۲۲ بهمن که جشن پیروزی یک ملت بزرگ با آرمان‌ها و شعارهای روشن است را باید این گونه با مرگ درآمیزند؟ آیا بزرگواران شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی نمی‌خواهند در این رویه ۴۰ ساله‌شان، در برخی شعارهای تکراری‌شان، در تک‌صدایی

«انقلابیون دهه ۵۰ ایران، نقطه تمرکز خود را بر سه اصل عدم وابستگی به بیگانگان (استقلال)، ایجاد امکان و فرصت مشارکت نهادهای مدنی و مردمی (آزادی) و توجه به خواسته و اراده اکثریت جامعه (جمهوری اسلامی) استوار کرده بودند... مشاهده و ارزیابی راه‌پیمایی‌ها و مانورهای خیابانی و عمومی طرفداران انقلاب در دهه ۶۰ نیز این نکته را تأیید می‌کنند... در راه‌پیمایی‌های آن دوران هیچ اثری از برنامه‌های تفریحی و سرگرم‌کننده، بادکنک‌های رنگی، پرچم‌های جذاب، شعارهای سطحی و... نبود. به‌طور معمول مردم پلاکاردهایی با گزیده گفتارهایی از علی شریعتی، محمود طالقانی، محمدحسین بهشتی، مرتضی مطهری و... را با خود حمل می‌کردند... اما در ایران امروز وضعیت به‌طور کلی متفاوت شده است. دیگر هیچ رد و نشانی از بهشتی و مطهری و طالقانی و شریعتی در این راه‌پیمایی‌ها نیست؛ بلکه جای آنها را شومن‌های تلویزیونی و مجریان نام‌آشنای برنامه‌های بزرگسال و کودک گرفته‌اند. در تمام مسیر راه‌پیمایی انواع موارد سرگرم‌کننده در نظر گرفته شده است. در برخی نقاط راه‌پیمایی هیچ تفاوتی میان تظاهرکنندگان ۲۲ بهمن و تیغوس‌های طرفدار فوتبال وجود

□ **سید فخرالدین موسوی** / راه‌پیمایی امسال نیز در جشن پیروزی انقلاب اسلامی باشکوه‌تر از همیشه برگزار شد و مراکز آماری از رشد قابل توجه جمعیت در این مراسم در سراسر کشور خبر دادند؛ موضوعی که انتظار می‌رفت در صفحه اول روزنامه‌های کشور نیز پررنگ‌تر از همیشه بازتاب داده شود؛ اما شاهد اتفاقی عجیب در این میان بودیم. اگرچه روزنامه‌هایی چون؛ وطن امروز، کیهان، جام‌جم، افکار، جوان، جمهوری اسلامی، سیاست روز، شهروند و... تیتراهایی از حضور گسترده مردم را بر صفحه اول خود نشانند، اما در مقابل علاوه بر اینکه رسانه‌های اصلاح‌طلب چون؛ اعتماد، شرق، آرمان امروز و... با پرداختن به بخش جنجالی سخنان رئیس‌جمهور درباره برگزاری همه‌پرسی؛ بازگرداندن افرادی که از قطار انقلاب پیاده شدند و سخن از مدارا با مردم را بر صفحه اول خود قرار دادند و عملاً شکوه این مراسم را نادیده گرفتند، اما فراتر از این، دو مطلب در دو روزنامه اصلاح‌طلب بسیار شگفت‌انگیز بود؛ یکی روزنامه ابتکار که در مطلبی شرکت‌کنندگان در راه‌پیمایی را تحقیر کرد و شکوه این مراسم را در حد یک جنگ بدون هدف کاهش داد و نوشت:

کلید واژه

سواپ

قرارداد سواپ(Swap) یا معاوضه در معاملات که به آن سواپ مالی می‌گویند، قراردادی مشتقه است که بین دو طرف برای مبادله دو ابزار مالی صورت می‌گیرد، به طوری که در آن یک طرف قرارداد نسبت به معاوضه عواید ناشی از ابزار مالی خود با عواید ناشی از ابزار مالی طرف مقابل اقدام می‌کند. عواید چنین قراردادی به نوع ابزار مالی مورد معامله بستگی دارد. به تعبیر ساده‌تر، سواپ ارز این است که دو معامله نقدی و سلف ارز به‌طور هم‌زمان صورت می‌پذیرد و در واقع هدف این است که ریسک‌های مربوط به معامله و نوسانات نرخ ارز دو طرف معامله مدیریت شود؛ یعنی به جای اینکه ارز دو کشور -با یک نرخ در زمان حال به صورت نقدی معامله شود، با نرخ دیگری به صورت سلف، با در نظر گرفتن یک نرخ متوسط و پرداخت‌های دوره‌ای ارز دو طرف معامله این نوسانات نرخ ارز و ریسک‌های آن مدیریت شده و متعادل می‌شوند.

معامله سواپ ارز سه طرف معامله دارد که با مثال زیر برای یک معامله سواپ روش کار معامله سواپ ارز مشخص می‌شود: مشتری الف در تاریخ معینی با پرداخت ۲۰۰۰ یورو مبلغ ۲۲۰۰ دلار از بانک ب در یک معامله نقدی خریداری می‌کند. مدیران مالی بانک ب برای حفظ سبب دارایی‌های ارزی، باید مقدار دلار فروخته شده را برگردانند. این مقصود را بانک ب با انجام یک معامله سلف دلار با طرف سوم با یک نرخ معین با سررسید معین دیگری، یعنی چند ماه بعد دنبال می‌کند.

مجموعه این معامله طی یک سلسله محاسبات با نرخ‌های معین و به صورت یکجا صورت می‌پذیرد. در این معامله، بانک ب ضمن به دست آوردن سود حاصل از فروش دلار، با انجام خرید سلف، ارز خود را از ریسک تغییر ارزش دلار محافظت می‌کند.

پژواک

جنگ سایبری-۴

□ **مهدی فرهادی** / برخی‌ها معتقدند آنچه که ما اکنون با آن مواجه هستیم «جنگ سرد سایبری» است که دارای مشخصه‌های زیر است.

- ۱- هک اطلاعات؛
- ۲- خسارت‌های محدود و جبران‌پذیر؛
- ۳- نفوذ به اماکن حساس؛
- ۴- شکستن قفل برنامه‌ها و سیستم‌ها؛
- ۵- ضربه و فرار بدون به عهده گرفتن.

اما هنوز به مرحله‌ای از جنگ سایبری نرسیده‌ایم که دولت‌ها و ساختارها با هم درگیر شوند.

درس‌های مهمی که از جنگ سایبری می‌توان آموخت این است که ۱- هر دولتی، حتی اگر قدرتمند در همه زمینه‌ها باشد در برابر دولت‌های کوچک یا حتی در مقابل گروه‌ها یا نفرات معدود در زمینه جنگ سایبری نفوذپذیر و آسیب‌پذیر است.

۲- حاکمیت‌ها دارای مرزهای نرم و نفوذپذیر شده‌اند؛ در جنگ سایبری امکان مسدود کردن صدرصد مرزها از بین می‌رود و حاکمیت‌ها قدرت خود را در تسلط بر آن به شکل سخت‌افزاری از دست می‌دهند؛ آنچه که مهم است این می‌باشد که باید برخلاف گذشته از درون به تقویت حاکمیت پرداخت تا مرزها آرامش داشته باشند.

۳- در جنگ سایبری امکان کش دادن و کش رفتن سرزمین‌ها در طول یک شبانه‌روز متصور می‌شود و حتی برخی از شرکت‌ها و مؤسسات می‌توانند برخی از کشورها را به تصرف سربازان سایبری خود درآوند.

۴- گفته می‌شود در جنگ سایبری ربات‌ها از انسان‌ها سریع‌تر و بهتر کار می‌کنند؛ اما نباید نقش عامل انسانی را در جنگ‌های سایبری دست کم گرفت؛ زیرا در آینده هر اندازه ماهیت فنی جنگ‌های سایبری پیچیده باشد باز نیروی انسانی از آن پیچیده‌تر است.

در حاشیه نماز جمعه تهران

مادر شهید عبدالرضا حیدری پس از ۲۹ سال فرزندش را در آغوش کشید

عکس شهید عماد مغنیه بیخ گوش صهیونیست‌ها

دلیل چهل سال بقای انقلاب اسلامی وجود چنین مردانی است...

زندگی امام جمعه سرپل‌ذهاب در چادر برای همدردی با مردم

دستگیری نمادین مفسدان اقتصادی و مدیران ناکارآمد در راه‌پیمایی ۲۲ بهمن!

جارو کردن خرده‌شیشه‌های تصادف توسط پلیس

پنجمین سالگرد شهادت سردار شهید حاج حسن شاطری

کندوکاو

نفوذ ایران در سوریه موجب بی ثباتی شده است!

خبرگزاری باشگاه خبرنگاران جوان: وزیر خارجه آمریکا در جدیدترین اظهارات بی‌اساس خود آنچه را که «نفوذ ایران در سوریه» توصیف کرد، عاملی منفی در این کشور دانست. رکن تیلرسون، وزیر خارجه این کشور، در مصاحبه اختصاصی با شبکه تلویزیونی الحرحه در اظهاراتی گزاف، «نفوذ ایران در سوریه» را نفوذی منفی دانست که موجب بی‌ثباتی در این کشور شده است. او در پاسخ به پرسشی درباره حضور ایران در سوریه مدعی شد: «نفوذ ایران در داخل سوریه نفوذ مثبتی نیست، بلکه منفی است؛ زیرا این نفوذ، بی‌ثباتی و خشونت به سوریه آورده است.»

کنگره آمریکا موافق خروج از برجام نیست

خبرگزاری ایرنا: مشاور سابق حزب جمهوریخواه در سنای آمریکا می‌گوید: «کنگره با خروج از برجام موافق نیست؛ اما در حال ارزیابی مواضع اروپایی‌ها برای تغییر توافق هسته‌ای با ایران است.» «جیمز جرج جتس» کارشناس روابط بین‌الملل و مشاور سابق حزب جمهوریخواه در سنای آمریکا دولت‌های اروپایی را ناتوان از رویارویی با فشارهای دولت ترامپ دانست و گفت: «آنها به دلیل غیر قابل پیش‌بینی بودن موضع ترامپ، بر سر دوراهی درباره برجام قرار دارند.» وی با اشاره به حضور پر رنگ چهره‌های ضد ایرانی در کنگره گفت: «در صورتی که اروپایی‌ها با درخواست ترامپ برای تغییر برجام کنار بیایند، نمایندگان کنگره هم وارد عمل خواهند شد.»

بودجه میلیون‌ها دلاری برای تحریم‌ها علیه ایران

خبرگزاری فارس: رئیس‌جمهور آمریکا در بودجه پیشنهادی این کشور خواستار افزایش بودجه یکی از معاونت‌های وزارت خزانه‌داری با هدف افزایش فشار تحریم‌ها علیه ایران شده است. ترامپ در بخشی از این بودجه خواستار افزایش ۴۶ میلیون دلاری بودجه یکی از دفاتر وزارت خزانه‌داری آمریکا شده و گفته است: این منابع مالی برای منزوی‌سازی کره شمالی و «افزایش فشار تحریم‌ها علیه ایران» هزینه خواهند شد.
دکتر «تروریسم و اطلاعات مالی»، سال ۲۰۰۴ با هدف کاهش استفاده «تروریست‌ها» و کشورهای «حامیان دولتی تروریسم» از نظام مالی برای انجام «فعالیت‌های غیر قانونی» تأسیس شده است.

ایران به دنبال نفوذ سیاسی و اقتصادی در منطقه است

خبرگزاری مهر: «دن کوتس» رئیس اداره امنیت ملی آمریکا در معرفی تهدیدات پیش روی امنیت آمریکا گفت که ایران به دشمن منقابل آمریکا در کشورهای جنگ‌زده خاورمیانه تبدیل شده است و می‌خواهد از نفوذ نظامی خود به نفع اهداف سیاسی و اقتصادی استفاده کند. رئیس اداره امنیت ملی آمریکا در برشمردن تهدیدات هسته‌ای، بدون توجه به اجرای تعهدات ایران ذیل برجام و سیمان‌اندود شدن راکتور آب سنگین اراک، ایران را هم در صف تهدیدات هسته‌ای قرار داد و گفت: «... البته اجرای برنامه جامع اقدام مشترک سبب شد که زمان دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای از چند ماه به یک‌سال افزایش یابد؛ البته این امر در صورتی صادق است که ایران به تعهداتش پایبند مانده باشد.»

حمایت از تل آووبو با بیانیه ضد ایرانی

خبرگزاری تسنیم: «دک کروز» سناتور جمهوریخواه و نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ آمریکا، در حمایت از رژیم صهیونیستی، بیانیه‌ای را علیه ایران صادر کرد. در این بیانیه ضد ایرانی آمده است: «این هفته، اقدام خشونت‌بار و بی‌سابقه‌ای علیه دوست و هم‌پیمان نزدیک ما، اسرائیل، مرتکب شد.» وی در ادامه مدعی شد: «پیشتر، نمایان ایران همچون حزب‌الله و حماس از منابعی که ایران در اختیار آنها قرار می‌داد برای هدف قرار دادن اسرائیل استفاده می‌کردند؛ اما این تنش در واقع عملیات مستقیم ارتش ایران علیه قلمرو اسرائیل بود. این کاملاً غیرقابل پذیرش است.»

هویت

آمریکا: تشدید سر کوب مهاجران

فضای سرکوب و مقابله با مهاجران که بخش عمده‌ای از آنها را مسلمانان تشکیل می‌دهند هر روز در آمریکا تشدید می‌شود؛ چنانکه بر اساس بخشنامه جدیدی که برای نیروهای امنیتی در آمریکا صادر شده است، مأموران پلیس این کشور اجازه دارند برای بازداشت مهاجران غیرقانونی، مستقیماً وارد دادگاه‌ها شوند. سازمان نظارت بر امور مهاجرت اعلام کرده است: بنابر دلایل امنیتی این تصمیم را اتخاذ کرده است، در حالی که نهادهای حقوق بشر این اقدام را تشدید فضای ضد مهاجرتی و مغایر با قوانین بین‌المللی و حقوق بشری می‌دانند.
آمارها نشان می‌دهد دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی آمریکا به بهانه مقابله با تروریسم سیاست‌های ضد مهاجرتی را تشدید کرده‌اند که البته بخش عمده‌ای از آن شامل اقدام علیه مسلمانان می‌شود که موجی از اسلام‌ستیزی را در این کشور به همراه داشته است.

آلمان: ممنوعیت پخش اذان

دادگاهی در آلمان با ادعای نقض آزادی‌های مذهبی، پخش اذان هفتگی در یکی از مساجد در این کشور را ممنوع اعلام کرد. به دنبال شکایت یک زوج مسیحی از پخش اذان از مسجدی در «اور ارکنشویک» واقع در غرب آلمان، دادگاه با اعلام اینکه این اقدام خلاف آزادی‌های مذهبی است، رأی به توقف پخش اذان هفتگی از این مسجد داد. دادگاه اعلام کرد که درخواست جامعه مسلمانان ترک در سال ۲۰۱۳ در زمینه پخش اذان را به درستی ارزیابی نکرده بوده است. حامیان آزادی‌های دینی این اقدام دادگاه آلمان را مغایر با اصل آزادی‌های فردی و مذهبی دانسته و نسبت به تشدید رفتارهای ضد اسلامی در آلمان هشدار داده‌اند. در طول سال‌های اخیر دولت‌مردان آلمان، مانند بسیاری از هم‌تایان اروپایی خود، سیاست‌های ضد اسلامی گسترده‌ای را پیاده کرده‌اند؛ چنانکه سازمان ملل بارها درباره پیامدهای این رفتارها و نقض حقوق مسلمانان هشدار داده است.

هلند: تشدید اسلام‌ستیزی

هلند از جمله کشورهای اروپایی است که در سال‌های اخیر شاهد تشدید فضای ضد اسلامی بوده که حمله و هتاکی به مساجد از آن جمله است، برای نمونه مسجدی در شهر بندری لاهه در هلند مورد حمله خرابکارانه قرار گرفت. مسئول این مسجد اظهار داشت: «برخی نمی‌خواهند اتحاد و یکپارچگی ما را ببینند. آنها می‌خواهند با بی‌نظمی و اخلال سر در گریبان باشیم.» گروه‌های ضد اسلامی در سال‌های اخیر در هلند به شدت رشد کرده‌اند و حتی در پارلمان جایگاه به نسبت مناسبی کسب کرده‌اند. این روند موجب شده تا این زنان‌ها بتوانند طرح‌های گسترده‌تری را علیه مسلمانان اجرا سازند؛ چنانکه در این سال‌ها هلند علناً به مقابله با مسلمانان روی آورده و تشدید قوانین ضد اسلامی را اجرا کرده است.

بحرین: وضعیت غیر انسانی در زندان‌ها

بحرین از جمله کشورهایی است که با وجود وضعیت بحرانی حقوق بشر در این کشور همچنان مورد حمایت کشورهای غربی مدعی حمایت از حقوق بشر بوده و حتی در این فضای ضد انسانی با آن همراهی می‌کنند. «فاطمه الحلوچی» فعال حقوقی بحرین و نایب‌رئیس مؤسسه حقوق بشری بحرینی-اروپایی، گفت: زندانیان سیاسی غیرین سال‌ها است به دلیل مطالبه آزادی و حقوق بشر در رنج به‌سر می‌برند. این فعال حقوق بشر در صفحه توئیتر خود نوشت، آب آشامیدنی و غذا در ظرف‌های شوینده «ویکتس» در اختیار این زندانیان قرار می‌گیرد. نهادهای حقوق بشری بارها درباره وضعیت بحرانی زندانیان در زندان‌ها بحرین هشدار داده و آن را مغایر با تمام حقوق انسانی دانسته‌اند. شکنجه و محروم بودن از حداقل امکانات تنها بخش کوچکی از وضعیت نابسامانی است که بر این زندان‌ها حاکم است و کشورهای غربی مدعی حقوق بشر نیز در برابر آن سکوت کرده و حتی در شکنجه زندانیان مشارکت فعال دارند.

«مانوئل مکرون» رئیس‌جمهور فرانسه اعلام کرد: در صورتی که ادعای استفاده از تسلیحات شیمیایی علیه غیر نظامیان در جنگ داخلی سوریه ثابت شود، «فرانسه به حمله نظامی متوسل خواهد شد»، اما در عین حال اذعان کرد تاکنون شواهدی برای اثبات این مدعا به دست نیامده است. مکرون خطاب به خیرنگاران گفت: درباره تسلیحات شیمیایی، من یک خط قرمز تعیین کردم و بار دیگر آن خط قرمز را تأیید می‌کنم.

مکرون: به سوریه حمله خواهیم کرد!

فراسو

تکرار مداخله نظامی آمریکا در افغانستان

مهار نیست. علاوه بر این، طالبان همواره می‌تواند روی پناگاه‌های امن در پاکستان حساب کند.
طبق گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا، اقتصاد افغانستان هنوز قادر نیست روی پای خود بایستد. میزان کمک‌های نظامی و امدادی دریافتی افغانستان حدود ۹۵ درصد تولید ناخالص ملی آن است که نشان می‌دهد نیروهای امنیتی افغان بهاری در هم بکوبند.

از سویی، کارنامه ۱۶ سال حضور آمریکا در این کشور نکات قابل توجهی دارد. جدای از لفاظی جنگ‌طلبانه، شماری از حقایق دشوار و ناراحت‌کننده را بررسی خواهیم کرد که در گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا منتشر شده است. اول اینکه، شمار بی‌سابقه‌ای از ولایات ولسوالی‌های افغانستان در کنترل طالبان یا محل مناقشه با دولت است و این با وجود بیش از ۱۶ سال تلاش آمریکاست. از سویی دیگر تلفات نیروهای امنیت ملی افغانستان در ۲۰۱۶ به شش هزار و ۷۰۰ نفر رسید که به گفته فرماندهان آمریکایی، قابل

بهره گرفته است
قادر نیستند بدون کمک هنگفت مالیات‌دهندگان آمریکا پایدار باشند، اما این روند باید تا چه زمانی ادامه داشته باشد؟ همچنین تولید مواد مخدر افغانستان در ۲۰۱۷ با وجود تلاش‌های متوالی به رقمی بی‌سابقه رسید.

با توجه به اینکه این حقایق و این مهم که راهبرد آمریکا براساس

مبار نیست. علاوه بر این، طالبان همواره می‌تواند روی پناگاه‌های امن در پاکستان حساب کند.

طبق گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا، اقتصاد افغانستان هنوز قادر نیست روی پای خود بایستد.

میزان کمک‌های نظامی و امدادی دریافتی افغانستان حدود ۹۵ درصد تولید ناخالص ملی آن است که نشان می‌دهد نیروهای امنیتی افغان بهاری در هم بکوبند.

از سویی، کارنامه ۱۶ سال حضور آمریکا در این کشور نکات قابل توجهی دارد.

جنگ‌طلبانه، شماری از حقایق دشوار و ناراحت‌کننده را بررسی خواهیم کرد که در گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا منتشر شده است. اول اینکه، شمار بی‌سابقه‌ای از ولایات ولسوالی‌های افغانستان در کنترل طالبان یا محل مناقشه با دولت است و این با وجود بیش از ۱۶ سال تلاش آمریکاست. از سویی دیگر تلفات نیروهای امنیت ملی افغانستان در ۲۰۱۶ به شش هزار و ۷۰۰ نفر رسید که به گفته فرماندهان آمریکایی، قابل

بهره گرفته است
قادر نیستند بدون کمک هنگفت مالیات‌دهندگان آمریکا پایدار باشند، اما این روند باید تا چه زمانی ادامه داشته باشد؟ همچنین تولید مواد مخدر افغانستان در ۲۰۱۷ با وجود تلاش‌های متوالی به رقمی بی‌سابقه رسید.

با توجه به اینکه این حقایق و این مهم که راهبرد آمریکا براساس

مبار نیست. علاوه بر این، طالبان همواره می‌تواند روی پناگاه‌های امن در پاکستان حساب کند.

طبق گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا، اقتصاد افغانستان هنوز قادر نیست روی پای خود بایستد.

میزان کمک‌های نظامی و امدادی دریافتی افغانستان حدود ۹۵ درصد تولید ناخالص ملی آن است که نشان می‌دهد نیروهای امنیتی افغان بهاری در هم بکوبند.

از سویی، کارنامه ۱۶ سال حضور آمریکا در این کشور نکات قابل توجهی دارد.

جنگ‌طلبانه، شماری از حقایق دشوار و ناراحت‌کننده را بررسی خواهیم کرد که در گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا منتشر شده است. اول اینکه، شمار بی‌سابقه‌ای از ولایات ولسوالی‌های افغانستان در کنترل طالبان یا محل مناقشه با دولت است و این با وجود بیش از ۱۶ سال تلاش آمریکاست. از سویی دیگر تلفات نیروهای امنیت ملی افغانستان در ۲۰۱۶ به شش هزار و ۷۰۰ نفر رسید که به گفته فرماندهان آمریکایی، قابل

بهره گرفته است
قادر نیستند بدون کمک هنگفت مالیات‌دهندگان آمریکا پایدار باشند، اما این روند باید تا چه زمانی ادامه داشته باشد؟ همچنین تولید مواد مخدر افغانستان در ۲۰۱۷ با وجود تلاش‌های متوالی به رقمی بی‌سابقه رسید.

با توجه به اینکه این حقایق و این مهم که راهبرد آمریکا براساس

مبار نیست. علاوه بر این، طالبان همواره می‌تواند روی پناگاه‌های امن در پاکستان حساب کند.

طبق گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا، اقتصاد افغانستان هنوز قادر نیست روی پای خود بایستد.

میزان کمک‌های نظامی و امدادی دریافتی افغانستان حدود ۹۵ درصد تولید ناخالص ملی آن است که نشان می‌دهد نیروهای امنیتی افغان بهاری در هم بکوبند.

از سویی، کارنامه ۱۶ سال حضور آمریکا در این کشور نکات قابل توجهی دارد.

جنگ‌طلبانه، شماری از حقایق دشوار و ناراحت‌کننده را بررسی خواهیم کرد که در گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا منتشر شده است. اول اینکه، شمار بی‌سابقه‌ای از ولایات ولسوالی‌های افغانستان در کنترل طالبان یا محل مناقشه با دولت است و این با وجود بیش از ۱۶ سال تلاش آمریکاست. از سویی دیگر تلفات نیروهای امنیت ملی افغانستان در ۲۰۱۶ به شش هزار و ۷۰۰ نفر رسید که به گفته فرماندهان آمریکایی، قابل

بهره گرفته است
قادر نیستند بدون کمک هنگفت مالیات‌دهندگان آمریکا پایدار باشند، اما این روند باید تا چه زمانی ادامه داشته باشد؟ همچنین تولید مواد مخدر افغانستان در ۲۰۱۷ با وجود تلاش‌های متوالی به رقمی بی‌سابقه رسید.

با توجه به اینکه این حقایق و این مهم که راهبرد آمریکا براساس

مبار نیست. علاوه بر این، طالبان همواره می‌تواند روی پناگاه‌های امن در پاکستان حساب کند.

طبق گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا، اقتصاد افغانستان هنوز قادر نیست روی پای خود بایستد.

میزان کمک‌های نظامی و امدادی دریافتی افغانستان حدود ۹۵ درصد تولید ناخالص ملی آن است که نشان می‌دهد نیروهای امنیتی افغان بهاری در هم بکوبند.

از سویی، کارنامه ۱۶ سال حضور آمریکا در این کشور نکات قابل توجهی دارد.

جنگ‌طلبانه، شماری از حقایق دشوار و ناراحت‌کننده را بررسی خواهیم کرد که در گزارش سرویس تحقیقات کنگره آمریکا منتشر شده است. اول اینکه، شمار بی‌سابقه‌ای از ولایات ولسوالی‌های افغانستان در کنترل طالبان یا محل مناقشه با دولت است و این با وجود بیش از ۱۶ سال تلاش آمریکاست. از سویی دیگر تلفات نیروهای امنیت ملی افغانستان در ۲۰۱۶ به شش هزار و ۷۰۰ نفر رسید که به گفته فرماندهان آمریکایی، قابل

بهره گرفته است
قادر نیستند بدون کمک هنگفت مالیات‌دهندگان آمریکا پایدار باشند، اما این روند باید تا چه زمانی ادامه داشته باشد؟ همچنین تولید مواد مخدر افغانستان در ۲۰۱۷ با وجود تلاش‌های متوالی به رقمی بی‌سابقه رسید.

□قاسم غفوری / دستاوردهای

مقاومت در عراق و سوریه در مبارزه با تروریسم موجب شده است آمریکا گزینهای جز کاهش نیروهای خود در عراق نداشته باشد؛ هر چند که همچنان به بهانه‌های گوناگون به دنبال ایجاد پایگاه نظامی در این کشور و حتی سوریه است. نکته قابل توجه آنکه شماری از مقامات در پایگاه‌های نظامیان آمریکایی در عراق اعلام کردند نظامیان آمریکایی پس از شکست داعش در عراق، تعدادی از نیروهای خود را از این کشور خارج کرده و به افغانستان فرستاده‌اند. این مقامات همچنین اعلام کردند هفته گذشته، دههانیروی آمریکایی با سلاح و تجهیزات خود از عراق به افغانستان منتقل شدند. این مقامات سال گذشته اعلام کردند افزون بر حدود ۱۱ هزار نظامی آمریکایی موجود در افغانستان، چهار هزار نظامی دیگر به این کشور اعزام خواهد شد.

بسیاری در تحلیل این رفتار آمریکا معتقدند تاریخ در حال تکرار است. یک هزار سرباز در پنجمین سری از افزایش نیروها از سوی ارتش و استراتژیست‌های نظامی که هیچ ذهنیتی ندارند، وارد گردباد افغانستان می‌شوند.

اولین سری افزایش نیرو سال ۲۰۰۸ در دوران ریاست‌جمهوری جرج بوش انجام شد و اندکی پس از آن باراک اوباما در سال ۲۰۰۹ تعداد ۲۱ هزار نیرو را به آن افزود. اوباما بعدها به دنبال دست‌کم سه بازنگری استقرار ۳۰ هزار نیروی مازاد را تأیید کرد و با این حساب، بیش از ۱۰۰ هزار نیروی آمریکایی در آنجا درگیر جنگ شدند. این رئیس‌جمهوری وقت آمریکا پس از چند مرحله کاهش، با تعداد حدود ۱۰ هزار نیرو کاخ سفید را ترک کرد.

پس از آن دونالد ترامپ ریاست‌جمهوری را به دست گرفت

رنخته

پنجره

پیام واحد دو کره به آمریکا

□**رضا اشرفی /** شرق آسیا
در حالی با برگسزاری بازی‌های المپیک زمستانی در کره جنوبی با رویدادی ورزشی در جمع اخبار برتر جهان قرار گرفت که تحولی کاملاً سیاسی آن را تحت تأثیر قرار داد، به گونه‌ای که برخی از آن به مثابه تکرار سیاست پینگ‌پنگی سال ۱۹۷۰ آمریکا و چین یاد کرده‌اند که می‌تواند مؤلفه‌ای جدید در روند تحولات سیاسی و امنیتی شرق آسیا و به ویژه دو کره باشد.

چنانکه اعلام شده بود؛ دو کره پس از برقراری خط ارتباطی نظامی، با تیم واحد در المپیک زمستانی شرکت کردند، در حالی که همزمان در اقدامی نادر، خواهر رهبر کره شمالی در جریان سفر به کره جنوبی دعوت‌نامه‌ای از سوی برادرش به «مون جانه این» رئیس‌جمهور کره جنوبی به منظور سفر به کره شمالی و شرکت در اجلاس‌ی در شهر پیونگ یانگ، تقدیم کرد.

پس از انجام این سفر «کیم جونگ اون» رهبر کره شمالی دستور داد «تدابیر عملی» برای این کار انجام شود. در همین حال رئیس‌جمهور کره جنوبی نیز دعوت کره شمالی برای سفر به این کشور را پذیرفته است.

نکته قابل توجه آن است که این دیدارها و توافقات در حالی صورت گرفته که پئنس، معاون رئیس‌جمهوری آمریکا نیز در کره جنوبی حضور داشته و دو کشور با وجود مخالفت وی و کشورش بر این همکاری تأکید کرده‌اند. حال این سؤال مطرح است که چرا دو کره که در آستانه جنگ نظامی قرار داشته‌اند به این همگرایی روی آورده‌اند و به ویژه اینکه کره جنوبی تحت نظارت آمریکا به جای اجرای طرح‌های آمریکا برای تشدید تحریم‌های کره شمالی به سمت دوستی با پیونگ یانگ روی آورده است؟

برخی از ناظران سیاسی این رویکردها را برگرفته از نیازهای درونی دو کره می‌دانند. در یک سوی معادله کره شمالی قرار دارد که تحریم‌ها و فشارهای آمریکا و البته جنگ با همسایه خود را برابر با تهدیدات امنیتی و حتی نابسامانی داخلی می‌داند؛ بنابراین با رویکرد تعاملی به دنبال مدیریت این وضعیت است. عملکردی که می‌تواند ادامه حمایت چین و روسیه از این کشور در برابر تهدیدات آمریکا را نیز به همراه داشته باشد.

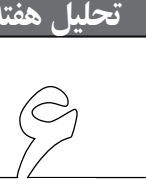
در سوی دیگر معادله کره جنوبی قرار دارد که همگرایی‌اش با آمریکا با اعتراض‌های مردمی بسیاری مواجه شده و از سوی دیگر فضای تنش آلود، تأثیرات منفی بسیاری بر اقتصاد این کشور خواهد داشت؛ بنابراین گزینه مطلوب آن کاهش تنش و بهبود مناسبات با پیونگ یانگ است.

نکته مهم دیگری که در رفتار دو کره مشاهده می‌شود آگاهی آنها از ضعف و ناتوانی آمریکا در اجرای تهدیداتش و البته ناتوانی آن در ایجاد اجماع جهانی برای تحقق تهدیدات و طرح‌هایش است. رفتار نظامی و تحریمی آمریکا در شبه‌جزیره کره قطعاً به نفع هیچ‌کدام از دو کره نبوده و در عین حال نظامی‌گری آمریکا در منطقه به بهانه مقابله با کره شمالی، هزینه‌های سنگینی هم برای دو کره و هم شرق آسیا به همراه دارد که از آن جمله ایجاد رقابت تسلیحاتی در منطقه است که قطعاً به نفع هیچ‌کدام از کشورها نخواهد بود.

بر این اساس دو کره به جای ادامه بازی در زمین آمریکا به سیاست همگرایی و مقابله با رفتارهای بحران‌ساز آمریکا روی آورده‌اند تا در سایه آرامش نسبی برقرار شده در منطقه هر کدام منافع خود را تأمین سازند.

البته این به منزله پایان دخالت آمریکا در منطقه نخواهد بود؛ چرا که از یک‌سوی وابستگی کره جنوبی به آمریکا چنان است که قدرت مانور چندانی برای فاصله گرفتن از آن ندارد و از سوی دیگر راهبرد آمریکا بر تشدید نظامی‌گری در شرق آسیا استوار شده است.

منطق قطار انقلاب

□ **مصطفی قربانی** / رئیس‌جمهور در سخنان خود در مراسم راهپیمایی ۲۲ بهمن امسال به مسائل و بایدهای فراوانی اشاره کرد. وی در لایه‌لای سخنان خود به این نکته اشاره کرد که در طول سال‌های اخیر برخی را از قطار انقلاب پیاده کردیم؛ در حالی که می‌توانستیم این کار را نکنیم. به همین بهانه در نوشتار حاضر تلاش می‌شود منطق ریزش‌ها در انقلاب را بررسی کنیم. در این زمینه توجه به چند نکته ضروری است:

۱- از دیدگاه امام خمینی(ره)، انقلاب چتر وسیعی بود که همه افراد و گروه‌ها را دربرمی‌گرفت. سیاست همیشگی ایشان مبتنی بر «جذب حداکثری و دفع حداقلی» بود و چنانچه مسئله‌ای پیش می‌آمد، ایشان تلاش می‌کردند این مسئله به شکاف، اختلاف و ریزش منجر نشود. برای نمونه، امام خمینی(ره) در قضیه لایحه قصاص که با مخالفت جبهه ملی مواجه شد و این جبهه علیه لایحه قصاص اعلام راه‌پیمایی و مخالفت علنی کرد، امام(ره) اولاً، به جبهه ملی فرصت دادند که از این قضیه و مخالفت با حکم صریح قرآن دست بردارند و ثانیاً، تلاش کردند راه نهضت آزادی را از جبهه ملی جدا کنند. ایشان در پیامی که به این مناسبت خطاب به نهضت آزادی صادر کردند، از آنها با عنوان «هماز شب‌خون‌ها» یاد می‌کنند.

پس از امام(ره)، رهبر معظم انقلاب نیز به سیره و سنت امام(ره) اقتدا کردند و حتی در بحرانی‌ترین مقاطع تاریخ انقلاب نیز بر جذب حداکثری و دفع حداقلی تأکید داشته‌اند. ایشان در سال ۸۸ و درست در کوران حوادث فتنه، نجیبگان را به موضع‌گیری صریح در قبال فتنه و جداسازی خط خود از اهل فتنه دعوت کردند؛ اما همان‌گونه که معظم‌له در آن مقطع تأکید کردند، برخی انگار می‌خواستند خود را از قطار انقلاب پیاده کنند؛ از این رو نه تنها موضع صریح در مخالفت با فتنه و در دفاع از حقانیت نظام نگرفتند، بلکه با مواضع و رفتارهای آشکار و پنهان خود، آب به آسیاب فتنه ریختند و شعله‌های آتش آن را برافروخته‌تر کردند. افزون بر این، تأکید معظم‌له در ۱۴ خرداد ۱۳۹۵ مبنی بر اینکه انقلابی‌گری مفهومی مشکک است، حاوی این نکته بسیار مهم است که در ساحت انقلاب و انقلابی‌گری، تنگ‌نظری و دفع نباید وجود داشته باشد؛ بلکه انقلاب به مثابه چتری وسیع است که کمترین تمایل را به دفع دارد؛ یعنی درهای انقلاب به روی همه باز است؛ اما در این میان، این افراد هستند که باید با اتخاذ مواضع و روش‌های انقلاب و سسرلوحه قرار دادن ارزش‌های انقلاب در عمل، خود را در زمره سرنشینان قطار انقلاب تعریف کنند.

۲- آنچه اصل و اساس است و باید برای همیشه مصون و محفوظ از تحریف، تقلیل‌گرای، انزوا، طرد و بی‌توجهی باشد، انقلاب و ارزش‌های آن است و قرار نیست که برخی برای تحقق اهداف و پیگیری روش‌های خاص خود، بخواهند این ارزش‌های انقلاب عبور کنند یا اینکه در مضار امور انقلاب و مسئولیت‌های اجرایی کشور قرار بگیرند؛ اما با اتخاذ مواضع اپوزیسیونی، بخواهند مسیر انقلاب را مطابق با میل خود تعیین کنند. درواقع، این افراد، گروه‌ها، احزاب و تشکل‌ها هستند که باید خود را با انقلاب وفق دهند، نه اینکه آنها هر گونه که بخواهند انقلاب را تفسیر کنند و انگاه انتظار داشته باشند این منطق آنها مورد پذیرش قرار گیرد. بنابراین، اگر شخصی یا گروهی در برهه‌ای مقابل انقلاب و منطق آن ایستادگی کرده و در نتیجه به فاصله‌گیری از انقلاب روی آورده است، اکنون نمی‌توان انقلاب را متهم کرد که سرنشینان قطار خود را پیاده کرده است.

۳- در هر پارادایم قدرتی منطق «جاذبه‌ساختی و دافعه‌ساختی» وجود دارد که بر مبنای آن، نجیبگان و نیروهای انقلاب سازگار با نظم پارادایمی جذب و نجیبگان و نیروهای ناسازگار با آن دفع می‌شود. به عبارتی، در هر پارادایم قدرتی فقط نیروهای پارادایمی (نیروهای وفادار و چارچوب آن پارادایم قدرت) هستند که فرصت ارتقا پیدا می‌کنند.

پرتو

بازنگاهی به گونه‌های اقتصاد مقاومتی

□ **سینا زرغام** / «اقتصاد مقاومتی» اولین بار در دیدار کارآفرینان با رهبر معظم انقلاب در شهریور سال ۱۳۹۶ مطرح شد. از آن پس برای مفهوم اقتصاد مقاومتی تعاریف متفاوتی ارائه شده که هر یک از جنبه‌ای به این موضوع نگاه کرده‌اند. در این میان، رهبر فرزانه انقلاب تعریف جامع و کاملی از اقتصاد مقاومتی را ارائه داده‌اند. ایشان در دیدار با دانشجویان گفتند: «اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که در شرایط فشار، در شرایط تحریم، در شرایط دشمنی‌ها و خصومت‌های شدید می‌تواند تعیین‌کننده رشد و شکوفایی کشور باشد». امروزه، جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های اقتصادی خود با مسائل یا مفاهیمی مواجه است که به هیچ عنوان تاکنون چه در عرصه نظر و در کتاب‌های درسی و چه در عرصه عمل و تجربه بشری مشابه و مابه‌ازای واقعی نداشته است. بنابراین، جدید انقلاب اسلامی مکتف به نوآوری و ابتکار و نظریه‌پردازی و الگوسازی در عرصه‌های جدید اقتصادی است. هر کشوری که علم استکبارستیزی را برپا کند، نیازمند چنین الگوهایی است. یکی از این مفاهیم، «اقتصاد مقاومتی» است. لذا ابتدا لازم است تبیین و تعریف علمی از اقتصاد مقاومتی ارائه دهیم. اقتصاد مقاومتی را می‌توان چهارگونه تعریف کرد .
تعریف اول از اقتصاد مقاومتی به مثابه «اقتصاد موازی» است، یعنی همان‌طور که انقلاب اسلامی با توجه به نیاز خود به نهادهایی با روحیه و عملکرد انقلابی، اقدام به تأسیس نهادهایی، مانند کمیته امداد، جهاد سازندگی، سپاه پاسداران و بنیاد مسکن کرد، امروز نیز باید برای تأمین اهداف انقلاب، این پروژه را ادامه داده و تکمیل کند؛ چرا که انقلاب اسلامی به اقتصاد مقاومتی و به نهادسازی‌های مقاومتی در اقتصاد نیاز دارد که چه بسا ماهیتاً از عهده نهادهای رسمی اقتصادی برنی‌آید.

تعریف دوم از اقتصاد مقاومتی عبارت از اقتصادی است که در پی «مقاوم‌سازی»، «آسیب‌زدایی»، «خلل‌گیری» و «ترمیم» ساختارها و نهادهای فرسوده و ناکارآمد موجود اقتصادی است؛ یعنی اگر در رویکرد قبلی می‌گفتیم فلان نهاد نمی‌تواند انتظارات ما را برآورده کند، در رویکرد جدید به دنبال آن هستیم که با بازتعریف سیاست‌های نهادهای موجود، کاری کنیم که انتظارات ما را برآورند.

این امر البته به معنای نفی نهادهای مرسوم نیست. کما اینکه اکنون ما هم‌زمان از هر نهاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و نهاد ارتش جمهوری اسلامی برای دفاع از انقلاب بهره‌مندیم. البته این الگو در مدل‌های حکمرانی مرسوم در جهان و اتفاقاً در کشورهایی که از تجربه و توان حکمرانی بیشتری برخوردار باشند، وجود دارد و این کشورها از نظام‌های چندلایه سیاست‌گذاری و اداره امور عمومی برخوردارند.

برای نمونه در این تعریف، ما از بانک مرکزی نیز وزارت بازرگانی می‌خواهیم که کانون‌های ضعف و بحران را در نظام اقتصادی کشور شناسایی کرده و خود را بر اساس وضعیت جدید اقتصادی، تحریم‌ها یا نیازهای انقلاب اسلامی بازتعریف کنند و در نتیجه عملکردی جهادی ارائه دهند. این مسئله یعنی ترمیم و مقاوم‌سازی ساختارهای اجرایی و اداری کشور حسب نیازهای مختلف و مقتضیات زمان و مکان امری دور از ذهن نیست. تعریف سوم از اقتصاد مقاومتی، متوجه «همه‌شfasایی»، «افندشناسی» و «پدافندشناسی» ما در برابر آن هیجمنه است؛ یعنی ما باید ابتدا بررسی کنیم که مخالفان ما حمله به اقتصاد ایران و اخلاص در آن را چگونه و با چه ابزارهایی صورت می‌دهند. بنابراین، وقتی به اقتصاد مقاومتی دست یافته‌ایم که ابزارها و شیوه‌های همه دشمن را پیشاپیش شناخته باشیم و بر اساس آنها راهبردر مقاومت خود را علیه آنان تدوین و اجرا کنیم. بدیهی است تا آفند دشمن شناخته نشود، مقاومت متناسب با آن نیز طراحی و اجرا نخواهد شد. چهارمین تعریف نیز این است که اساساً اقتصاد مقاومتی یک رویکرد کوتاه‌مدت سلسلی و اقدامی صرفاً پدافندی نیست. برخلاف سه تعریف قبلی که اقتصاد مقاومتی را یک پدافندی یا کوتاه‌مدت می‌دانستند، این رویکرد چشم‌اندازی کلان به اقتصاد جمهوری اسلامی ایران دارد و یک اقدام بلندمدت را شامل می‌شود. این تعریف هم که به نظر می‌رسد دور از دیدگاه‌های رهبر معظم انقلاب نیست، رویکردی ایجابی و دوراندیشانه دارد. به این معنا اساساً الگویی اسلامی- ایرانی پیشرفت، یکی از مؤلفه‌های مهم الگوهای متممّن مقاومت و تحقق آن باشد. در این مسئله، اقتصاد مقاومتی مشتمل بر اقتصاد کارآفرینی و رسک‌پذیری و نوآوری می‌شود.

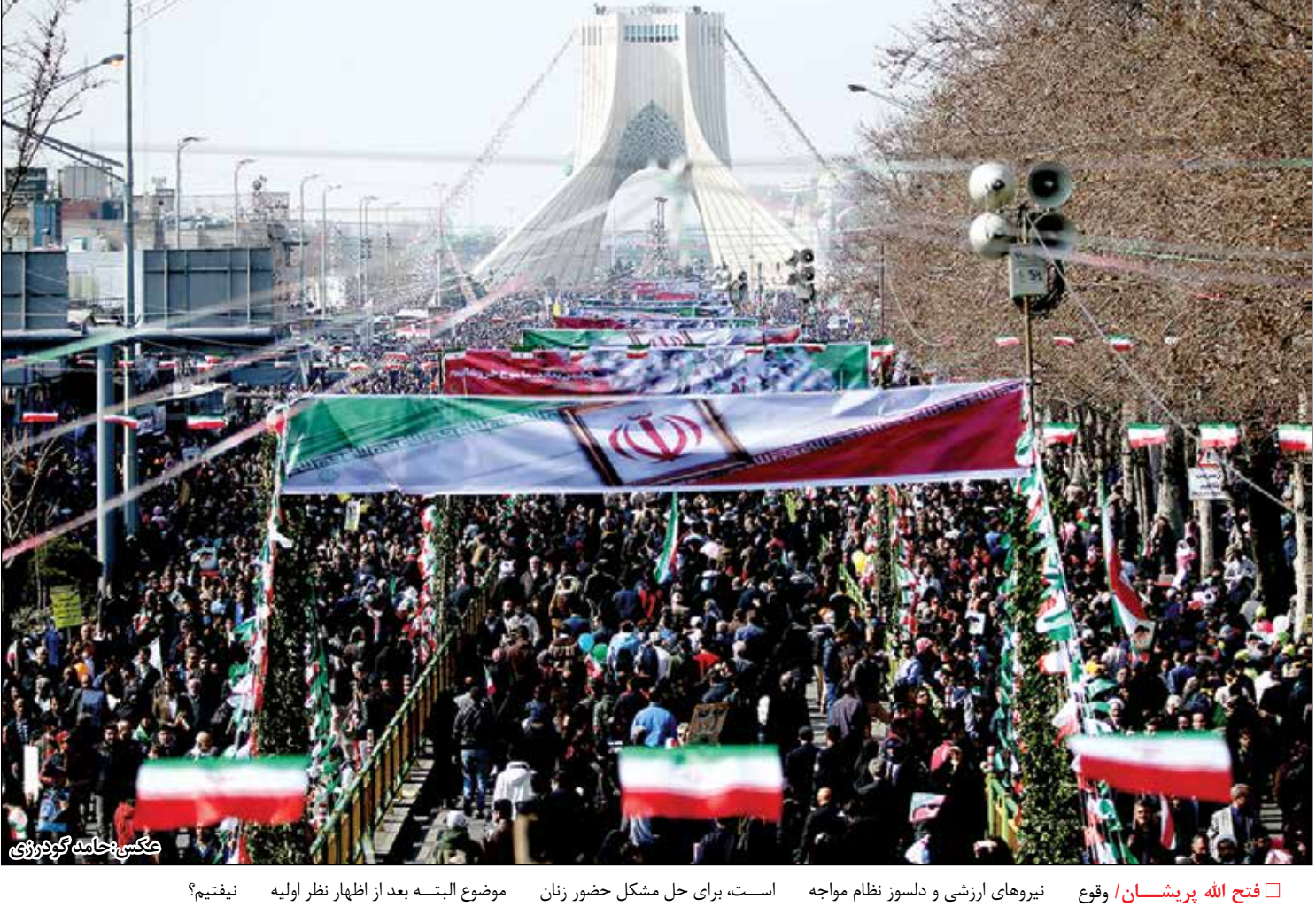

دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۶ / سال هجدهم ۸۲۸ شماره ۱

نجاح محمدعلی تحلیلگر مسائل منطقه به نقل از منابع آگاه گفت: در حالی که سعودی‌ها به طور متوالی و علنی و همراه با اسرائیل در حال چیدن دسیسه علیه ایران و حزب‌الله هستند، منابع خاص خبر از آن دادند که امیر قطر شیخ‌تمیم بن‌حمد آل ثانی پرده از اسرار عملیات فوق‌سری اسرائیل درباره ترور رهبر حزب‌الله حسن نصرالله که ماه‌ها بود نیروهای اسرائیلی را به تمرین سخت گماشته بود، برداشت و این عملیات در نطفه خفه شد.

صبح صادق باز تاب‌ها، ابعاد و اهداف طرح موضوع رفتارندوم را بررسی می‌کند

امروز مسئله اصلی کشور چیست؟

مگس:خامنه کوفتروزی

□ **فتح الله پریشان** / وقوع حوادث دی ماه اسمال در کنار برخی نشانگان تحولی در عرصه داخلی و خارجی، دشمنان انقلاب اسلامی را امیدوار کرده بود که شاهد ۲۲ بهمنی متفاوت و کم روق در سی‌ونهمین جشن تولد انقلاب اسلامی باشند. آنها برای زمینه‌سازی آن و ایجاد یأس و نومیدی به شدت در بوق‌های رسانه‌ای خود می‌دمیدند که مردم به دلیل نارضایتی در این مراسم حضور نخواهند یافت، یا حداقل نسبتب به سال‌های گذشته آمار شرکت‌کنندگان خواهد داد.

اما رهبر فرزانه و حکیم که همواره دلش به فضل الهی گرم بوده و از اعتماد و باوری عمیق به ایمان و اعتقاد مردم به انقلاب و ارزش‌های اسلامی سرشار است، خبر از ۲۲

بهمن تماشایی دادند و این بار نیز تیر آن وعده صادق به هدف نشست و موج عظیم هجوم و حضور مردم برای راه‌پیمایی یوم‌الله ۲۲ بهمن از ساعات اولیه صبح در سراسر کشور رسانه‌های داخلی و خارجی را بهت زده کرد. طبق برآورد رسانه‌ها آمارهای حضور بیشتر از سال‌های گذشته بود. همه تهیدات خبر از برگزاری یک تجمع مناسب و در شان انقلاب اسلامی می‌داد که جملاتی از سخنان رئیس‌جمهور در مراسم راه‌پیمایی تهران درباره رفتارندوم در کانون توجهات داخلی و خارجی قرار گرفت.

البته مخالفان طرح رفتارندوم تنها شخصیت‌ها و تشکل‌های اصولگرا نیستند. سعید حجاریان یادداشتی با موضوع رفتارندوم نوشته و در اختیار پایگاه خبری جماران گذاشته که به باور وی برگزاری رفتارندوم در اوضاع فعلی امری خطرناک و دارای هزینه گزاف است. حجاریان معتقد است

«مشئله‌ای که [برای همه اهمیت دارد و در زندگی همه تأثیرگذار است، نظر مستقیم مردم پرسیده شود». مطرح شده بود، علاوه بر استقبال گسترده اصلاح‌طلبان در داخل، مورد توجه ویژه رسانه‌ها و مقامات عموماً مسئله‌دار غربی و آمریکایی با نظام جمهوری اسلامی قرار گرفت و حضور میلیونی مردم در خبرها و تحلیل‌های مرتبط با این موضع‌گیری ناگهانی شد. کم این نحو موضع‌گیری هم که درباره مسئله بسیار مهم پیشین، امری خطرناک است.» به باور او؛ فراندوم به «تناقضات موجود در قانون اساسی» دامن می‌زند.

غلامحسین کرباسچی، دبیرکل جناح‌ها اختلافی دارند، صندوق آرا را بیاورسم و هر چه مردم گفتند، عمل کنیم. اسلام، ایران و ملت ایران برای ما اصل است.»
این موضوع از زمان طرح آن از سوی آقای روحانی به بحث و جدل‌های بسیاری در داخل و خارج از کشور دامن زده است و طیف‌های مخالف، منتقد و موافق را شکل داده که از قطبی‌سازی جامعه تا هزینه‌تراشی سیاسی گزاف تا طرح تغییر قانون اساسی به عنوان مطالبه را می‌توان در پرتو این موضوع در بین آنها مشاهده کرد.

اما پیشنههاد همه‌پرسی رئیس‌جمهور درباره مسائل مهم کشور با واکنش گسترده سیاستمداران، تحلیلگران و بازیگران سیاسی، به ویژه

نیروهای ارزشی و دلسوز نظام مواجهه شد. در همین راستا عزت‌الله ضرغامی، رئیس سابق سازمان صداوسیما، در حساب توییتری خود نوشت: «در برابر حضور ده‌ها میلیون ایرانی غیرتمند در کف خیابان‌های ایران و اعلام موضع حکومتی کم‌هزینه‌تر از رفتارندوم است.

بسیاری در داخل به دلیل ارتباط و پیوند ضعیف سیاق و منطقی کلام وی در این سخنرانی که بیشتر صرف تبیین اصل پیروزی انقلاب و دستاوردهای نظام اسلامی برآمده از آن و ضرورت تداوم این راه شده بود و حالا یک مرتبه و بدون مقدمه به سمت طرح مسئله مهم همه‌پرسی در اختلافات سیاسی و حزبی تغییر شیفت می‌داد، دچار تحیر و سؤال شدند که چه جای طرح این مسئله بود؟ چرا به این شکل مطرح شد؟ آیا امروز مسئله اصلی کشور رفتارندوم است؟ اساساً مطابق با مژ حقوق و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران رفتارندوم چه زمان و در چه شرایطی قابلیت طرح دارد و برای چه مسائلی محل رجوع است؟

بازتاب‌ها واستقبال‌های بیرونی

این پیشنههاد رئیس‌جمهور که سه سال پیش و یک سال پس از روی کار آمدن دولت یازدهم در یک سخنرانی با این بیان: «برای یک بار هم که شده، درباره مسئله بسیار مهم که ممکن است اختلافی هم باشد… [مشئله‌ای که] برای همه اهمیت دارد و در زندگی همه تأثیرگذار است، نظر مستقیم مردم پرسیده شود». مطرح شده بود، علاوه بر استقبال گسترده اصلاح‌طلبان در داخل، مورد توجه ویژه رسانه‌ها و مقامات عموماً مسئله‌دار غربی و آمریکایی با نظام جمهوری اسلامی قرار گرفت و حضور میلیونی مردم در خبرها و تحلیل‌های مرتبط با این موضع‌گیری ناگهانی شد. کم این نحو موضع‌گیری هم که درباره مسئله بسیار مهم پیشین، امری خطرناک است.» به باور او؛ فراندوم به «تناقضات موجود در قانون اساسی» دامن می‌زند.

غلامحسین کرباسچی، دبیرکل جناح‌ها اختلافی دارند، صندوق آرا را بیاورسم و هر چه مردم گفتند، عمل کنیم. اسلام، ایران و ملت ایران برای ما اصل است.»
این موضوع از زمان طرح آن از سوی آقای روحانی به بحث و جدل‌های بسیاری در داخل و خارج از کشور دامن زده است و طیف‌های مخالف، منتقد و موافق را شکل داده که از قطبی‌سازی جامعه تا هزینه‌تراشی سیاسی گزاف تا طرح تغییر قانون اساسی به عنوان مطالبه را می‌توان در پرتو این موضوع در بین آنها مشاهده کرد.

اما پیشنههاد همه‌پرسی رئیس‌جمهور درباره مسائل مهم کشور با واکنش گسترده سیاستمداران، تحلیلگران و بازیگران سیاسی، به ویژه

نجاح محمدعلی تحلیلگر مسائل منطقه به نقل از منابع آگاه گفت: در حالی که سعودی‌ها به طور متوالی و علنی و همراه با اسرائیل در حال چیدن دسیسه علیه ایران و حزب‌الله هستند، منابع خاص خبر از آن دادند که امیر قطر شیخ‌تمیم بن‌حمد آل ثانی پرده از اسرار عملیات فوق‌سری اسرائیل درباره ترور رهبر حزب‌الله حسن نصرالله که ماه‌ها بود نیروهای اسرائیلی را به تمرین سخت گماشته بود، برداشت و این عملیات در نطفه خفه شد.

صبح صادق باز تاب‌ها، ابعاد و اهداف طرح موضوع رفتارندوم را بررسی می‌کند

۱- نگران سناریوی کودتای ۲۸ مرداد: ونگاه آمریکایی «استراتژیک کالج» در مطلبی؛ عنوان «چه کسی با چه چیزی ناآرامی‌ها در ایران را تغذیه کرد؟» به این موضوع پرداخته و نوشته است: «دو تئوری درباره ناآرامی‌های حادث شده در ایران وجود دارد؛ تئوری اول، عدم اعتماد به دولت و نارضایتی گسترده از سوء مدیریت اقتصادی است. تئوری دوم، دست‌های پنهان خارجی است که می‌تواند تکرار سناریوی کودتای سال ۱۹۵۳ در ایران و سقوط دولت دکتر محمد مصدق باشد که سازمان CIA و MLF بریتانیا آن را طراحی و اجرا کرده بودند. همه مشاوران ترامپ رویکرد خصمانه‌ای نسبت به ایران دارند.»

۲- تعهد شخصی برای مقابله با ایران: گزارش‌ها حاکی از آن است که ترامپ یک تعهد شخصی به شلدون آدلسون، میلیاردر صهیونیستی (طراح اصلی انتقال سفارت آمریکا به بیت‌المقدس) برای مقابله با ایران و توافق هسته‌ای دارد. درباره ناآرامی‌های ایران، بدون شک ترامپ غم معترضان یا دموکراسی را ندارد؛ در عوض او قصد داشت از ناآرامی‌ها در ایران برای از بین بردن یا حداقل تضعیف توافقی هسته‌ای استفاده کند.

۳- تضعیف موقعیت بین‌المللی: ترامپ در طول مدت ناآرامی‌ها، پنج بار از معترضان حمایت کرد؛ حمایتی که به بهانه حمایت از دموکراسی در ایران، اما برای تحت فشار قرار دادن حکومت ایران و تضعیف موقعیت بین‌المللی آن انجام شد.

۴- تغییر رژیم: عدلرا کوهن واتنیک، مدیر سابق برنامه‌های اطلاعاتی شورای امنیت ملی آمریکا اظهار داشت که کاخ سفید قصد دارد از جاسوسان آمریکایی برای «تغییر رژیم» در ایران استفاده کند. ۵-بازنگری جامع سیاست آمریکا در قبال ایران: تیلبرسون اولین بار در آوریل سال ۲۰۱۷ از بازنگری جامع سیاست آمریکا در قبال ایران صحبت کرد. وی حدود دو ماه بعد در کمیته روابط خارجی مجلس نمایندگان گفت که آمریکا به دنبال انتقال مسالمت‌آمیز قدرت در ایران است و افزود که واشنگتن اقداماتی را برای رویارویی با «سلطه‌گری» ایران در دست بررسی دارد.

۶- تشکیل یک نیروی ضد ایران: مایک پمپئو، مدیر جدید سازمان سیا در ژوئن سال ۲۰۱۷ دستور تشکیل یک نیروی ضد ایران در این سازمان زیر نظر مایکل دی آندریا مشهور به «آیت‌الله مایک» یا «شاهزاده تاریکی» که متخصص برجسته امور خاورمیانه است و به دین اسلام نیز گرویده است را صادر کرد. ۷- برنام‌های آیت‌الله مایک: «تیویسورک تایمز» در مقاله‌ای که در ژوئن سال ۲۰۱۷، ۱۲۰ خرداد (۱۳۹۶) منتشر کرد، از فردی صحبت می‌کند که «مایکل دی آندریا» نام دارد. به او لقب‌های «شاهزاده تاریکی» و «آیت‌الله مایک» را داده‌اند و «مسئول اجرای یکی از سیاست‌های جدید و مهم دولت آمریکا علیه ایران است.» مایکل دی آندریا شهرت و سابقه‌ای فوق‌العاده دارد، شاید هیچ‌کدام از کارمندان سیا به اندازه او در تضعیف القاعده نقش نداشته‌اند. وی هنگامی که ناظر به شکار اسامه‌بن‌لادن و مدیر برنامه حمله‌های تهاجمی آمریکا با پهپاد بود، به «شاهزاده تاریکی» معروف شد. سیا عملیات تهاجمی با پهپاد را تحت رهبری دی آندریا به یمن گسترش داد و بسیاری در سیا، او را یکی از عوامل اصلی در تضعیف و فلج کردن القاعده می‌دانند. آمورانی که تحت هدایت «آیت‌الله مایک» کار کرده‌اند نقشی اساسی در شهادت «عماد مغنیه» از فرماندهان نظامی حزب‌الله لبنان در فوریه سال ۲۰۰۸ میلادی داشته‌اند. سیا با همکاری صهیونیست‌ها با بمبی که در خودرو کار گذاشته شده بود، مغنیه را در دمشق به شهادت رساندند.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است. در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است. در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است. در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با تعبیه این قبیل امکانات و سازوکارهای قانونی بوده و مربوط به مواردی است که قانون درباره آن گویا و صریح نیست و از طرق معهود حقوقی و قانونی نمی‌شود آن را حل کرد. در آن صورت با در نظر گرفتن مختصات و حدودیت‌های نص اصل از جمله تشخیص و صلاح‌دید دوسوم نمایندگان مجلس و امضای تأییدآمیز رهبری جامعه می‌توان به راه همه‌پرسی هم فکر کرد. این در حالی است که وظایف قانونی رئیس‌جمهور به صراحت در قانون اساسی و قوانین جاری آمده است.

در واقع، قانونگذار با

سیاست‌نامه

اندیشه سیاسی مسلمانان–۴۳۱

زوال و بقای حکومت در اندیشه ملاحمد نراقی

□ **فتح‌الله پریشان** احکومت از موضوعات مهم حیات سیاسی بشر در طول تاریخ بوده و از منظرهای گوناگونی توجه اندیشمندان و فلاسفه سیاسی را به خود جلب کرده است. قدرت و حکومت همواره مایل به ثبات و تقویت خود است؛ از این رو، یکی از مباحث حساس و مهم در این زمینه، بحث علل و عوامل بقا و زوال دولت و حکومت است. شماری از نویسندگان پنداشته‌اند، این بحث را تنها متفکران و فلاسفه سیاسی غرب مطرح کرده‌اند؛ ولی با نگاهی گذرا به منابع و متون اسلامی چنین بر می‌آید که این موضوع را امامان معصوم(ع)، به ویژه امیرمؤمنان حضرت علی(ع) و پس از آن عالمان و متفکران مسلمان مطرح کرده‌اند. از باب نمونه، این خلدون در «مقدمه»، ابونصر فارابی در «لملله» (آراء اهل المدینة الفاضله» و فقیه بزرگوار ملامحمد باقر سزواری، سیدجعفر کشفی و فاضل نراقی و بسیاری دیگر از عالمان و متفکران اسلامی به این بحث توجه کرده‌اند. ^(۱) این مسئله امروزه از مهم‌ترین و حساس‌ترین مباحثی است که درباره سرنوشت ایران و اسلام پس از برپایی حکومت اسلامی در ایران مطرح است.

این بحث از دو زاویه در خور بحث و بررسی است؛ از نگاه تاریخی و با توجه به واقعیت‌های خارجی دولت‌ها و حکومت‌ها، محقق یک با چند حکومت را تحلیل کرده و علل و عوامل بقا و زوال آنها را استخراج می‌کند. مرحوم علامه نراقی، به برخی از حکومت‌ها از این زاویه اشاراتی دارند. منظر دوم، از بعد نظری و بدون توجه به چگونگی حکومت‌ها در گذشته تاریخ است. در اینجا به اصول و عواملی که در بقا و زوال حکومت‌ها نقش دارند، باید پرداخته شود. به دیگر سخن، در فرهنگ اسلامی تعیین سرنوشت جامعه و تاریخ به دست انسان است: «ان‌الله لایغیر ما بقوم حتی ینغیروا ما ینفשמ»^(۲).

جامعه و تاریخ نیز همانند دیگر پدیده‌ها ضابطه و قانون دارد و قوانینی حاکم بر آن همانند قوانین حاکم بر دیگر پدیده‌ها ثابت و تغییرناپذیر است: «لو تجد لسنه الله تبدیلا»^(۳)؛ بقا و زوال حکومت‌ها نیز نمی‌تواند بدون ضابطه و قانون باشد. در این بخش به شناسایی و تحلیل این اصول خواهیم پرداخت. هر چند هر دو بعد مفید و درس‌آموز است؛ ولی در این بخش، از نگاه نراقی تنها پاره‌ای از اصول و عواملی را که مایه بقا و زوال حکومت هستند، بررسی خواهیم کرد. پیش از آن یادآوری مفهوم زوال و بقا مفید خواهد بود. بدون تردید، اگر بقا را به معنای همیشه بودن بدانیم، هیچ حکومت و دولتی بقا ندارد. به گفته امیرمؤمنان علی(ع) «الدولة کما تقبل تندیر؛ دولت همان‌گونه که به وجود می‌آید، از بین می‌رود.» همه حکومت‌ها حتی حکومت‌های حق، در معرض دگرگونی هستند؛ زیرا عوامل زوال دولت تنها از سوی حاکم نیست، بلکه بسیاری از عوامل از جمله عوامل طبیعی و خارجی، دگرگونی ارزش‌ها، اختلاف و… در فروپاشی حکومت‌ها مؤثر هستند. مقصود از بقای حکومت این است که در برابر حوادث گوناگون، همانند جنگ، شورش، نا رضایتی‌های مقطعی و… بتواند خود را نگه دارد و در راستای اهداف اصلی خود گام بردارد. مقصود از زوال حکومت این است که حوادثی همانند آنچه آمد، حکومت را متزلزل یا نابود کند^(۴).

علامه نراقی در پاره‌ای از آثار خود به‌ویژه در «معراج‌السعادة» اصول و عواملی که مایه بقای حکومت هستند و همچنین اصول و مؤلفه‌هایی که مایه سستی و زوال آن می‌شوند، آورده است. البته وی بایی را به این بحث اختصاص نداده، ولی از مباحثی که در این اثر آورده است، می‌توان به شکل بسیار خوبی طرح و دیدگاه وی را به دست آورد. این اصول از دیدگاه نراقی عبارتند از: ۱- عدالت که بنیاد نظام سیاسی است؛ ۲- امر به معروف و نهی از منکر؛ ۳- گرینش کارگزاران سالم و کارآمد؛ ۴- نظرات بر عملکرد کارگزاران و … در برابر، اصولی چون سستی در امر به معروف و نهی از منکر، ظلم و ستم و تجاوز به حقوق مردم، تجمل‌گرایی، رواج فساد و گناه از عواملی هستند که سبب سستی حکومت و پایه‌های آن می‌شوند.

از نگاه نراقی، هر نظام سیاسی که توانایی تطبیق کاربردی اصول یاد شده را با جامعه سیاسی خود داشته باشد، بی‌تردید، نظام سیاسی کارآمد و با ثباتی خواهد داشت و هر حکومتی که توان این کار را نداشته باشد، حکومتش در معرض سستی و زوال قرار خواهد گرفت.

علامه نراقی، به تجزیه و تحلیل اصول یاد شده، گاه به تفصیل و شرح و گاه به اجمال پرداخته است و شاه ایران را برای شناخت این اصول، به مطالعه تاریخ مشاهیر و پادشاهان پیشین ایران و جهان دعوت می‌کند تا از برآیند این مطالعه، علت عظمت و انحطاط حکومت‌ها مشخص شود.^(۵)

آموزه‌های علامه نراقی در این بخش به منزله اصول و مبانی خدشه‌ناپذیر، زنده و کارآمد در همه دوران و نظام‌های سیاسی، در خور برابری و انطباق است. هیچ‌یک از نظام‌های سیاسی بدون پذیرش و عمل به این اصول، توان حل خواسته‌های مردم و بقای حکومت را ندارند.

بنا به اهمیت و ضرورت طرح امروزمین چنین مباحث با توجه به اتفاقات دی ماه ۹۶ در شماره‌های آینده اصول و عوامل یاد شده را تجزیه و تحلیل خواهیم کرد.

پی‌نوشت‌ها:

- ۱- مزینانی، محمدصادق، اندیشه‌های سیاسی محقق نراقی، تهران: دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۱، ص:۳۰۴-۳۰۱.
- ۲- رعدا، ۱۱.
- ۳- اجزای: ۱۶۲؛ فاطر: ۴۴/ فتح: ۲۲.
- ۴- مزینانی، «بقا و زوال دولت»، نشریه حکومت اسلامی، دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری، ص: ۲۵.
- ۵- مزینانی، محمدصادق، اندیشه‌های سیاسی محقق نراقی، تهران: دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری، ۱۳۸۱، ص:۳۰۴-۳۰۱.

کتابخوان

در جست‌وجوی علوم انسانی اسلامی

کتاب «در جست‌وجوی علوم انسانی اسلامی» در دو جلد به قلم حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر عبدالحسین خسروپناه و دیگر پژوهشگران از سوی دفتر نشر معارف در سال ۱۳۹۲ منتشر شد. این کتاب که به سفارش دبیر خانه شسورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی نوشته شده، با عنوان فرعی «تحلیل نظریه‌های علم دینی و آزمون الگوی حکمی- اجتماعی در تولید علوم انسانی»، جامع‌ترین و مفصل‌ترین کتاب در حوزه علم دینی است که تاکنون به زبان فارسی نوشته شده است.

علوم انسانی، مطالعه و پژوهش ابعاد گوناگون انسان، تبیین و تفسیر رفتار فردی و نهادهای اجتماعی و چگونگی زیستن اوست و درصدد است همهٔ ساخت‌های انسانی را بشناسد و معرفی کند. علوم انسانی رفتارها و افعال انسانی را مطالعه کرده و فعالیت‌های فردی و اجتماعی انسان را تبیین و تفسیر می‌کند. امروزه، علوم انسانی به تبعیت از علم مدرن، مأموریت دیگری به نام «تغییر انسان» دارد. این علوم، انسان مطلوب را معرفی می‌کند

و سپس با توصیف انسان محقق‌یافته، به دنبال تغییر، به سوی انسان مطلوب خواهد بود. نگارنده با پژوهش و تدریس رابطه علم و دین، نظریه‌های علم دینی و پارادایم‌های علوم انسانی و دیگر مباحث دبیر علمی علوم انسانی و اجتماعی، با گروهی از پژوهشگران، تحقیقات تطبیقی میان نظریه‌های علوم انسانی غربی با مبانی اسلامی انجام داده است تا گام‌هایی برای تحول علوم انسانی طی شود. در دو مجلد این کتاب، کلیات علوم انسانی اسلامی، نظریه‌های غرب‌گرایانه، غرب‌ستیزانه، غرب‌گریزانه و غرب‌گزینانه بیان می‌شود و در ادامه هم الگوی حکمی-اجتهادی علم دینی (نظریه‌نویسنده دربارهٔ علم دینی) به همراه آزمون این الگو در نظریه‌های سیاسی، اقتصادی، جامعه‌شناختی، روان‌شناختی و مدیریتی می‌آید.

جلد اول این کتاب در پنج فصل تنظیم شده است: کلیات علوم انسانی اسلامی، نظریه‌های غرب‌گرایانه، نظریه‌های غرب‌ستیزانه، نظریه‌های غرب‌گریزانه و نظریه‌های غرب‌گزینانه. جلد دوم این اثر با عناوین آزمون الگوی حکمی-اجتهادی علوم انسانی در نظریه‌های سیاسی، آزمون الگوی حکمی-اجتهادی علوم انسانی در نظریه‌های علوم اقتصادی، آزمون الگوی حکمی-اجتهادی علوم انسانی در نظریه‌های جامعه‌شناختی، آزمون الگوی حکمی-اجتهادی علوم انسانی در نظریه‌های روان‌شناختی و آزمون الگوی حکمی-اجتهادی علوم انسانی در نظریه‌های مدیریتی به چاپ رسیده است.

دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۶

مشکل رسانه جدید

در دو

شماره گذشته با دیدگاه **انجمن حجتیه** درباره نفی تشکیل حکومت اسلامی و استنادات روایی آنها در این زمینه آشنا شدیم. هدف این نوشته بررسی پیامدها و آثار چنین اعتقاد و تفکری است که کمترین آن تلاش برای ترویج سیاست استعمار ساخته جدایی دین از سیاست و سکولاریزه کردن جامعه دینی است.

ترویج تفکر

جدایی سیاست از دیانت

انجمن حجتیه با ادعای دفاع از تشییع و دیانت، از تشکیل ندادن حکومت اسلامی در عصر عبیت ولی‌عصر(عج) فراتر می‌رود و تفکر جدایی دیانت از سیاست را ترویج می‌کند؛ به گونه‌ای که در تبصرهٔ مادهٔ دوم اساسنامهٔ انجمن آمده است: «انجمن به‌هیچ‌وجه در امور سیاسی مداخله نخواهد داشت و نیز مسئولیت هر نوع دخالتی را که در زمینه‌های سیاسی از طرف افراد منتسب به انجمن صورت گیرد، بر عهده نخواهد داشت.» در واقع، این عقیدهٔ مندرج در اساسنامه، همان طرح استعماری بود که رژیم ششاه از آن حمایت می‌کرد. این تاکتیک ناشی از عوامل متعددی بود؛ از جمله اینکه «آقای حلبی دیدند که عده‌ای از افراد انجمن به اقتضای زمانه وارد سیاست شده و سر از فدائیان خلق و سایر مسئله مانع از مبارزه با بهائیت می‌شده است؛ از این رو تاکتیک عدم مداخله در سیاست را برگزیدند، آن هم در مقابل دشمنی که مهم‌ترین تاکتیک‌کشان، عدم مداخلهٔ دین و متدینین در سیاست بود.»^۲

ایبن تفکر در مقابل تفکر امام خمینی(ره) قرار داشت، ایشان در ملاقات با عده‌ای از مجاهدان و انقلابی‌های روحانی درسرازه برخورد نصیری و شاه با ایشان در زندان دربارهٔ دیانت و سیاست فرمودند: «آنها به من گفتند شما بزرگوارید، شما قایید، شما می‌بایست آقایی‌تان محفوظ بماند و باید به‌عنوان مرجع، اسلامیان را هدایت و ارشاد کنید و سیاست مسئله‌ای نیست که با دیانت کنار بیاید؛ چون

آفاق

تعلیمی بر نسل نوین جنگ نرم اسلامی–قسمت نودوچهارم

لیبرالیزه و نرمالیزه کردن جامعه با توسعه اقتصادی غیربومی

□ **دکتر سایمک باقری چوکامی** / تهدید نرم اقتصادی با الگوهای مختلفی کشورهای هدف را آماج خود قرار می دهد. الگوی سلبی و ایجابی دو الگوی کلان تهدید نرم اقتصادی به شمار می آید. تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی نمونه‌هایی از الگوی سلبی تهدید نرم اقتصادی است. آنچه در شماره گذشته نگاشته شد، دلالت بر الگوی سلبی تهدید نرم اقتصادی دارد.

تغییر با قدرت اقتصادی مستقیم

نکته افزون بر مطالب گذشته این است که در الگوی سلبی از قدرت اقتصادی مستقیم برای تغییرات استفاده می‌شود. قدرت اقتصادی مستقیم عبارت است از: «سختکاری عمدانه و اندیشیده شدهٔ منابع اقتصادی توسط یک دولت با هدف تأثیر گذاری مستقیم روی رفتار دولت دیگر و وادار کردن آن به انجام یک رشته از اقدامات که در شرایط عادی و از روی ارادهٔ خودش آنها را انجام نمی‌داد.»(سیف و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۳) براساس این تعریف قدرت اقتصادی مستقیم، با اعمال فشارهای اقتصادی و ایجاد خلل در ساختار اقتصادی کشور هدف، محاسبات دولتمردان را تغییر داده، سپس اراده او را سست و در نهایت وادار به تسلیم خواسته‌های اعمال کنندهٔ قدرت اقتصادی می‌کند. البته وجوه دیگری از هدف گذاری در اعمال قدرت اقتصادی مستقیم نیز وجود دارد. یکی از این وجوه، اعمال نفوذ اقتصادی در کشور هدف و در اختیار گرفتن رزآم کالاهای استراتژیک کشور است. به طور طبیعی دولت‌هایی که از این حیث به خارج وابسته باشند، با کوچک‌ترین تکانه‌های اقتصادی مانند تورم، متزلزل شده و توانایی ایستادگی در برابر زورجویی‌ها و دیپلماسی اجبار کشورهای قدرتمند را نخواهند داشت. وجه دیگر آشنده شدن قدرت اقتصادی مستقیم، هدف قرار دادن مردم است. این دسته از اعمال قدرت که از آن به قدرت هوشمند یاد می‌شود، محاسبات مردم را تغییر داده و ضمن سایش اراده و آستانه تحمل آنها، تقابل و روبرویی مردم و دولت را دامن می‌زند.

تغییر با قدرت اقتصادی غیر مستقیم
الگوی ایجابی تهدید نرم اقتصادی، بر ابزارهای نرم و قدرت اقتصادی غیر مستقیم متکی است. قدرت اقتصادی غیر مستقیم به رشد فزایندهٔ وابستگی متقابل اقتصاد سیاسی جهان از دههٔ ۱۹۷۰ تاکنون

سمیه توحیدلو، عضو هییت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی گفت: فضای نقد کتاب در علوم انسانی حرفه‌ای نیست؛ امروز رسانه‌های جدید پاتوق‌های فرهنگی جدید شده‌اند. به عبارت دیگر، شبکه‌های اجتماعی پاتوق‌های جدید فرهنگی‌اند و این شبکه‌ها خودشان را به حرف‌ها تحمیل کردند؛ در این شبکه‌ها حوصله شنیدن حرف نمی‌شود و ما مجبوریم برای حوصله مخاطب‌ها عصاره حرف را بگوییم و برای این عصاره هم دیگر نقد معنا ندارد!

جریان‌شناسی فکری–فرهنگی انجمن حجتیه– ۵

انجمن حجتیه و علت منع مداخله در سیاست

سیاست پدرسوختگی است، سیاست کلک است و بالاخره برخورد منافقانه با مسائل است، من سخنان آن را قطع کردم و گفتم: ما سیاست به معنای پدر سوختگی را به شما دادیم(یعنی این سیاست مال شما) و آن سیاستی که خودمان از آن دم می‌زنیم، سیاست به معنای مدیریت، رهبری و ادارهٔ کشور است. این سیاست به این معنا عین دیانت است.»^۲

برخلاف دیدگاه امام خمینی(ره) که سیاست را عین دیانت می‌دانست و در ایسن راه تلاش بسیار می‌کرد، انجمن بر کوس جدایی دین از سیاست می‌کوبید، به گونه‌ای که حتی اگر فردی دانشمند را برای برگزاری کلاس‌های آموزشی دعوت می‌کردند و بعد از مدتی متوجه می‌شدند او از خط امام(ره) پیروی می‌کند، بی‌درنگ کلاس او را تعطیل کرده، افراد انجمن او منع می‌کردند. شباط علمی و معنوی با او منع می‌کردند. شیاط هاشمی‌نژاد اسلام تماش سیاست است. اسلام را بد معرفی کرده‌اند. سیاست مُندن از اسلام سرچشمه می‌گیرد.»^۳ از این رو، جریان اسلام اصیل و نساب از وجود تفکر جدایی دین از سیاست ابراز نگرانی می‌کند و به افشار مختلف، به ویژه فشر مذهبی و روحانی توصیه یعنی چپ؟ نرفتنند گوشه‌های کنارگیری نکنند. رهبر معظم انقلاب در این‌باره می‌فرمایند: «فکر وحدت دین و سیاست را، هم در تفقه و هم در عمل دنبال بکنید. آقایان بدانند که فکر جدایی دین و سیاست، به عنوان یک آفت، به‌کلی ریشه‌کن نشده است.

سمیه توحیدلو، عضو هییت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی گفت: فضای نقد کتاب در علوم انسانی حرفه‌ای نیست؛ امروز رسانه‌های جدید پاتوق‌های فرهنگی جدید شده‌اند. به عبارت دیگر، شبکه‌های اجتماعی پاتوق‌های جدید فرهنگی‌اند و این شبکه‌ها خودشان را به حرف‌ها تحمیل کردند؛ در این شبکه‌ها حوصله شنیدن حرف نمی‌شود و ما مجبوریم برای حوصله مخاطب‌ها عصاره حرف را بگوییم و برای این عصاره هم دیگر نقد معنا ندارد!

بود. این چنین عقایدی است که مورد پذیرش ائمهٔ اطهار(ع) بوده، بر ترویج آن پافشاری بسیاری داشتند. همان عقایدی که حضرت امام خمینی(ره) همهٔ علما را شرعاً مکلف می‌دانند که در امور سیاسی دخالت کنند: «شما می‌بینید که از اول یک جریانی در کار بود که شما را از ملت منزعل کند و لاقل شماها را نگذارد در جاهایی که یک ارگان اجرایی یا تقنینی یا اینها باشد، همین چیزی که در غرب نسبت به کلیسا می‌گفتند؛ کلیسا برای خودش علی‌حده(جداگانه) برود و مسائل ناسوت و لاهوت بگوید و مملکت را بدهند ما انوارش می‌کنیم؛ ایران هم همین معنا را تعقیب کرده بودند. شیاطینی که مطالعه کردند معرکه است، باید چه بکنند، باید به‌طور عموم این مطلب را القا بکنند که اهل علم را به سیاست چه کار؟ اهل علم فقط وظیفه‌اش این است که عبادش را سرش بکند، اول ظهر برود و نمازش را بخواند، بعد هم برود منبر چند تا مسئله بگوید، نه مسائلی که مربوط به سیاست و مربوط به گرفتاری‌های ملت است، همان مسائلی که دیدید متعارف بود. می‌گفتند تقریباً اکثر ابواب فقه کنار گذاشته شده بود، عملاً نوی کتاب‌ها نوشته شده بود و اکثر آیات قرآن هم کنار گذاشته شده بود.»^۴

پی‌نوشت‌ها:

۱- باقی، عبداللین باقی، در شناخت حزب قاعدین زمان، تهران: دانش اسلامی، ۱۳۶۲، ص: ۷۳.
۲- حسن تجاری، مباحثهٔ شخصی از سوی دفتر انتشارات آفاق، تهران، ۱۳۸۴/۷.
۳- عمادالدین باقی، همان، ص: ۷۴.
۴- نشریهٔ خراسان، انجمن حجتیه از نگاه شهید هاشمی‌نژاد، شهید وابسته به بنیاد مستضعفان، ش: ۳، ۱۳۸۰/۱۳۶، ص: ۷.
۵- عمادالدین باقی، همان، ص: ۱۷۶.
۶- سیدروح‌الله موسوی‌خمینی، صحیفهٔ امام، ج: ۱، ص: ۲۷۰.

۷- سیدعلی خاکنه‌ای، «درس خارج فقه»، پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر اسام خاکنه‌ای، دسترسی در www.leader.ir، ۱۳۷۰/۶/۳۱.
۸- «بیانات در دیدار با حجت‌الاسلام محمدی‌ر‌شهری و دست‌اندرکاران امور حج»، دسترسی در www.leader.ir، ۱۳۷۶/۱۲/۱۳.
۹- سیدروح‌الله موسوی‌خمینی، صحیفهٔ امام، همان، ج: ۱۵، ص: ۱۰.

پردازش

ضعف یا فقدان نظر به پردازش

□ **شهاب زمانی** / از جمله

نقدهای بسیار جدی در حوزه علوم انسانی و اجتماعی در زیست بوم امروز ایران این است که قادر به تولید نظریه علمی در این ساحت در شعبه‌های مختلف آن از اندیشه سیاسی گرفته تا تاریخ شفاهی حتی حوزه انقلاب اسلامی نبوده‌ایم، یا اگر نظریاتی نیز بوده قوام علمی مستحکمی نداشته و اگر هم داشته باشد از تعداد انگشتان یک دست تجاوز نمی‌کند. از این رو برخی از اندیشمندان معاصر معتقدند مهم‌ترین نقطه ضعف ما در حوزه علوم انسانی و شاخه‌هایی مانند علوم سیاسی به‌طور اعم و حوزه تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی به‌طور خاص نظریه‌پردازی است؛ چرا که در رخدادها نظریه‌پردازی وجود ندارد. رخدادها وقتی می‌توانند ماهیت تعمیم‌پذیری داشته باشند که مورخ این استعداد را داشته باشد که پدیده و رخداد را به نظریه تبدیل کند. در حوزه انقلاب اسلامی متأسفانه به این موضوع جفا شده است. این در حالی است که در جنبش‌ها و انقلاب‌هایی مانند فرانسه، روسیه و چین که ماهیت جهانی‌شدن به خود گرفته‌اند بعد نظریه‌پردازی را مستفکران لاقفه‌مند و حتی منتقد گسترش داده‌اند. از این زاویه انقلاب ما از سوی دشمنان، منتقدان و حتی مدافعان فریخته‌شاه مورد جفا بوده است، چرا که توانسته جنبش بزرگ اجتماعی‌ای را راناندازی کند و نوع خاصی از مکانیسم حکومت‌داری را داشته باشد.

البته آثاری که در حوزه تاریخ‌نگاری انقلاب اسلامی نگاشته شده، هم متنوع است و هم منکثر اما به لحاظ انقلاب اجتماعی فراگیر و مردمی کم است. در انقلاب اسلامی اقشار مختلف مردم حضور فعال داشتند و در هر گوشه‌ای از این انقلاب مطالب بیان نشده فراوانی وجود دارد که درباره بسیاری از آنها یا اسنادی وجود نداشته یا اساساً مطلبی نوشته نشده است. انقلاب اسلامی انقلاب بزرگ، طبقه یا جریانی خاص نبود، اما گروه اعظم مطالبی که تاکنون در این حوزه نوشته شده متعلق به گروه‌های خاص است و ماهیت فراگیر و مردمی ندارد و این بزرگ‌ترین نقطه‌ضعف تاریخ‌نگاری انقلاب اسلامی است. امام خمینی(ره) در ۲۵ دی ماه ۱۳۶۷ نامه‌ای به سیدحمید روحانی نوشت که از آن به منشور تاریخ‌نگاری انقلاب اسلامی یاد می‌شود. ایشان در این نامه ذکر می‌کند که از شما می‌خواهم هر چه می‌توانید سعی کنید هدف قیام مردم را تبیین کنید؛ چرا که همیشه مورخان اهداف انقلاب‌ها را بر مسلخ اغراض خود یا اربابان‌شان ذبح کرده‌اند و امروز هم عده‌ای همچون تاریخ همیشه انقلاب‌ها مشغول نوشتن تاریخ انقلاب هستند و در برخی مواقع یا مغرضانه می‌نویسند یا برخی رویدادها را درست مطرح نمی‌کنند. باید تاریخی را منتشر کنید که مستند به صدا و فیلم و حاوی مطالب گوناگون از مردم رنج کشیده باشد.

نکته

خلقیات ایرانی

ایبن روزها در نقای‌هایی که در سطح جامعه توده‌ای و نخبگی برای ریشه‌یابی بسیاری از نابسامانی‌های فکری فرهنگی و حتی وضعیت اقتصادی و معیشتی صورت می‌گیرد، به نقد رادیکال آنچه «خلقیات ایرانی» نامیده می‌شود، می‌رسیم و ساعت‌ها و صفحه‌ها برای آن صرف می‌کنیم. اما آیا تحلیل‌هایی از این دست که مبتنی بر گونه‌ای اجبار و ناگزیری فرهنگی و رفتاری است، صحیح می‌نماید؟ پس تحركات علمی و جش‌های تاریخی و اجتماعی که فکور ایرانی منشأ آن بوده چگونه تحلیل می‌شود؟ به نظر می‌رسد بخش بسیاری از آنچه تحت عنوان خلقیات ایرانی به ما رسیده باید تبیین شود. از سوی دیگر باید دید، فضای ساختاری و نهادی ما چه کرده که ما به شکل تاریخی در برخی از زمان‌ها نوع خاصی از رفتار را بروز داده‌ایم. آن بروز مهم نیست که اتفاقاً ما همیشه آن را به عنوان یک برجسب به ایرانیان می‌زنیم؛ بلکه فضای ساختاری و نهادی مهم است و کمک می‌کند که بفهمیم چرا و به اینجا رسیده‌ایم. از سوی دیگر، خلقیات ما انعکاس بنیان‌های فکری، تاریخی و زمینه‌های محیطی و تربیتی ماست.

روایت یار

امام خاتمه‌ای در گذر زمان-۱۷۸

خرافه‌زدایی

□**سید مهدی حسینی** / در ادامه

مباحث مطرح شده، سال ۸۴ یکی از سال‌های پر ماجراست. یکی از مهم‌ترین موضوعات آن ایام انتخابات دوره نهم ریاست‌جمهوری بود که در دستور کار قرار داشت. جریان‌ها، جناح‌ها و شخصیت‌های متعددی به‌عرصه انتخابات رقابت ورود پیدا کردند و فضای عمومی جامعه انتخاباتی و سیاسی شد و کشور در یک نقطه تعیین‌کننده‌ای قرار گرفت. نامزدها با ارائه برنامه‌های خود مسائل و مشکلات عدیده‌ای را مطرح می‌کردند، تبلیغات‌ها به گونه‌ای رقم می‌خورد که بعضاً نگرانی‌ها شدت یافته بود، عده‌ای از نگاه امنیتی، جماعتی از نظر اجتماعی، گروهی از روند فرهنگی و اخلاقی نگران بودند که هر یک سوزهای به دست دشمن می‌داد. انتخابات به مرحله دوم کشیده شد و برای اولین بار پس از قضایای سال ۱۳۶۰ رئیس‌جمهوری غیر روحانی انتخاب شد، این انتخاب برای بسیاری از سیاسیون سابقه‌دار قابل باور نبود و آنهایی نیز که صاحب نفوذ و قدرت بودند هم به نوعی با اتهام و تهمت تقلب روند انتخابات را تحلیل می‌کردند، آن هم از زبان کسانی که سال‌ها در رأس امور بودند، خلاصه اینکه بازار شایعات داغ شده بود که یکی از بدترین آنها شایعه تقلب در انتخابات بود؛ موضوعی که از بحث ما خارج است، اما در این بازار شایعات جماعتی از جریان‌های داخلی و خارجی به طور هماهنگ خرافه‌گرایی را تقویت و ترویج می‌کردند، به طوری که فضای فرهنگی به این سمت کشیده می‌شود و موضوعاتی عجیب و غریب رخ می‌دهد، اما در این ایام امام خاتمه‌ای(مدظله‌العالی) با تأکید بر روند کار قانونی کشور از رئیس‌جمهور منتخب حمایت کردند، تا اینکه رئیس‌جمهور منتخب زمام امور را در اختیار گرفت و دولت نهم معرفی شد. معظم‌له همچون گذشته در جهت‌دهی دولت جدید به آرمان‌ها و اهداف انقلاب در مسیر ترسیم شده در سیره امام راحل در نظام جمهوری اسلامی اهتمام جدی کردند. در این سال پس از شروع کار دولت، بازار انواع شایعات داغ شده بود و فرصت برای تبلیغ برخی از جریان‌های توطئه‌گر فراهم آمده بود که هرگونه مسائل اعتقادی، دینی، اخلاقی، سیاسی در نظام جمهوری اسلامی را به نوعی به خرافه‌گرایی مرتبط می‌کردند. در این مقطع ضرورت ایجاب می‌کرد که از طرف امام خاتمه‌ای پاسخی داده شود. ایشان در سفری که در این سال با مردم سنمان داشتند، ضمن سخنانی درباره مسائل مطرح درباره خرافی‌گرایی، نکات مهمی را یادآور شدند، از جمله اینکه نسبت به موضوع مهمی که از سلامت دین بود و خرافه تلقی شده بود، واکنش نشان دادند و فرمودند: «بعضی‌ها هستند که حقایق دینی را به عنوان خرافه انکار می‌کنند، آنها را کاری باهاشون نداریم، آنچه که با کتاب و سنت متفن و معتبر ثابت شده این برای دین است، چه عقول بپذیرند یا نپذیرند، از این حمایت کنید و دفاع کنید. آنچه که با دلیل معتبر ثابت نشده است و معارضه‌ای با مبانی و اصول دین ندارد، در مقابل آن ساکت بمانید.» پس از این رهنمودها شایعه‌سازی و خرافه‌گرایی کاهش یافت و موضع خرافه‌زدایی تقویت شد.

درنگ

قیام تبریز

قیام ۲۹ بهمن تبریز به مناسبت چهلمین روز کشته‌شدگان ماجرای ۱۹ دی قم برگزار شد که در آن روز بیشتر نقاط شهر را مردم تسخیر کردند تا اینکه تا ساعت ۵ برای کنترل وضعیت به طور مستقیم وارد درگیری‌ها شد. همچنین گفته می‌شود، شعار «مرگ بر شاه» برای اولین بار در این تجمعات سر داده شد. چهل روز پس از این رویداد در ۱۰ فروردین ۱۳۵۷، انقلابیون شهرهای اصفهان، شیراز، یزد، جهرم و اهواز نیز به مناسبت چهلمین روز کشته‌شدگان تبریز، دست به تجمع و اعتراض زدند که به کشته شدن عده‌ای دیگر در آن شهرها منجر شد. این اعتراضات سراسری در نهایت توجه رسانه‌های خارجی را به اعتراضات ایران برانگیخت.

خستگی ناپذیر

انگلیسی‌ها و سودای دگر گونی قدرت در ایران

مروری بر حوادث سوم اسفند سال ۱۲۹۹ ه.ش و کودتای رضاخانی

□**اکبر ادرائی** / رضاخان از جمله پادشاهانی بود که از طریق کودتایی نظامی و با حمایت کشوری اجنبی، قدرت را در اختیار گرفت و یکی از فاسدترین سلسله پادشاهی در ایران را تأسیس کرد. انگلیسی‌ها که پس از پیروزی نهضت مشروطه‌خواهی ملت ایران، تداوم و بقای خاندان قاجار را تأمین‌کننده منافع خود در ایران نمی‌دانستند، سپس از پایان جنگ جهانی اول بر آن شدند تا فردی دست‌نشانده را به روی کار آورند که با خودرایی و استبدادی مضایف نسبت به گذشتگان، جامعه سنتی- مذهبی ایران را در مسیر تحولات مطلوب انگلیسی‌ها قرار دهد و حاصل آن، جامعه و حاکمیتی سکولار و شیفته و مقفون انگلیسی شدن باشد!

اوضاع نابسامان ایران در آن روزها نیز سبب شد تا مردم از تغییر حاکمیت استقبال کنند. در خلال جنگ جهانی اول، ایران به اشتغال نیروهای درگیر درآمده بود. عثمانی‌ها وارد آذربایجان شده بودند و دولت بریتانیا علاوه بر پلیس جنوب، قوایی از هند به خراسان و از بین‌النهرین به همدان وارد کرده بود. ایران به میدان جنگ مبدل شده بود و قدرت دولت مرکزی عملاً به تهران محدود می‌شد. در دیگر نقاط نیز هرج‌ومرج و ناامنی گسترش یافته بود، پس از انقلاب اکتبر روسیه در سال ۱۹۱۷ میلادی و روی کار آمدن بلشویک‌ها، روس‌ها تا مدتی صحنه سیاسی ایران را ترک کردند و این فرصتی بود تا رقیب آنان، یعنی انگلستان سلطه خود را در ایران گسترش دهد.

اولین گام، انعقاد قرارداد ۱۹۱۹ ایران و انگلیس بود که ایران را به صورت مستعمره آنان درمی‌آورد. این قرارداد با مخالفت‌های گسترده مردم روبه‌رو شد و سرانجام به لغو آن انجامید؛ اما انگلیسی‌ها برای جبران مسائل اعتقادی، دینی، اخلاقی، سیاسی در نظام جمهوری اسلامی را به نوعی به خرافه‌گرایی مرتبط می‌کردند. در این مقطع ضرورت ایجاب می‌کرد که از طرف امام خاتمه‌ای پاسخی داده شود. ایشان در سفری که در این سال با مردم سنمان داشتند، ضمن سخنانی درباره مسائل مطرح درباره خرافی‌گرایی، نکات مهمی را یادآور شدند، از جمله اینکه نسبت به موضوع مهمی که از سلامت دین بود و خرافه تلقی شده بود، واکنش نشان دادند و فرمودند: «بعضی‌ها هستند که حقایق دینی را به عنوان خرافه انکار می‌کنند، آنها را کاری باهاشون نداریم، آنچه که با کتاب و سنت متفن و معتبر ثابت شده این برای دین است، چه عقول بپذیرند یا نپذیرند، از این حمایت کنید و دفاع کنید. آنچه که با دلیل معتبر ثابت نشده است و معارضه‌ای با مبانی و اصول دین ندارد، در مقابل آن ساکت بمانید.» پس از این رهنمودها شایعه‌سازی و خرافه‌گرایی کاهش یافت و موضع خرافه‌زدایی تقویت شد.

تاریخ جهان

□دکتر عبدالله شهبازی / با انهدام

مملکت «فرائیم» و سلطه بی‌رقیب اشرافیت قبیله یهودا بر اتباع خود و آن بخش از مردم دیگر قبایل بنی‌اسرائیل که از تهاجم خونین آشور جان سالم به در برده‌اند، فرآیند تکوین قوم جدیدی آغاز می‌شود که «یهود» نام گرفته است. اکنون همه بنی‌اسرائیل و دیگر سکنه سرزمین جنوبی کنعان، اتباع دولت یهودند و اشرافیت یهودی بر آنان حکومت می‌کند. این دوران طولانی بیش از هشت سده را دربرمی‌گیرد که با انهدام دولت فرائیم در سال ۷۲۰ پیش از میلاد آغاز می‌شود و با فروپاشی طبیعی بقایای جامعه یهودی مستقر در ایالت «یهود» در سده‌های نخست میلادی به پایان می‌رسد. این دوران را باید به دو مرحله تقسیم کرد:

مرحله نخست دوران استقرار بلانمازع دولت یهود پس از انهدام دولت قبایل شمالی است تا تبعید کامل اشرافیت یهود به بابل. این مرحله ۱۳۴ سال (۷۲۰ تا ۵۸۶ پیش از میلاد) به درازا می‌کشد.

مرحله دوم با بازگشت بخشی از اشرافیت یهود از بابل به بیت‌المقدس (۵۳۹ پیش از میلاد) آغاز می‌شود و تا انتقال کامل مرکزیت الیگارشی یهودی به بین‌النهرین در حوالی نیمه سده پنجم میلادی اتداوم می‌یابد.

در مرحله نخست تاریخ دولت یهود هنوز بنی‌اسرائیل نام دارند و نوستالوژی افرائیمی

در میان آنان سخت نیرومند است. در این

مرحله نام‌های بنی‌اسرائیل و یهودا متمایز

است؛ یهودیان حکمرانند و اسرائیلیان اتباع.

همه کارهایی که احتیاج به یک پیگیری مداوم و خستگی‌ناپذیر داشت از دست شهید محلاتی برمی‌آمد. هیچ‌کس دیگر این نشاط و این تحرک را نداشت… من تا الان

هیچ فردی را ندیدم که در مبارزات عمومی آن جور سازش‌ناپذیر و خستگی‌ناپذیر باشد، در کار جمعی زودآشنا و زودآشتی و سهل‌المعونه باشد، آن آدمی که آن جور در مقابل دشمن سازش‌ناپذیر بود و مبارزه را به هیچ‌وجه ترک نمی‌کرد، به دوستان که می‌رسید یک آدم سازش‌پذیر و رام و بدون لجاجتی مشاهده می‌شد.(امام خاتمه‌ای)

انگلیسی‌ها و سودای دگر گونی قدرت در ایران

مروری بر حوادث سوم اسفند سال ۱۲۹۹ ه.ش و کودتای رضاخانی

سیدضیاءالدین سپرده شود.

در روز سوم اسفند سال ۱۲۹۹ رضاخان میرپنج، فرمانده تیپ همدان با همکاری سیدضیاءالدین طباطبایی، مدیر روزنامه «رعد» علیه دولت سپهدار رشتی، نخست‌وزیر احمدشاه قاجار کودتا کرد و زمینه سقوط سلسله قاجار و تأسیس حکومت پهلوی را فراهم آورد.

در اولین ساعات سپیده دم سوم اسفند سال ۱۲۹۹ رضاخان همراه با نظامیان قزاق تحت فرمانش از قزوین وارد تهران شدند. آنان بلافاصله کلابتری‌ها، وزارت‌خانه‌ها، پستخانه‌ها و ادارات دولتی و مراکز حساس تهران را به تصرف درآوردند. در منابع تاریخی آمده است این عملیات کودتایی بود که سفارت انگلستان هدایت آن را برعهده داشت، رضاخان عامل نظامی کودتا و سیدضیاءالدین طباطبایی – مدیر روزنامه رعد – عامل سیاسی آن بود. ورود نیروهای تحت امر رضاخان به تهران، در حقیقت نقطه شروع رویدادهایی بود که فروپاشی سلسله ۱۲۵ساله قاجار منتهی شد.

قزاق‌ها با ورود خود به تهران دروازه‌های شهر را بستند و سفارتخانه‌ها را به محاصره خود درآوردند تا کسی به این مکان‌ها نپاهنده نشود. سپس تمامی تلفن‌ها و خطوط ارتباطی داخل و خارج کشور را قطع کردند. در این روز و خورده‌های پراکنده‌ای در جریان تصرف شهر به وقوع پیوست و عده‌ای نیز کشته و زخمی شدند؛ ولی با توجه به اینکه انگلیسی‌ها پیشتر فرمانده نیروهای ژاندارم و دیگر محافظان شهر را مطلع و تسلیم کرده بودند، رضاخان و نیروهایش مشکل جدی در تصرف

تهران نداشتند.

رضاخان به محض تصرف تهران، در اولین انتصاب، کلنل کاظم‌خان را به‌فرمانداری نظامی تهران منصوب کرد. در ایسن روزهای قزاق تمامی زندانیان را آزاد کردند؛ ولی قاجار کودتا کرد و زمینه سقوط سلسله قاجار و تأسیس حکومت پهلوی را فراهم آورد.

در اولین ساعات سپیده دم سوم اسفند سال ۱۲۹۹ رضاخان همراه با نظامیان قزاق تحت فرمانش از قزوین وارد تهران شدند. آنان بلافاصله کلابتری‌ها، وزارت‌خانه‌ها، پستخانه‌ها و ادارات دولتی و مراکز حساس تهران را به تصرف درآوردند. در منابع تاریخی آمده است این عملیات کودتایی بود که سفارت انگلستان هدایت آن را برعهده داشت، رضاخان عامل نظامی کودتا و سیدضیاءالدین طباطبایی – مدیر روزنامه رعد – عامل سیاسی آن بود. ورود نیروهای تحت امر رضاخان به تهران، در حقیقت نقطه شروع رویدادهایی بود که فروپاشی سلسله ۱۲۵ساله قاجار منتهی شد.

قزاق‌ها با ورود خود به تهران دروازه‌های شهر را بستند و سفارتخانه‌ها را به محاصره خود درآوردند تا کسی به این مکان‌ها نپاهنده نشود. سپس تمامی تلفن‌ها و خطوط ارتباطی داخل و خارج کشور را قطع کردند. در این روز و خورده‌های پراکنده‌ای در جریان تصرف شهر به وقوع پیوست و عده‌ای نیز کشته و زخمی شدند؛ ولی با توجه به اینکه انگلیسی‌ها پیشتر فرمانده نیروهای ژاندارم و دیگر محافظان شهر را مطلع و تسلیم کرده بودند، رضاخان و نیروهایش مشکل جدی در تصرف

تهران نداشتند.

رضاخان به محض تصرف تهران، در اولین انتصاب، کلنل کاظم‌خان را به‌فرمانداری نظامی تهران منصوب کرد. در ایسن روزهای قزاق تمامی زندانیان را آزاد کردند؛ ولی قاجار کودتا کرد و زمینه سقوط سلسله قاجار و تأسیس حکومت پهلوی را فراهم آورد.

در اولین ساعات سپیده دم سوم اسفند سال ۱۲۹۹ رضاخان همراه با نظامیان قزاق تحت فرمانش از قزوین وارد تهران شدند. آنان بلافاصله کلابتری‌ها، وزارت‌خانه‌ها، پستخانه‌ها و ادارات دولتی و مراکز حساس تهران را به تصرف درآوردند. در منابع تاریخی آمده است این عملیات کودتایی بود که سفارت انگلستان هدایت آن را برعهده داشت، رضاخان عامل نظامی کودتا و سیدضیاءالدین طباطبایی – مدیر روزنامه رعد – عامل سیاسی آن بود. ورود نیروهای تحت امر رضاخان به تهران، در حقیقت نقطه شروع رویدادهایی بود که فروپاشی سلسله ۱۲۵ساله قاجار منتهی شد.

قزاق‌ها با ورود خود به تهران دروازه‌های شهر را بستند و سفارتخانه‌ها را به محاصره خود درآوردند تا کسی به این مکان‌ها نپاهنده نشود. سپس تمامی تلفن‌ها و خطوط ارتباطی داخل و خارج کشور را قطع کردند. در این روز و خورده‌های پراکنده‌ای در جریان تصرف شهر به وقوع پیوست و عده‌ای نیز کشته و زخمی شدند؛ ولی با توجه به اینکه انگلیسی‌ها پیشتر فرمانده نیروهای ژاندارم و دیگر محافظان شهر را مطلع و تسلیم کرده بودند، رضاخان و نیروهایش مشکل جدی در تصرف

تهران نداشتند.

رضاخان به محض تصرف تهران، در اولین انتصاب، کلنل کاظم‌خان را به‌فرمانداری نظامی تهران منصوب کرد. در ایسن روزهای قزاق تمامی زندانیان را آزاد کردند؛ ولی قاجار کودتا کرد و زمینه سقوط سلسله قاجار و تأسیس حکومت پهلوی را فراهم آورد.

در اولین ساعات سپیده دم سوم اسفند سال ۱۲۹۹ رضاخان همراه با نظامیان قزاق تحت فرمانش از قزوین وارد تهران شدند. آنان بلافاصله کلابتری‌ها، وزارت‌خانه‌ها، پستخانه‌ها و ادارات دولتی و مراکز حساس تهران را به تصرف درآوردند. در منابع تاریخی آمده است این عملیات کودتایی بود که سفارت انگلستان هدایت آن را برعهده داشت، رضاخان عامل نظامی کودتا و سیدضیاءالدین طباطبایی – مدیر روزنامه رعد – عامل سیاسی آن بود. ورود نیروهای تحت امر رضاخان به تهران، در حقیقت نقطه شروع رویدادهایی بود که فروپاشی سلسله ۱۲۵ساله قاجار منتهی شد.

قزاق‌ها با ورود خود به تهران دروازه‌های شهر را بستند و سفارتخانه‌ها را به محاصره خود درآوردند تا کسی به این مکان‌ها نپاهنده نشود. سپس تمامی تلفن‌ها و خطوط ارتباطی داخل و خارج کشور را قطع کردند. در این روز و خورده‌های پراکنده‌ای در جریان تصرف شهر به وقوع پیوست و عده‌ای نیز کشته و زخمی شدند؛ ولی با توجه به اینکه انگلیسی‌ها پیشتر فرمانده نیروهای ژاندارم و دیگر محافظان شهر را مطلع و تسلیم کرده بودند، رضاخان و نیروهایش مشکل جدی در تصرف

تهران نداشتند.

همه کارهایی که احتیاج به یک پیگیری مداوم و خستگی‌ناپذیر داشت از دست شهید محلاتی برمی‌آمد. هیچ‌کس دیگر این نشاط و این تحرک را نداشت… من تا الان هیچ فردی را ندیدم که در مبارزات عمومی آن جور سازش‌ناپذیر و خستگی‌ناپذیر باشد، در کار جمعی زودآشنا و زودآشتی و سهل‌المعونه باشد، آن آدمی که آن جور در مقابل دشمن سازش‌ناپذیر بود و مبارزه را به هیچ‌وجه ترک نمی‌کرد، به دوستان که می‌رسید یک آدم سازش‌پذیر و رام و بدون لجاجتی مشاهده می‌شد.(امام خاتمه‌ای)

چهاردهم جمادی‌الثانی سال ۱۳۳۹، رئیس دیویزیون قزاق و فرمانده کل قوا-رضا»

در عصر روز کودتا، نورمن، سفیر انگلستان در تهران با احمدشاه آخرین پادشاه قاجار ملاقات کرد و به شاه گفت: تنها راهی که برایش باقی مانده آن است که با سرکردگان کودتا رابطه برقرار سازد و خواسته‌های آنها را بپذیرد و تأکید کرد که این تنها راه باقی مانده است.

در این روز نورمن طی تلگرافی به لرد کرزن، وزیر خارجه بریتانیا نوشت: «بسیاری از کسانی که توسط قزاق‌ها دستگیر شده‌اند، تحریک‌کننده، توطئه‌گر و ضدانگلیسی هستند و این موجب رضایت ماست.» پیرو تهدیدات نورمن، سفیر انگلستان، احمدشاه در غروب سوم اسفند سرگرم نوشتن احکام جداگانه رضاخان پهلوی و سیدضیاءالدین طباطبایی شد. او احکام را صبح روز بعد انتشار داد. رضاخان به فرماندهی نظامی و مأموران انتظامی شهر کسی نباید در معابر عبور نماید.

۳- کسانی که از طرف قوای نظامی و پلیس مظنون به مخل آسایش و انتظامات واقع شوند، فوراً جلب و مجازات‌است سخت خواهند شد. ۴- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد. ۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد.

۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد. ۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد.

۷- تا زمانی که دولت تشکیل نشده است، ادارات و دوایر دولتی به استثنای اداره ارزاق، تعطیل خواهند بود، پستخانه و تلگراف‌خانه و تلفون‌خانه هم مطیع این حکم خواهند بود. ۸- کسانی که در اطاعت از موارد فوق سرپیچی نمایند، به محکمه نظامی جلب و به سخت‌ترین مجازات خواهند رسید.

۹- «کاظم‌خان» به سمت کماندانی شهر انتخاب و معین می‌شود و مأمور اجرای مواد فوق است. ۱۰- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد. ۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد.

۱۱- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد. ۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد.

۱۲- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد. ۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد.

۱۳- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد. ۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد. ۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد.

۱۴- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد. ۶- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد.

۱۵- تمامی روزنامه‌جات و اوراق مطبوعه تا موقع تشکیل دولت به کلی موقوف و بر حسب حکم و اجازه‌ای که بعداً داده خواهد شد، باید منتشر شوند. ۵-اجتماعات در منازل و نقاط مختلفه به کلی موقوف، در معابر هم اگر بیش از سه نفر گرد هم باشند با قوه قهریه متفرق و جلب خواهند شد.

صداق

تاریخ ایران

□مرتضی دخیلی / کریم سنجایی، دبیرکل جبهه ملی اولین وزیر امور

خارجه پس از انقلاب اسلامی بود که تنها کمتر از دو ماه بر این سمت تکیه زد. وی در آبان ۱۳۵۷ در جریان سفر خود به کانادا برای اجلاس بین‌المللی سوسیالیست‌ها به پاریس رفت و با همراهی ابوالحسن بنی‌صدر، سلامتیان و سایر ملیون در پاریس به دیدار امام خمینی(ره) رفت. در پایان این دیدار سنجایی طی بیانیه‌ای سه ماده‌ای پایان رژیم سلطنتی، مراجعه به آرای مردم و لزوم برقراری دموکراسی بر اساس موازین اسلام و دموکراسی و استقلال را اعلام کرد.

وی در دولت موقت مهندس بازرگان سمت امور خارجه را پذیرفت. این پذیرش از این نظر اهمیت داشت که او دبیرکل جبهه ملی بود و نزد غرب و به ویژه آمریکایی‌ها انقلاب ایران را از شائبه هر اقدام افراطی دور نشان می‌داد. در دوران وزارت او، گروه‌های چپ مارکسیستی درصدد اشغال سفارت آمریکا در تهران و نیز کنسولگری آمریکا در تبریز برآمدند که در هر دو مورد با اشغال‌کنندگان برخورد شد و آنان به بیرون از ساختمان رانده شدند.

بسا این حال، سنجایی با دولت اختلاف پیدا کرد؛ زیرا داماد دکتر یزدی، در آمریکا نقش ممتاز را در سفارت ایران در واشنگتن ایفا می‌کرد و دولت، انتصاب احمد سلامتیان به معاونت وزارتخانه را نمی‌پذیرفت؛ ولی چون سنجایی مختار بودن در انتخاب همکارانش را شرط کرده بود، دولت این انتصاب را پذیرفت.

برخی روزنامه‌ها در آن زمان نوشتند، سنجایی چند روز از عید ۱۳۵۸ را در آمریکا به سر برد و به این دلیل بر وزیر خارجه دولت انقلابی خرده گرفتند. (احمد سلامتیان این خبر و سفر را تکذیب می‌کند) سنجایی در اعتراض به اداره سفارت ایران-از سوی شه‌ریار روحانی و حایری و خارج از اراده وزارت خارجه در تهران- و پاره‌ای اختلافات کهنه با مهندس بازرگان که در خاطرات او نمود دارد استعفا کرد، اما به سبب بیماری بستری می‌شود و این بار (باز آن‌گونه که در خاطرات خود نوشته است) هاشمی‌رفسنجانی به عیادت او می‌رود و از جانب امام این پیام را می‌برد که کناره‌گیری خود را تا برگزاری همه‌پرسی جمهوری اسلامی به تأخیر بیندازد. او می‌پذیرد و سه هفته پس از همه‌پرسی کنار می‌رود.

۲۵ ماه بعد و در ۲۵ خرداد ۱۳۶۰ امام خمینی(ره) در واکنش به اطلاعیه جبهه ملی درباره لایحه قصاص، آنان را محکوم به ارتداد معرفی کردند و به این ترتیب به طور کامل از حاکمیت جمهوری اسلامی حذف شدند. چندی بعد کریم سنجایی، ایران را مخفیانه ترک کرد و پس از سال‌ها اقامت در آمریکا درگذشت. در مجموعه تاریخ شفاهی دانشگاه هاروارد خاطرات او نیز ثبت و ضبط شده که در قالب کتاب مستقلی انتشار یافته است.

سنجایی در دولت دکتر مصدق نیز مدتی وزیر فرهنگ بود و جالب اینکه مهندس بازرگان- که ۲۵ سال بعد خود رئیس دولت شد، معاون او بوده است.

سنجایی که در هیئت همراه دکتر مصدق در دیوان داوری لاهه همراه نخست‌وزیر ملی‌ی ایران بود، پس از کودتای ۲۸ مرداد نتوانست باران مصدق را متحد نگاه می‌شد.

الف-جبهه شمالی (دارخوین): این جبهه در شمال منطقه عملیاتی

از محورهای اصلی عملیات بود. در این جبهه، نیروهای خودی از دو محور روستای محمدیه (از شمال) و نهر شادگان (از شرق) به دشمن حمله کرده و پس از الحاق با یکدیگر در محل تلاقی نهر شادگان و جاده اهواز- آبادان و بستن عقبه نیروهای عراقی در شمال منطقه عملیاتی ثامن‌الائمه(ع) و پیشسروی به عمق منطقه، به هدف اصلی این محور، یعنی پل قصبه (روی کارون) دست می‌یافتند.

ب-جبهه جنوبی (فیاضیه): این جبهه در جنوب منطقه عملیاتی و از محورهای اصلی عملیات بود. عملیات از سه محور و حد فاصل بین جاده اهواز- آبادان و ساحل کارون با پیشروی به سمت شمال انجام می‌شد. اصلی‌ترین مأموریت ایسن جبهه، تصرف پل حفار یکی از دو پل مواضعی بر روی کارون بود که باید پس از انجام آن با نیروهای محور شمالی (دارخوین) در ساحل شرقی کارون الحاق می‌کردند. براساس پیش‌بینی‌های انجام شده، در صورت تصرف این دو پل و محاصره نیروهای عراقی در شرق کارون به دست نیروهای جبهه شمالی و جنوبی عملیات، مقاومت دشمن در این منطقه در هم شکسته می‌شد و سازمان آنها از هم می‌پاشید.

ج- جبهه ذوالفقاری: نیروهای این جبهه با اینکه جناح راست جبهه فیاضیه در محور ایستگاه هفت و ایستگاه ۱۲ را پوشش دادند، مأموریت انهدام خطوط دفاعی عراق در دو طرف جاده و پیشسروی به سمت شمال و سپس پاک‌سازی بخشی از منطقه تصرف شده را برعهده داشتند.

د-جبهه ماهشهر (جاده آبادان-ماهشهر): نیروهای این جبهه فرعی مأموریت

داشتند از شرق به غرب، به موازات جاده (ماهشهر- آبادان) به دشمن حمله کرده و با آزادسازی این جاده، نیروهای عراقی را درگیر نگه دارند و مانع از تمرکز قوای

آنان در دو جبهه اصلی عملیات شوند.

در رابطه با تأمین آتش توپخانه، ارتش جمهوری اسلامی ایران، ۱۰ آتشبار،

چهار گردان کامل را در منطقه مستقر کرد. وظیفه این یگان‌ها اجرای آتش بر

روی مواضع، نقاط تجمع یگان‌های دشمن و اهداف تعیین شده در شرق و غرب

کارون بود. هواپرواز نیز مأموریت یافت با دو تیم هجومی، عملیات گردان‌ها را به

طور مداوم پشتیبانی کند.

برای اجرای این عملیات، لشکر ۷۷ ارتش با سه تیپ شامل هشت گردان

پیاده، سه گردان تانک، یک گردان سواره زرهی و سپاه پاسداران نیز طبق تضمینی

که برای آماده کردن ۱۵ گردان مانوری داده بود، حداقل ۱۶ گردان را پای کار

آورد. ژاندارمری نیز با یک گردان (۱۰۷) و نیروهای مردمی مستقر در منطقه،

آماده شرکت در این عملیات شدند.

صداقت

هنگامی که خاتم‌انبیاء(ع) مأمور شدند با خواندن آیات قرآن کریم مردم را به تهذیب و تزکیه دعوت کنند، آن راه در قرآن کریم چگونه راهی است که باعث می‌شود انسان مهنذب و مزکی بشود؟

شناخت راه رستگاری

خدا بعد از اینکه انسان را خلق کرد به او عقل داد. عقل برای پیدا کردن راه‌های جزئی زندگی مفید است، اما مسائل دینی و معنوی را عقل در ابتدا درک نمی‌کند، این مسائل را خدا باید از طریق وحی به انبیا یاد بدهد و آنها را مأمور کند که به انسان‌ها منتقل کنند؛ لذا بحث فرستادن پیامبر مطرح شد.

علت بعثت انبیا

متأسفانه انسان با این عقل و با داشتن گرایش مادی و بدون آموزه‌های وحی نمی‌تواند آن راه را بیسپدا کند و همچنان در آن راه پایین زندگی مادی را انتخاب می‌کند و مثل آنهاهی که امروز به خدا پشت پا زده‌اند و دین و زندگی حیوانی آنها این‌گونه است که با غارت و کشتن و ماندن این چیزها زندگی می‌کنند.لذا خدا تعالیمی را به انبیا وحی کرد که اگر مردم عمل می‌کردند همه پاک می‌شدند. خبایثت و آلودگی‌ها از وجودشان برطرف می‌شد، اما متأسفانه عمل نکردند!لذا اساس نازل کردن آیات براین بود، این آدم را آن‌گونه که خدا می‌خواهد پاک و مطهر می‌کند، در ناحیه عقاید پاک باشند، در ناحیه اعمال پاک باشد، در ناحیه رفتار و اخلاق پاک باشد، اما انسان چون در هر سه مرحله گوش نداد، تهذیب و تزکیه پیاده نشد.

تقوای الهی تنها راه رستگاری

تهذیب و تزکیه از نظر قرآن کریم یک راه بیشتر ندارد، همان ایاتی که به آدم می‌گوید باید این کار را بکنی تا پاک بشوی، متابعت همان کارها بزرگ‌ترین ثواب است و برای پیاده شدن تهذیب و تزکیه است که اهم آن گوش به فرمان خدا دادن است؛ تقوا یعنی اینکه آدم گوش به امر و نهی خدا بدهد، خود را از مخالفت فرمان خدا حفظ کند و نگه داره، وقتی خدا می‌گوید نماز بخوانید، بخواند، می‌گوید دروغ نگویند، نگویند، این را می‌گویند تقوا، اگر ما به سخنان خدا در آیات قرآن کریم عمل کنیم مشکل حل می‌شود. خدا یک حرف دیگر هم

ادامه بوکت

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

۲۰

۲۱

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱

۳۲

۳۳

۳۴

۳۵

۳۶

۳۷

۳۸

۳۹

۴۰

۴۱

۴۲

۴۳

۴۴

۴۵

۴۶

۴۷

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸

۵۹

۶۰

۶۱

۶۲

۶۳

۶۴

۶۵

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

۷۹

۸۰

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

۸۵

۸۶

۸۷

۸۸

۸۹

۹۰

۹۱

۹۲

۹۳

۹۴

۹۵

۹۶

۹۷

۹۸

۹۹

۱۰۰

دوشنبه ۳۰ بهمن ۱۳۹۶

سال هجدهم

شماره ۸۲۸

اعتدال، اطاعت از خدا و معصوم است

گفتاری از مرحوم آیت‌الله شیخ عزیرالله خوشوقت(ره)

و کاسی می‌خواهد، خواب می‌خواهد، جنگ داره، صلح داره و غیره، همه اینها در این راه مستقیم اسلام آمده است، مسائل معنوی و روحی هم کاملاً آمده است.ما به دنبال پیدا کردن آن صراط مستقیمی هستیم که خدا برای انسان مشخص کرده است، آن را می‌خواهیم که خود خدا تفسیر بکند، چون اگر خدا به مردم واگذار می‌کرد اختلاف ایجاد می‌شد و نتیجه اختلاف این بود که عده زیادی گمراه می‌شدند، و این یکی از آن کارهایی است؛ کمالات و اسمای پروردگار است که اینجا مطلبی جا افتاده و افعال او به منزله دلیل و برهان از برای بحث دوم سوره است، آیات اول سوره درباره خدا است.آدم دلش می‌خواهد گوش به حرف خدا بدهد، اما غریزی داره، عادت‌هایی داره که نمی‌گذارد آدم گوش به حرف خدا بدهد، بنابراین گوش به حرف خدا دادن با این مقدمات کار آسانی نیست، خدا گفته از من باید کمک بخواهید، «إِنَّا كُنَّا نَسْتَعِينُ»، مردم، همه طبقات انسان، راه هدایت و سعادت را نشان بدهیم، راه زندگی متعالی انسانی که مطابق با عقل و با واقعیت‌ها است. این آیه به ما می‌گوید: این راهی است که خدا برای زندگی انسان معین کرده است. آن راه را خدا در قرآن کریم ارائه کرده است؛ لذا این آیه این را می‌گوید.انسان موجودی است که زندگی‌اش خاص خود او است، با زندگی حیوانات فرق می‌کند، آن راهی که اگر ما آن راه را برویم زندگی ما می‌شود زندگی انسان عاقل، آن راه را خدا در قرآن کریم بیان کرده، ما باید در آیت غور کنیم ببینیم خدا کجای قرآن کریم آن راه را از مخصوص انسان است مطرح کرده است و همه انسان‌ها باید ببینند در آن خط زندگی را شروع کنند و در همان خط خاتمه ببخشند، چون آن راه مال همه انسان‌ها است.

معنای صراط مستقیم

صراط همان راه است و کلمه مستقیم پسوند آن است، در این آیه مستقیم به معنای معتدل است و به معنای راست نیست، این راه مستقیم و این صراط معتدل است، اطاعت و تفریط در آن نیست. این صراطی که اسلام آورده مستقیم و معتدل است، همه نیازهای مادی و معنوی انسان را دارد، مانند نیازهای بدنی؛ مثلاً فرد ازدواج می‌خواهد، کار

امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) پس از ارتحال آیت‌الله خوشوقت در بیت ایشان حاضر شدند و فرمودند: «از اول جوانی، ایشان در همین راه توحید و راه معرفت و راه سلوک بودند. تا آخر این عمر طولانی، ایشان در این راه ظاهرأ لحظه‌ای توقف نکردند و پیش رفتند. امیدواریم ان‌شاءالله برکات آقای خوشوقت منقطع نشود از ماها، از شما جوان‌ها و برکات ایشان استمرار داشته باشد. بعد از رها شدن از قید مادی و مادیت، ارواح بندگان خوب خدا توانایی‌های بیشتری دارند؛ دعا می‌کنند، دستگیری می‌کنند، هدایت می‌کنند.»

اعتدال، اطاعت از خدا و معصوم است

گوش به حرف من خدا بدهید، نه شیطان، «هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»، اگر گوش به حرف بدهی و اطاعت کنی در خط معتدل افتاده‌ای، همه نیازهایت تأمین می‌شود نیازهای مادی یا معنوی.

فراگرفتن فرامین الهی و عمل به آن

بنابراین خدا به وضوح، تفسیر واضح و غیر مبهم را به ما فرموده است؛ منظور از صراط مستقیم این است که گوش به حرف خدا بدهید و خدانود می‌فرماید: من دو حرف دارم؛ یکی انجام واجبات، دوم ترک محرمات. اول یاد بگردید سپس واجبات را انجام بدهید و محرمات را ترک کنید. آن وقت در صراط مستقیمی می‌باشید!اول سوره یس یادتان نرود، «يَسْ وَالْقُرْآنِ الْحَکِیْمِ إِنَّکَ لِمِنَ الْمُرْسَلِیْنَ عَلَی صِرَاطٍ مُسْتَقِیْمٍ»، یس پیغمبر ما بر صراط مستقیم است، یعنی مطیع فرمان خداست، ما را هم به همین اطاعت فرمان دعوت می‌کنند!آن کسی که مجتهد نیست، اگر به رساله مجتهد عمل کند در خط مستقیم است و اگر عمل نکند بیرون خط است و بیرون خط هم گمراهی است، همه بدی‌ها آنجا هست، آدمکشی، ظلم، ستم همه اینها آنجا است، اما در خط مستقیم، انبیا(علیهم‌السلام) هستند که

معصوم از گناهند، اینجا هیچ مشکلی نیست، ما هم مأموریم وارد این راه بشویم تا مثل انبیا عمل کنیم، اینجا الگوی ما هستند، حتی یک گناه هم مرتکب نمی‌شدند، ما هم باید این جور تربیت بشویم، اگر این کار را کردیم زمین بهشت می‌شود، دیگر هیچ مشکلی در آن نیست، اما اگر گوش نکردیم، هر کسی خواست به دنبال علاقه خودش حرکت کند، آن وقت راه‌های زیادی پیش می‌آید که همه آن راه‌ها، با سعادت و سلامت روحی انسان دشمن خواهند بود.عدت بدبختی انسان همین است، فقط می‌گوید: «هَذَا صِرَاطُ الْمُسْتَقِیْمِ» نمی‌فهمند صراط مستقیم چیست، چون نمی‌فهمد عمل هم نمی‌کند، حالا فهمیدیم طبق تفسیر خود خدا در قرآن، صراط مستقیم یعنی فقط خدا حق دارد فرمان بدهد و شما به عنوان مخلوق و بنده باید گوش به فرمان او بدهی، این را صراط می‌گویند.

بهترین راه؛ عمل کردن به فرمان خدا

خدا بهترین و آخرین راه را ارائه کرده است، شما نمی‌فهمید چه کار باید بکنید ولی خدا می‌داند، گوش به حرف بدهید کافی است، فقط یک هنر پیدا می‌فرمایند: «وَأَنِ اعْتَدُونِی»، مرا عبادت کنید،

کنید، گوش به حرف بدهید، نمی‌خواهد استادی کنید، شاگرد خوب باشید، اما ما می‌گوییم نه، ما استادی بلدیم شما می‌خواهید خدا هم شاگردی کن، مسا گوش به حرف نمی‌دهیم این‌گونه می‌شود، هر کاری کنیم درست نمی‌شود تا برگردیم سر حرف خدا و بگوییم شما بلدی، شما بگو، ما به حرف شما گوش می‌دهیم، اگر دیر این را بگوییم ضررهای جبران‌ناپذیر متوجه خودمان کرده‌ایم، هر چه زودتر بهتر است، فرمان خدا حاضر است، فقط عمل کردن ما مانده است، اگر تصمیم بگیریم گوش به فرمان بدهیم همه کار‌ها درست می‌شود.

صراط انبیا صراط خدا

قرآن نمی‌توانست همه حرف‌ها را در یک کتاب بزند، اوضاع مساعد نبود، ظرف زمان و مکان کمک نمی‌کرد، یک مقداری از فرمان‌ها را شدد بگوید، سپس نبی آمد یک مقدار دیگر را گفت، و بعد همه ائمه معصوم جمع شدند همه حرف‌ها را زدند، اطاعت این فرمان‌ها ورود در صراط مستقیم است، هیچ بدی در آن نیست، چون همه محرمات از اینجا بیرون رفتند.

بنابراین راه تهذیب و تزکیه هم همین صراط مستقیم است، اگر ما وارد صراط مستقیم شدیم، وارد خط تهذیب و تزکیه شده‌ایم، اما اگر از این راه محروم شدیم نه تهذیب و نه تزکیه هست، هیچ خبری نیست، راه ظلم و ستم و خونی‌تری است. در این راه یک دایره کشیده‌اند به نام دایره محرمات، اینجا اگر کسی اطاعت کند و گناه نکند مهذب و مزکی خواهد شد، هم در بعد عقاید هم در بعد احکام و هم در بعد رفتار و اخلاقیات، در هر سه مهذب خواهد شد. تهذیب و تزکیه با حرف و شعار تنها درست نمی‌شود، فقط یک راه بیشتر ندارد؛ با اطاعت فرمان خدا، رسول و امام فراهم می‌شود، یک آدمی که گوش به حرف خدا می‌دهد، زردی نمی‌کند، دروغ نمی‌گوید، ظلم نمی‌کند، حق‌کشی نمی‌کند، مال مردم را نمی‌خورد، همه بدی‌ها از او برکنار است، مزکی و مهذب می‌شود.

خدا صراط مستقیم را این جور تفسیر کرده است و سبب و وسیله منحصربه‌فرد تهذیب و تزکیه را معرفی کرده است، توفیق عمل هم مرحمت‌کند که با ترک گناه و انجام واجبات وارد صراط مستقیم بشویم و در ادامه هم خودمان را تهذیب و تزکیه کنیم.

نقطه نظر

روحانی اصیل

□ **مهدی عامری** | *با اندکی تدقیق*

در بیانات حضرت امام خمینی (ره) و به ویژه در منشور روحانیت، روشن می‌شود ایشان به سلامت و نزاهت علما و روحانیون تأکید و تأیید فراوان دارند و با استناد به روایت «اگر عالمی فاسد شود دنیا فاسد می‌شود»، آسیب‌شناسی روحانیت را از امور مهم برای مردم و طلاب و حوزه برمی‌شرد.

ایشان با تبیین ویژگی‌های اسلام ناب و روحانیت اصیل، تراز یک روحانی واقعی را نشان داده و از آن‌سو نسخه‌های بدلی را رسوا می‌سازد.

اگر بخواهیم برای این چارچوب کلی، مصداق‌یابی کنیم تا الگویی عملی و روشن پیش‌رو داشته باشیم، افراد بسیاری را می‌توان نام برد؛ اما از آنجا که در ایام سالروز پنجمین سال رحلت عالم سالک آیت‌الله خوشوقت قرار داریم، به حق می‌توان ایشان را از نمونه‌های بارز روحانیت اصیل نام برد.

اگر چنانچه حضرت امام راحل بیان داشته‌اند، ویژگی‌های یک عالم واقعی را این‌گونه بدانیم؛ «شجاعت، زهد و عدم تعلق به تجملات دنیا، عدم وابستگی به قدرت‌ها، مردم‌داری، مبارزه با تقدس‌نمایی و تعجّرگرایسی، احاطه به مسائل زمان

و آشنایی با مسائل سیاسی، بصیرت و همچنین پایبندی و وفاداری به سیره علمی و عملی سلف صالح و فقه‌جوهری» به یقین آیت‌الله خوشوقت واجد این فضایل بوده و سرمشق خوبی برای طلاب جوان خواهد بود. ایشان تا اواخر عمر خود امام جماعت مسجد بود و با مردم حشر و نشر داشت. ایشان از شاگردان برجسته حضرت امام و آیت‌الله بروجردی و علامه طباطبایی و جامع منقول و معقول بود و به شدت از تجحر و ظاهر‌گرایی بر حذر بود با این حال فقه و انجام واجبات و ترک محرمات را عمده راه سلوک و رسیدن به باطن می‌دانست.

او با اینکه زاهدانه زندگی می‌کرد؛ اما از تحولات سیاسی و اجتماعی دور نبود و در بسیاری از وقایع سیاسی حضور فعال داشت و با اینکه استاد اخلاق بود از اینکه خط سیاسی داشته باشد، ابایی نداشت.

بی‌تردید امثال ایشان مصداق همان سخنی هستند که اگر عالمی از دنیا برود، هیچ چیز این رخنه را پر نخواهد کرد.

تحلیل هفته

صبح صادق باز تاب‌ها، ابعاد و اهداف طرح موضوع رفراندوم را بررسی می‌کند

امروز مسئله اصلی کشور چیست؟

نظر مردم از طریق همه‌پرسی است و اگر طرح هدفمندکردن پارانه‌ها به رفراندوم مردم گذاشته شود، خود مردم تصمیم‌شان را در مورد طرح و رعایت مینمای ملن آطور که در نص آن است، نه آن‌گونه که سلیقه سیاسی یا تفسیر میلی ما می‌خواهد، قابل حل بوده و همه‌پرسی مقبول و مطلوب نظام اسلامی نیست.
از سوی دیگر، بررسی این سه درخواست همه‌پرسی از سوی رؤسای جمهور و رئیس مجلس سبق نشان می‌دهد، آنها در یک نکته و هدف مشترک داند و آن، «فزون‌طلبی قدرت و تلاش برای شکستن این سخن احمدی‌نژاد ایجاد شد که در رأس آنها محمدرضا باهنر بود که گفته بود: «گرهی را که با دست باز می‌شود، با دندان باز نمی‌کنند». اما در سال ۱۳۸۹ به تدریج مواضع مجلس نسبت به دولت نرم‌تر شد و اختیاراتی به دولت داده شد تا بتواند مرحله اول هدفمندی پارانه‌ها را مطابق با طرح مدنظر خود اجرا کند. پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران، شیوه دموکراتیک «همه‌پرسی» برای تصمیم‌گیری سیاسی، در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به رسمیت شناخته شد و اصول متعددی برنامه‌زنده تلویزیونی‌رو به دوربین و مجری برنامه گفت: «بنده بارها توضیح دادم و حتی خواهش کردم که مبلغ ایسن لایحه(هدفمندی) را از ۴۰ هزار میلیارد کمتر نکنند و با کمتر از ایسن هزینه طرح قابل اجرا نیست؛ با شرایط موجود پیشنهاد ما برای اجرای طرح هدفمندکردن پارانه‌ها کسب

بنی‌صدر بازتاب گسترده‌ای داشت تا جایی که حتی امام خمینی (ره) هم در ششم خرداد سال ۱۳۶۰ واکنش نشان

دادند و خطاب به بنی‌صدر فرمودند: «تو غلط کردی قانون را قبول نداری، قانون تو را قبول نندارد.» اما جالب است که در آن زمان، یکی از افرادی که علیه سخنان بنی‌صدر جبهه گرفت، سیدمحمد خاتمی رئیس‌جمهور دوره اصلاحات بود. او در آن زمان پاسخ قابل اعتنایی به بنی‌صدر داد که امروز می‌شود همان را در منظر افراطی‌های طرفدار همه‌پرسی از اصلاحات و اپوزیسیون قرار داد.وی در برابر بنی‌صدر استدلال کرد:

«اولاً، بن‌بست در جایی است که ملاک مشترک برای رفع اختلاف و کشف حق و باطل وجود نداشته باشد؛ در حالی که قانون اساسی، این‌خون‌بهای گرفتاردر شیپهان اسلام که به تصویب امت و تأیید امام رسیده است، در دست ماست. چرا ما به خود حق می‌دهیم که تمام ملت را در خود خلاصه شده بینیم و اختلاف میان مسئولان رده بالا را اختلاف میان مردم به حساب آوریم و سختگیری‌های غیرقانونی خود را به صورت یک «بن‌بست» معرفی کنیم و برای شکستن این بن‌بست موهوم بر روی قانون اساسی پل بزنیم؟ ثانیاً، در وری قانون، امام امت هست که مشروعیت قانون و مقامات قانونی نیز مرهون رهبری اسلامی اوست. رهبری که در نفس‌گیرترین تنگناها با موضع‌گیری‌های قاطع خویش، انقلاب را به پیش رانده

است و حضور او در صحنه، حتی به نیرومندترین قدرت‌های شیطانی روزگار که تمام تلاش خویش را مصروف در بند نگه داشتن ایران می‌کردند، اجازه نداده است که برای این مردم و این انقلاب «بن‌بست» ایجاد کنند؛ چرا نتواند با اتکا به پشتیبانی بی‌درغ این مردم، مشکلات این چنانی را که پاره‌ای آن را «بن‌بست» به حساب می‌آورند، از سر راه بردارد؟» (مجله مهر)

۲- طرح رفراندوم از سوی

مطرح می‌شود که با وجود طراحی ظرفیت‌ها و سازوکارهای قانونی، اعم از حقوق اساسی و قوانین عادی و آیین‌نامه‌های اجرایی که بخش عمده آن نیز در اختیار دولت است و در طول این ۴۰ سال توانسته است غالب مواضع، مسائل و مشکلات را از پیش پای کشور و پیشرفت مردم بردارد، مسئله امروز کشور ما چیست است؟ راه‌های عادی قانونی قابل حل نیست؟

بهترین پاسخ به این پرسش از ناحیه مردم است. مردم با حضور خودشان در صحنه‌های گوناگون حمایت از نظام از طریق راه‌پیمایی‌های گوناگون و شرکت در انتخابات یا همراهی و کمک عملی به نظام، مانند همیاری در حوادث طبیعی، همچون زلزله همراهی خود را با نظام نشان داده و مقبولیت آن را نمایش می‌دهند.

راه ملموس دیگر نظرسنجی‌هایی است که این روزها ارگان‌ها و کانال‌های گوناگون به ویژه پس از حوادث دی ماه جاری انجام داده و به طور قطع اگر به نظرسنجی و پیمایش ملی صدواوسیمما از نگاه تردمیدزای بنگرند، نمی‌توانند از نتایج نظرسنجی‌های مرکز افکارسنجی خبرگزاری دولتی ایسنا(ایسپا) و غالب همچنین آنالیز نظرسنجی دانشگاه مریلند آمریکا که با همکاری مؤسسه ایران‌پل انجام شده، بی‌تفاوت عبور کنند. اعداد و ضرایب این نظرسنجی‌ها با ضریب اختلاف یک تا دو درصد چنان به هم نزدیک است که ایجاد اتقان و اطمینان می‌کند. ماحصل این نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد، مردم به شدت از وضعیت بیکاری، گرانی، رفاه اندک، فاصله طبقاتی و فساد اقتصادی و اداری و درصدهای بالاتر از ۶۵ درصد ناراضی هستند. گفتنی است، این حوزه‌ها به دولت مربوط می‌شود و مسائل مذکور اساس مشکلات امروز مردم ایران است که رهبر معظم انقلاب در دیدارهای اخیر خود با کارکنان نیروی هوایی ارتش و در پیام تقدیرآمیزی که برای حضور میلیونی

مردم در ۲۲ بهمن (که همه‌پرسی واقعی به این مشکلات و رأی آری مجدد به نظام است) صادر کردند، بر مبارزه مسئولان به ویژه دولت با فساد و تبعیض در مقام عاملان اصلی نارضایتی مردم تأکید ویژه داشتند. آقای روحانی به طور حتم می‌دانند که در همین نظرسنجی‌ها ضریب اعتماد و مشروعیت و مقبولیت نظام و شخص رهبری بالای ۸۵ درصد قید شده است.

چطور است آقای روحانی که از بن‌بست صحبت می‌کند و برای برداشتن آن نیاز به همه‌پرسی می‌بیند، لختی تأمل‌کند و ببیند دولت و ایده‌های اجرایی دولت یازدهم و دوازدهم پس از سپری کردن حدود پنج سال به بن‌بست رسیده یا نظام اسلامی عزیز؟ در راستی جیب آقای روحانی، غالب دستاوردهایی را که در ۴۵ دقیقه اول صحبت‌تان احصا می‌کردید، بیشتر به کدام حوزه تعلق داشت و چه کسانی در کسب این دستاوردها نقش اصلی را داشتند که شما آنها را جزء دستاوردهای دولت برشمردید؟

آقای رئیس‌جمهور! چگونه است که همه‌پرسی را به بن‌بست شروع کنیم که پس از پنج سال، به اعتراض مسئولان بانک مرکزی و تیم هسته‌ای برای کشور و مردم عایدی جز روند تصاعدی تحریم‌ها و فشارها و به تا‌زگی بازی خردگریز ترامپ نداشته است؟ به نظر شما، پاسخ مردم به موفقیت یا شکست ایده مرکزی دولت شما در اعتماد و تعامل با آمریکا چه نمره‌ای کسب خواهد کرد؟ صنعت هسته‌ای هوافضا را برای اعتمادسازی متوقف کردید، اقتصاد کشور را معطل خاز می‌ها و نگاه به بیرون کردید، به مردم وعده پشت وعده دادید و حال که با بدعهدی و فزون‌خواهی‌های آمریکا مواجه شده‌اید، آیا درست است که با فرافکنی و گام به جلو شانه از مسئولیت پاسخگویی به مطالبات اقتصادی و معیشتی مردم خالی کنید؟

هفته‌نامه سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صبح صادق زیر نظر **شورای نویسندگان معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه**
تلفن: ۰۱۱۰-۷۷۴۶۰۱۰۰ (۰۲۱)
صندوق پستی: ۱۷۳۸۵/۱۸۵
سایت اختصاصی: sswweekly.ir
رایانامه: sobhesadegh@iran.ir
سامانه پیامک کوتاه: ۳۳۰۰۹۹۰۰۳۳
نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶

کانال پیام‌رسان سروش: @ssweekly

کانال تلگرام **@SobheSadeghWeekly**

چکامه عشق

دلنوشته‌های فاطمی

بانوی اعتراض، بانوی حماسه

زهرآ تازه‌ترین اتفاقی بود که در عالم افتاد؛ زهرا حرف تازه خدا بود: «اَنَا أَعْلَمُبِنَاكَ الْكُوْتَرُ»؛ نگاهی نو به سراپای هستی. ارتباط خاک با خدا؛ مادر شهود و شهادت؛ بانوی محراب؛ بانوی اعتراض؛ بانوی حماسه؛ بانوی بسیج بنی‌هاشم؛ بانوی شهادت؛ پیش از زهرا هیچ زنی را ندیده بودند که پدر خویش را مادر باشد! پیش از زهرا «شهادت» این همه تازگی نداشت. او که آمد، جانی تازه گرفت. قبلاً کلمه بود و بعد معنا شد! «شهادت» در خانه زهرا حیثیت پیدا کرد، بزرگ شد و انتشار یافت. او به روشنی این همه را می‌دانست. مادرانه شهادت را بزرگ می‌کرد. آگاهانه شهادت را شیر می‌داد… از جغرافیای قتلگه خبر داشت. کربلا را بر دامان می‌نشاند. برای عاشورا لایلی می‌خواند. گیسوان «سارت» را شانه می‌زد!حکایت چاه و محراب خون را می‌دانست. با این همه، اهل شکایت نبود. اگر هم می‌گفت، درد می‌گفت که درمان بشنود!..

ابوالقاسم حسین جانی

شکوفه عصمت

ای آینه عصمت سبزی، ای بوی بهشت بی‌نشان، ای اشک عرش بر کرانه کوثر، ای خاتون نور و ای تحفه آسمانی، ای پاره آفتاب شب در غربت خورشید، ای حوریه در زمین و آنسبیه در آسمان، ای ودیعۀارسلول در مفتاح فردوس و پرو تو رسالت و بوی خوش محمدی. ای شکوفه عصمت که از زلال کوثر لاله‌های زهرایی به کعبه عفا عطا کرده‌ای. ای کشتی پهلو گرفته که گلووند عصمت را در راه فدک با یاس کیود به خانه آوردی.

ای بانوی آفتاب که از لهبب آتش در خانه تو کوثر اشک ما از میان شعله‌ها، چون چشمه خون بر بستر شهادت می‌بارد…! این خروشی است در دفاع از حریم حقّ از سوخته سینه زهراایبان. ای آتش افروز، از خشم فاطمه حذر کن…

اسماعیل انصاری

کشکيات

بهبانه گشته عدالت…

«صیحتی کتمت، بشنو و بهبانه مگیر»
مَشو به دست هوی و هوس تو اسیر
بهبانه گشته «عدالت» ولی به سنگ جفا
نشانه رفتهای امروز هر صغیر و کبیر
چو بخت دولت از اوج بر حضيض افتاد
شدی موافق دشمن، قبول کن ببذیر
چه سال‌ها که تو دولت‌مدار ما بودی
چرا چه شد که به گردن نمی‌نهی تقصیر
غلام همت «اسفندیار جان» شده‌ای
همو که بی‌معامله خواب تو می‌کند تعبیر
همو که دام شد و سوی انحراف ت بُرد
همو که پای تو را بسته در غل و زنجیر
بیا و تا نفسی هست راه خود بشناس
وگرنه گم شود آوازه تو در تقدیر
علی عرفانی(شاعرباشی)

کتیبه سبز

ماه فاطمه

آمد محرّم علی و ماه فاطمه
آتش گرفته جان تو از آه فاطمه
با ذوالفقار خون جگر خورده در نیام
بازآی خون فاطمه خونخواه فاطمه
بازآی تا تو روضه بخوانی برای‌ام
با های‌های گریه جانکاه فاطمه
بی‌شک سه ماه خوانده تو را با دو چشم تر
بالای قبر محسن شش ماهه، فاطمه
آه از میان آن در و دیوار شد شروع
بعد از نبی، سلوکِ اِللی‌الله فاطمه
پشت در و کنار بقیع و به روی نی
معنا شده‌ست سَرّ فدیناه فاطمه
محشر، به پاست روضه مولای بی‌کفن
پیرانهی‌ست کهنه به همراه فاطمه
دارد به روی دست، دو دست قلم شده
دستی که در مقام شفاعت علم شده

سرباز ایران

تقدیم به ابراهیم حاتمی‌کیا

آن مرد آمد، با تمام عشق و ایمان
بر دوش دارد یک رسالت از شهیدان
با قلب پر درد از نفوذ یاهو‌گویان
مردانه می‌گوید؛ منم سرباز ایران
او می‌خروشد بر سر هر بی‌هویت
چونان یکی رزمند در پیکار شیطان
عمری جهاد و جنگ بوده، آرمانش
این «حاج‌کاظم» بوده، چون توفنده طوفان
«پیراهن یوسف» حکایت‌ها بگوید
یعقوب می‌خواهد، ببیند راز پنهان
در «ارتفاع پست»، می‌بیند مناقف
خود را نمی‌بازد، در آن اعماق بحران
در «برج مینو» او «به وقت شام» و فتنه
پیکار با داعش کند، با چشم گریان
گوید: «ابراهیم» از آتش نترسد
آنجا که مسئول است یک فرد مسلمان
یارب «فرانی» را، مدد کن، تا همیشه
باقی بماند همچنان، بر عهد و پیمان

عبدالمجید فراتی

صبحانه

زندگی معلم بزرگی است

زندگی می‌آموزد که شتاب نکن،
زندگی می‌آموزد
چیزهایی که می‌خواهی به آنها برسی،
وقتی دریافت‌شان می‌کنی،
می‌بینی آن قدر هم که فکر می‌کرده‌ای مهم نبوده!
شاید هم اصلاً مهم نبوده!
شاید موجب اندوهت نیز شده است.
زندگی می‌آموزد
از دست دادن آن قدر هم که فکر می‌کنی
سخت نیست…
زندگی می‌آموزد
همه لحظات تبدیل به خاطراتی شیرین می‌شوند،
بعدا که می‌گذری
می‌بینی که تو در آن لحظه بی‌تابی می‌کردی
و این را نمی‌دانستی…
زندگی زیباست!

صادقانه

پاداش پیروان ما

امام صادق(ع) پیرامون آیه «قُلْ
يَسْمُوۡمُ الْفٰتِحِ لَا يَنْفَعُ الدّٰیۡنَ كَفْرُوۡا اِیۡمٰنَهُمۡ
وَلَا هُمْ یُنظَرُوۡنَ» فرمودند: «روز فتح،
همان روزی است که جهان، به دست
قائم آل محمد فتح شود و آن روز کسی
را که قبلاً ایمان نداشته است روی آوردن
به دین، سودی ندهد؛ ولی کسی که قبل
از فتح امام، ایمان آورده و به امامت امام
معتقد بوده و در شمار منتظرانش باشد،
از ایمان خویش، سود برد و بر شأن و
مقامش افزوده شود و این پاداش دوستان
و پیروان ما اهل بیت است.»
(منتخب‌الآثر، ص ۴۷۰)

نگاهی به سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر–بخش دوم

اشتباهات داوری باز هم تکرار شد

کوچک‌سازی جشنواره و کاهش قابل توجه فیلم‌هایی که به نمایش درآمدند، این توقع می‌رفت که فیلم‌های نازل و بی کیفیت در جشنواره دیده نشوند. این در حالی است که فیلم‌هایی چون «هایلایت»، «جاده قدیم»، «کار کثیف» و… بسیار پایین‌تر از حد متوسط بودند و جای سؤال است که چرا این آثار در فضای محدود این دوره از جشنواره پذیرفته شدند؟

برخی از فیلم‌ها نیز همچون «عرق سرد» با ضعف ساختاری، از نظر محتوایی نیز با اهداف جشنواره فیلم فجر در تضاد است و به نوعی، یک فیلم «ضدایرانی» شناخته می‌شود. این فیلم براساس یک ماجرای واقعی ساخته شده است. یکی از مجری‌های صداوسیما که همسر سابقش از بازیکنان تیم ملی فوتسال بانوان بود، با سفر وی به خارج از کشور مخالفت کرد؛ اما دستگاه‌های حاکمیتی کشور از این ورزشکار زن حمایت کردند و او توانست بدون هیچ مشکلی از کشور خارج شود و در مسابقات بین‌المللی شرکت

راش اضافه

روایت اکبر عبدی از پیگیری درمانش از سوی رهبر معظم انقلاب

اکبر عبدی در برنامه «سینما دو» درباره مسائل مختلفی از جمله توجه رهبر معظم انقلاب به او صحبت کرد.
این هنرمند از پیگیری حال و اوضاعش از سوی معظم‌له گفت و بیان کرد: «شاید باور کردنی نباشد؛ اما در مدت دو سالی که بیمار بودم کسی که اصلاً فکرش را ر همم نمی‌کردیم و ققتش را داشته باشد، به ما فکر

کند، جویای احوال ما شد؛ «آقا» (رهبر معظم انقلاب) در این مدت دو بار از طریق دوستانی که خدمت‌شان می‌رسند، حال من را پرسیده بودند و به این دوستان گفته بودند که پیگیری احوال اکبر عبدی شوید و اگر کمک مالی ای دوا و درمان نیاز دارند، رسیدگی کنید. واقعاً این موضوع برای من جالب بود، چون اصلاً فکر نمی‌کردم بنده را به یاد داشته باشند؛ زیرا ایشان در رأس یک کشور قرار دارند و بسیار سرشان شلوغ است.» عبدی گفت: «تاکنون ملاقاتی با رهبر معظم انقلاب نداشته‌ام؛ اما از طریق فیلم‌ها به من توجه کردند. ایشان حتی درباره بعضی از کارهای من مانند «ادم برفی»، «اخراجی‌ها» و «رسوایی» دست‌خط نوشتند. ایشان درباره بازی بنده در «رسوایی» فرمودند؛ در ۳۵ سال گذشته کسی به این خوبی نقش یک روحانی را بازی نکرده بود.»

مادران شهدای مدافع حرم به تلویزیون آمدند

سری جدید مجموعه مستند «ملازمان حرم» گفت‌وگو با مادران شهدای مدافع حرم، روی آنتن رفت.
در سری جدید این مجموعه، با مادران شهدای گرفتارین همچون حسین معزغلامی، محمدرضا دهقانی، سیدمحمدحسین میردوستی، محمدامین کریمیان، مهدی عزیزی، مرتضی کریمی و مجید قربان‌خانی گفت‌وگو شده است.
فقه‌سادات حسینی اجرای این سری از «ملازمان حرم» را برعهده دارد، مجموعه‌ای که همانند سری نخست، تلویزیون اینترنتی نصر TV مجری طرح آن است. این مجموعه هر پنج‌شنبه ساعت ۲۰:۳۰ از شبکه افق پخش می‌شود.
تکرار آن هم برای پخش در ساعت ۷ صبح روز بعد در نظر گرفته شده است.

تلخند

یادداشت

ابراهیم در آتش

□ **حسین کارگر/** اعتراض صادقانه حاتمی‌کیا، نه صدای شخص او، بلکه بغض فروخورده یک جبهه بود که شکست. مراسم اختتامیه سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر، مانند هر سال در حال تقسیم سیمرغ‌ها بود؛ همه اتفاقات طبق روال معمول، تکرار می‌شد. بدون هیچ نساواری و حادثه‌ای. اما حضور ابراهیم حاتمی‌کیا روی سن، بازی را به هم زد. لحظه خروش ابراهیم سینمای ایران، نقطه عطفی در تاریخ فرهنگ و هنر ایران شد.

فضای سینمای ایران سال‌ها است که هنرمندان متعهد و انقلابی را سر به زیر و ساکت می‌خواهد. سال‌ها است که مدیران سینمایی، این گروه از فیلمسازها را به گوشه‌ای رانده‌اند و فضا را به‌طور کامل به انحصار جریان‌های بی‌تعلق به انقلاب درآورده‌اند، حتی برنامه‌های سینمایی صداوسیما نیز

بیشتر در جهت منافع جریان‌های غیرانقلابی فعالیت می‌کنند. در طول سال و در بین ده‌ها فیلم دیگر اگر چهار یا پنج فیلم انقلابی هم روی پرده رود، به قدری عرصه را بر چنین آثاری تنگ می‌کنند که کارگردان از ساخت این نوع فیلم‌ها پشیمان شود. در چنین فضای، سخنان ابراهیم حاتمی‌کیا ارزش پیدا می‌کند. همان‌هایی که از هنرمندان انقلابی می‌ترسند و نمی‌خواهند که این طیف در وسط میدان حضور داشته باشد، این روزها از سخنان این کارگردان هم رنجیده‌اند. می‌گویند: «حاتمی‌کیا که همیشه جایزه گرفته است، پس به چی اعتراض دارد؟» امسا نمی‌دانند که نزد هنرمند انقلابی، جوایز اعتباری ندارند.

اعتراض حاتمی‌کیا هیچ‌گاه به این نبود که چرا به او جایزه ندادند. وی علیه تحمیل نگاه غیرمسئول به هنر و حمایت مدیران فرهنگی و رسانه‌ای به این نگاه شورش کرد. به این نگاه که ساخت فیلم دربراه آرمان‌های ملی تحقیر می‌شود؛ اما اگر درباره مسائل پیش پا افتاده فیلم ساخته شود، به هیچ‌کس بر نمی‌خورد. فضای سینمای ما بابت سال‌های اخیر به گونه‌ای پیش رفته که اگر یک فیلمساز با بودجه ارگان‌های حاکمیتی فیلمی بسازد، گویی گناهی بزرگ را مرتکب شده؛ اما همین فیلمساز اگر از سفراتخانه‌ها یسا مراکز خارجی پول بگیرد و در جهت مقاصد آنها کار کند، مایه افتخار است. حاتمی‌کیا، این ساختارهای فرسوده و نگاه‌های کلیشه‌ای را هدف گرفته است. کافی است بار دیگر حرف‌هایش را مرور کنیم:

«من فیلمساز وابسته‌ام. فیلمساز این نظامم… من افتخار می‌کنم که فیلمی درباره مدافعان حرم ساختم. من افتخار می‌کنم که برای ساختن این فیلم از عزیز می مثل حاج‌قاسم سلیمانی جایزه گرفتم. افتخار می‌کنم به بچه‌های سپاه، بچه‌هایی که زحمت می‌کشند و امثال بنده را رشد دادند؛ من بابت کارهایی که کردم شرم‌منده نیستم… من اعتراض می‌کنم به تلویزیونی که فیلم‌های بنده را ده‌ها بار پخش می‌کند؛ اما به محض اینکه باید افرادی را دعوت کنند که از این نوع نگاه دفاع کنند، عملاً به اپوزیسیون تبدیل می‌شوند. من از مسئولین شبکه سه، از مسئولین شبکه دو شکایت به خدا می‌برم، بابت این رفتارهای زشتی که با ما داشتند. حاج‌قاسم سلیمانی به فیلم «به وقت شام» گفت گریستم؛ اف بر آن کسی که می‌گوید «به وقت شام» کمدی است…»

حسن ختام

نشانی مولا

از اتوبان‌های عریض هیاهو که بگذری
بولوارهای آراسته به گلبن را که رد کنی
از زیر آن پل معروف که عبور کنی
میدان‌های آراسته شهر به مجسمه‌های سنگی را که از نظر بگذرانی
بعد از آن آب‌نماهای چشم‌نواز
و دیوارهای مزیّن به عکس‌های چند بعدی‌اش
سر همان دو راهی آشنا
سه ایستگاه بعد از پارک سوار آن محله قدیمی
بعد از زیر گذر
و پیچ در پیچ کوچه‌های تنگ
با سنگفرش‌های شکسته
همان جا که پاهایت با چاله‌چوله‌های گذرگاهش ناشناس‌ت
در، آن خانه قدیمی با چنارهای کهنسالش
مولای‌مسان میهمان قلب شکسته
دخترک غمزده‌ای است
که ساعت‌ها در کنار حوض کاشی
جست‌وخیز ماهی‌های قرمز رنگش را
به تماشا نشسته است
همان دختر محزونی که نگاهش عمق حوض را می‌کود
ولی دلش و همه حواسش جای دیگری است…

این فیلم را می‌توان نقطه عطفی در بازسازی صحنه‌های جنگی در یک فیلم دفاع مقدسی دانست، حتی صحنه‌های دوکوهه هم در فیلم باورپذیر و نزدیک به واقع هستند. چرخش دوربین در راهروها و اتاق‌های این اردوگاه برای مردانی که دورانی از زندگی خود را در آنجا گذرانده‌اند، بسیار خاطره‌انگیز خواهد بود. فضای فیلم، کاملاً واقع‌گرا است. این واقع‌گرایی در بخش‌های جنگی فیلم بیشتر می‌شود. مخاطب گویی فیلم نگاه نمی‌کند، بلکه به وسط معرکه می‌رود. اضطراب رزمنده‌ها برای اینکه گلوله نخوردند به خوبی به تماشاگر فیلم منتقل می‌شود. صحنه پایانی فیلم، ظهور قهرمان نوجوان است. نوجوانی که برای اولین بار به خط مقدم جنگ رفته و ابتدا از شدت ترس، زبانش بند می‌آید اما در این جنگ به بلوغ می‌رسد و مرد می‌شود.

بزرگ‌ترین مشکل «تنگه ابوقریب» میهم بودن جغرافیای فیلم است، یعنی محل جنگ سردرگمی مکانی به سر می‌برد. همچنین فیلم باید آنچه را که در قالب زیرنویس برای تماشاگر توضیح می‌دهد، در داستان فیلم نمایش می‌داد. این یک نقطه ضعف است که بهرام توکلی به جای اینکه نتیجه‌گیری داستان فیلم خود را در داستان اعمال کند، در قالب متن نوشته اعلام کرده است. گفتنی است، در سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر، فیلم‌های «ماهورا» و «سنرو زیر آب» هم به دفاع مقدس پرداخته بودند؛ اما به دلیل ضعف ساختاری، چندان مورد توجه قرار نگرفتند و در اکران عمومی نیز شکست خواهند خورد.

فرمانده کل سپاه و

فرمانده نیروی قدس از فیلم «به وقت شام» تقدیر کردند.

سر لشکر قاسم سلیمانی بعد از تماشای تازه‌ترین فیلم ابراهیم حاتمی‌کیا، پیشانی این فیلمساز را بوسید و گفت: «فیلم «به‌وقت شام» مرا به گریه انداخت. از طرف مجاهدین و رزمندگان از حاتمی‌کیا تشکر می‌کنم.»

همچنین سرلشکر محمدعلی جعفری، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، با صدور پیامی از فیلم «به وقت شام» تقدیر کرد. در بخشی از این پیام، خطاب به حاتمی‌کیا آمده است: «بینجامب به عنوان خادم سربازان پاکباخته این سرزمین که توانسته‌اند در زمانی کوتاه بلایی به بزرگی داعش را در منطقه ریشه‌کن کنند، از جناب‌عالی بابت زحمتی که کشیده و رنجی که در ارائه این تصویر درخشان برده‌اید، سپاسگزاری می‌کنم و آرزوی آن را دارم که دیگر هنرمندان وطن‌دوست و کاردان این کشور نیز در همین مسیر گام بردارند. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی وظیفه خود می‌داند که از هر تلاش خالصانه‌ای در این راه، حمایت کند و به ایجاد پیوند میان رزمندگان عرصه جهاد و شهادت و فعالان و فدائکاران حوزه هنر و فرهنگ یاری برساند.»

دفاع خانه سینما

از فیلم حامی فتنه

مدیرعامل خانه سینما متعهد به اکران فیلمی شده است که همچنان نظام را به گونه‌ای معرفی می‌کند که جوانان باید از این کشور فرار کنند. به گزارش فارس، فیلم سینمایی «عصبانی نیستم» از فیلم‌هایی است که پس از اصلاح هم نتوانست به هر دلیلی امکان اکران در سالن‌های سینما برایش فراهم شود و دفتر پخش فیلم هم از اکران خود را منتشر کردند. به عقیده آنها پوشش گسترده خبری رسانه‌ها و بیان جزئیات مرگ چهره‌های مشهوری مانند «رابین ویلیامز» در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، یکی از عوامل مهم این پدیده اجتماعی است. به این معنا که از جزئیات چندین حوادثی که سبب تشدید افسردگی، ناامیدی و دیگر مشکلات روحی بیماران شده و آنها را به خودکشی با روشی مشابه تشویق می‌کند.